

ந சுப்பு ரெட்டியார் 100

NA SUBBU REDDIAR 100 EDUCATIONAL TRUST
[An ISO 9001 - 2015 Certified]

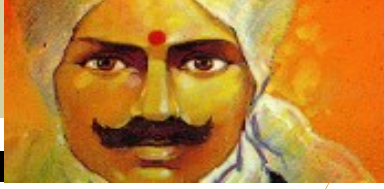

All Four books [Telugu, Malayalam, Kannada & Tulu],
translated by **Dravidian University** were formally
released during the Silver Jubilee of the University
on **20 October 2022**.

நான்கு திராவிட மொழிகளில்

குயில் பாட்டு ஒரு மதிப்பீடு

(பாரதியார் நூற்றாண்டு வெளியீடு)

பேராசிரியர் முனைவர்
ந சுப்பு ரெட்டியார்

மொழிபெயர்ப்பு : திராவிடப் பல்கலைக்கழகம்

తెలుగు పాట

ఒక మూల్యాంశం

Telugu

ISBN: 978-81-948697-3-3

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು

ಒಂದು ಮೌಲ್ಯಾಂಶ

Kannada

ISBN: 978-81-948697-1-9

കുയിൽ പാട്ട്

ഒരു വിലയിരുത്തൽ

Malayalam

ISBN: 978-81-948697-2-6

ಕೋಗಿಲೆ ಪದ: ಒಂಜೆ ಸೊಲಬು

Tulu

ISBN: 978-81-948697-2-0

NA SUBBU REDDIAR 100 EDUCATIONAL TRUST
Centenary Committee Publications

Prof Dr N Subbu Reddiar had published “కుయిల్ పాட்டு ~ ஒரு மதிப்பீடு”
in 1982, during the Centenary Year of Mahakavi Subramaniya Bharathiyar.

This TELUGU translation

“Koyila Paata:

Oka Mulya Nirdharana”

has been rendered by:

Ms CE Gayatri Devi
Classical Telugu Centre
Saraswathi Nagar
Venkatachalam
NELLORE – 524 320

This KANNADA translation

“Kokile Haadu :

Ondu Moulya Nirnaya ”

has been rendered by:

Dr Jayalalitha
Associate Professor
Dept of Kannada & Translation Studies,
Dravidian University,
KUPPAM—517 426,
Andhra Pradesh

This MALAYALAM translation

“Koyil Pattu:

Oru Vilayiruthal”

has been rendered by:

Dr Sushma Shankar
Editor:**Thodalnudi**
Immadihalli Road,
Whitefield,
BENGALURU - 560 066

This TULU translation

“Kogile Pada :

Onji Polabu”

has been rendered by:

Dr MS Durga Praveena
Dept of Kannada & Translation Studies,
Dravidian University,
KUPPAM—517 426,
Andhra Pradesh

ಕೊಯಲ ಪಾಠ

ಒಳ ಮೂಲ್ಯದ್ದಾರದ

(ಭಾರತೀಯರ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂವತ್ಸರ : 1982)

ಕವಿತೆ ರಚನೆ
ಸಿ. ಸುಬ್ಬರೇಡ್ಡಿಯರ್

ತೆಲುಗು ಅನುವಾದ
ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿರುಕೂರಾ ರಾಯಪ್ಪರವರಿ

ಕ್ರಿಯಿಲ್ ಪಾಡ್ಡು

"ಮಕಾಕವಿ" ಪಾರ್ತಿಯಾರ್

NA SUBBUREDDIAR 100 EDUCATIONAL TRUST
Centenary Committee Publications

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು

ಒಂದು ವರ್ಣಪ್ರಬಂಧ

(ಭಾರತೀಯರ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂವತ್ಸರ : 1982)

ಕವಿತೆ ರಚನೆ
ಪ್ರೊ.ಎ. ಸುಬ್ಬರೇಡ್ಡಿಯರ್

ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ
ದಾ.ಎಂ.ಎಲ್. ದಾಸರಾಜ್

ಕ್ರಿಯಿಲ್ ಪಾಡ್ಡು

"ಮಕಾಕವಿ" ಪಾರ್ತಿಯಾರ್

NA SUBBUREDDIAR 100 EDUCATIONAL TRUST
Centenary Committee Publications

TELUGU Version

ಕೂವಿಲ್ ಪಾಠ

ಕವಿ ವಿಜಯರಾಜರ

(ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂವತ್ಸರ : 1982)

ಕವಿತೆ ರಚನೆ
ನಾ. ಸುಬ್ಬರೇಡ್ಡಿಯರ್

ತೆಲುಗು ಅನುವಾದ
ಬಿ.ಎಂ. ಸುಬ್ಬರೇಡ್ಡಿಯರ್

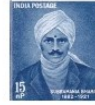

ಕ್ರಿಯಿಲ್ ಪಾಡ್ಡು

"ಮಕಾಕವಿ" ಪಾರ್ತಿಯಾರ್

NA SUBBUREDDIAR 100 EDUCATIONAL TRUST
Centenary Committee Publications

ಕೋಗಿಲೆ ಪದ: ಒಂಜಿ ಪೊಲಬು

(ಭಾರತೀಯರ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂವತ್ಸರ : 1982)

ಕವಿತೆ ರಚನೆ
ಪ್ರೊ.ಎ. ಸುಬ್ಬರೇಡ್ಡಿಯರ್

ತುಳು ಅನುವಾದ
ದಾ.ಎಂ.ಎಲ್. ದಾಸರಾಜ್

ಕ್ರಿಯಿಲ್ ಪಾಡ್ಡು

"ಮಕಾಕವಿ" ಪಾರ್ತಿಯಾರ್

NA SUBBUREDDIAR 100 EDUCATIONAL TRUST
Centenary Committee Publications

MALAYALAM Version

TULU Version

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು

ಒಂದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ

(ಭಾರತಿಯಾರ್ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಸಂಚಿಕೆ: 1982)

ತಮಿಳು ಮೂಲ

ಪ್ರೊ.ನ. ಸುಬ್ಬ ರೆಡ್ಡಿ ಯಾರ್

ಕನ್ನಡಾನುವಾದ

ಡಾ.ಜಯಲಲಿತಾ

"ಮಹಾಕವಿ" ಬಾರತಿಯಾರ್

NA SUBBUREDDIAR 100 EDUCATIONAL TRUST
Centenary Committee Publications

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು

ಒಂದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ

(ಭಾರತೀಯಾರ್ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಸಂಚಿಕೆ: 1982)

ತಮಿಳು ಮೂಲ

ಪ್ರೊ.ನ. ಸುಬ್ಬ ರೆಡ್ಡಿಯಾರ್

ಕನ್ನಡಾನುವಾದ

ಡಾ.ಜಯಲಲಿತಾ

NA SUBBUREDDIAR 100 EDUCATIONAL TRUST
Centenary Committee Publications

Original: **"Kuyil Paattu – Oru Mathipeedu"** by Prof Dr N Subbu Reddiar in 1982
(Bharathiyar's Centenary Year)

Kannada Translation: **"Kogile Haadu – Ondu Moulya Nirnaya"** by Dr Jayalalitha,
Associate Professor, Department of Kannada & Translation Studies, Dravidian University,
KUPPAM – 517 426, Andhra Pradesh.

All rights are reserved. No part of the publication may be reproduced,
stored in a retrieval system (including but not limited to computers,
disks, external drives, electronic or digital devices, e-readers, websites),
or transmitted in any form or by any means (including but not limited to
cyclostyling, photocopying, docutech or other reprographic reproductions, mechanical,
recording, electronic, digital versions) without the prior written permission of the publisher,
not be otherwise circulated in any form of binding or cover other than that in which it is
published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchase.

First Edition: March 2022

Published by:

ந சுப்பு ரெட்டியார் 100

Centenary Committee Publications

NA SUBBU REDDIAR 100 EDUCATIONAL TRUST

AD-13, 5th Street, Anna Nagar West, Chennai – 600 040

ISBN: 978-81-948697-1-9

Design: **Centenary Committee**

Printed at: **DJ Prints, Chennai – 600 095**

ಪೀಠಿಕೆ

ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಕವಿಯೆಂದು ಹೆಸರಾದವರು ಮಹಾಕವಿ ಭಾರತಿಯಾರ್. ಇವರು ತಮ್ಮ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರತಿಭೆಯಿಂದ ಈ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಆಳಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದವರು. ಈ ಮಹಾಕವಿಯು ದೇಶಾಭಿಮಾನವನ್ನು, ಭಾಷಾಭಿಮಾನವನ್ನು, ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು, ಸ್ವಾಭಿಮಾನವನ್ನು, ಅಖಂಡತ್ವವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕವಿತೆಗಳ ಸಾರವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ತಮಿಳಿಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟರು. ಅವರ ಹುಟ್ಟು ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗೇ ಔನ್ನತ್ಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿತು. ನವನವೀನವಾದ ಕಾಂತಿಯುಳ್ಳ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದರು. ಆ ಮಹಾಕವಿಯ ಬರೆಹಗಳೆಲ್ಲವೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದವೇ ಆಗಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕೃತಿಗಳು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿನ 'ಭಾರತ'ವನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತರುವ ಪಾಂಚಾಲಿ ಶಪಥಮ್. ಎರಡನೆಯದು ಕೃಷ್ಣನ ಕೊಳಲಿನ ನಾದವನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನೆನೆದು ಸ್ತುತಿಸುವ ರಾಗಭರಿತ ಕೃಷ್ಣನ ಹಾಡುಗಳ ಗುಚ್ಛ. ಮೂರನೆಯದು ಸಂಜೆಯ ಸೊಬಗನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಸೃಜಿಸಿದ ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡು. ಈ ಮೂರರಲ್ಲೂ ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಅದರ ಸೊಬಗಿಗೆ ಮನಸೋಲದ ಸಹೃದಯರೇ ಇಲ್ಲ. “ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ - ಪ್ರೀತಿ ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲಾ, ನಿಶ್ಚಲನಾದೆನಲ್ಲಾ, ಲಹರಿಯು ತಲೆಗೆರೆತಲ್ಲಾ.” ಎಂದು ಕವಿಮಣಿ ಹಾಡಿ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಕವಿತಾಶಕ್ತಿಯೊಡನೆ ಕೂಡಿರುವ ಆ ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿನ ಸೊಬಗಿನಲ್ಲಿ ಮನಸೋತ ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಸುಬ್ಬರೆಡ್ಡಿಯಾರ್ ಕೂಡಾ ಒಬ್ಬರು. ಅವರು ಈ ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡಿನ

(ಕುಯಿಲ್‌ಪಾಟ್ಟು) ಸೊಬಗು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಂದೆಡೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕೃತಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾಕವಿ ಭಾರತಿಯಾರ್ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪಸರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯುತ ಸುಬ್ಬರೆಡ್ಡಿಯಾರ್ ಅವರು ತಮಿಳಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ಈ ಕೃತಿಯು ಭಾರತಿಯಾರ್ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಬಯಸಿ ಓದುವ ಓದುಗ ವಲಯದ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿರುವ ನ. ಸುಬ್ಬರೆಡ್ಡಿಯಾರ್ ಅವರು ಉತ್ತಮವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನಿ. ವಿಜ್ಞಾನದ ಅರಿವು, ಕಲೆಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕರಗತಮಾಡಿಕೊಂಡವರು. ಹಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ನೈಪುಣ್ಯತೆ, ಅನುಭವ ಜ್ಞಾನ, ಸೀಮಾಂತೀತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅರಿವು, ಬರೆವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಗಾಧ ಒಲವು ಹೊಂದಿದವರು. ಇವರು ಮಹಾಕವಿ ಭಾರತಿಯಾರ್‌ರವರ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೆಲವು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೃತಿಯೂ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಎಂಟು ವಿಭಾಗಗಳಿವೆ. ವೈಷ್ಣವಧರ್ಮದವರಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದು ಎಂಟು ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯೆ. ಆಳ್ವಾರರ ಪಾಸುರಮ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ಅರಿವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಸುಬ್ಬರೆಡ್ಡಿಯಾರ್ ಅವರು ಎಂಟು ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚರಿಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಸಂಶೋಧನಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದು ನುರಿತರಾದ ಅವರು ಸಂಶೋಧನೆಯ ವಿಧಿ-ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಯೇ ಈ ವಿಮರ್ಶಾಕೃತಿಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. 'ಹಾಡಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆ' ಎಂದು ಆರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲ ವಿಭಾಗದ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಕೋಗಿಲೆಹಾಡು: ಒಂದು ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯ ಎಂದು ಕೊನೆಯಾಗುವ ಅಂತಿಮ ಅಧ್ಯಾಯವು ಈ ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡನ್ನು ಅವರು ಸಂಶೋಧನಾ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಉಪಮೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿರುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಶಂಸಾರ್ಹವಾದ

ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಕೋಗಿಲೆಯ ದನಿ ಕವಿಯ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ದನಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಪ್ರೀತಿಯ ಉತ್ಕಟತೆ ಏರುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತದೆಯಂತೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬರೆಯುವಾಗ ಅವರದ್ದೇ ಆದ ತಾದ್ಯಾತ್ಮತೆಯೊಡನೆ, ಗಾಳಿಯ ಒತ್ತಡ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಪಾದರಸವು ಏರುವಂತೆ ಏರಿಕೊಂಡೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಪ್ರಕೃತಿಗೂ ಕವಿಗೂ ಇರುವ ಆತ್ಮೀಯವಾದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವಿವರಿಸುವಾಗ 'ಮಲಗುವಾಗ ತಾಯಿ ಮಗುವನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ' ಎಂದು ಉಪಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಉಪಮೆಗಳನ್ನು ಓದುವಾಗ ಮಣಿವಣ್ಣನ್ ಅನ್ನು ಸೃಜಿಸಿದ ಪೆರಿಯಾಳ್ವಾರ್ ಮನದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಪತ್ತುಪಾಟ್ನು, ಎಟ್ಟುತ್ತೊಗೈಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಉಪಮೆಗಳನ್ನೂ ಭಾರತೀಯಾರ್ ಬಳಸುವ ಉಪಮೆಗಳನ್ನೂ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡುವಾಗ ನ. ಸುಬ್ಬರೇಡ್ಡಿಯಾರ್ ಬಳಸುವ ಉಪಮೆಗಳು ಸಂಗಂನ ಪದ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡನ್ನು ಓದುವವರಿಗೆ ಬೇಸರವೇ ತಲೆದೋರದು. ಹಾಗೆಯೇ ಕೋಗಿಲೆಹಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೊ. ನ. ಸುಬ್ಬರೇಡ್ಡಿಯಾರ್ ಬರೆದಿರುವ ಈ ಕೃತಿಯೂ ಬೇಸರವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಚೀನ ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದವರೆಗಿನ ಆಳವಾದ ಜ್ಞಾನ ಇವರಲ್ಲಿ ಮಡುಗಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯು ಸಾಬೀತುಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುವಾಗಿರುವ ಪ್ರೀತಿಯ ಹಾದಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅವರು ನಿರೂಪಿಸುವ ಸಾಲುಗಳು ಸೂಕ್ತ ಆಧಾರಗಳನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತವೆ. 'ಹಾಡಿನ ಒಳಾರ್ಥ' ಎಂಬ ಏಳನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಸುಬ್ಬರೇಡ್ಡಿಯಾರ್ ಅವರ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಭೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಕೋಗಿಲೆಯನ್ನು ಜೀವಾತ್ಮವಾಗಿಯೂ ಕವಿಯನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೋಗಿಲೆಯು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕವಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬೀಳುವುದನ್ನು 'ಶರಣಾಗತಿ' ಎಂಬ ಧ್ವನಿಯ ಮೂಲಕ ಪರಮಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯೇ ಅದ್ಭುತವಾದುದಾಗಿದೆ. 'ಊಹಿಸಿ ನುಡಿದ ಒಳಾರ್ಥ' ಎಂಬ ಉಪಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳುವ ವಿಚಾರಗಳು ಸಹೃದಯರಿಗೆ

ಕಲ್ಲುಸಕ್ಕರೆಯಂತಹ ಸವಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಈ ಕೃತಿಯ ಎಂಟನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡು ಕವಿತೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತಿಯಾರ್ ಎಂಬ ಮಹಾಕವಿಯು ಮುಟ್ಟದ ವಸ್ತುವೇ ಇಲ್ಲ. ಮುಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಸೊಬಗಾಗಿಸದೇ ಬಿಟ್ಟದ್ದೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ಮಹಾಕವಿಯ ಕವಿತೆಯ ಆಳ, ವಿಸ್ತಾರಗಳು ಶರಧಿಯಂತಹದ್ದು. ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಎಲ್ಲರೂ ಆ ಶರಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಿ ನಲಿಯಬಹುದು. ಅದರೊಡನೆ ಮುತ್ತುಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ತಂದು ಮಾಲೆಯಾಗಿಸಬಹುದು. ಹಾಗೇ ಮಾಲೆಯಾಗಿಸುವ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಪುಣರಾದ ನ. ಸುಬ್ಬರೇಡ್ಡಿಯಾರ್ ಅವರು ತಮಿಳಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಜ್ಞಾನವೊಂದನ್ನು ಲೇಖನಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕಾರ್ಯ ಶ್ಲಾಘನೀಯ.

ಚೆನ್ನೈ-600005

ರಾ.ಕು. ನಾಗು

22-11-1982

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

(ಮೂಲ ತಮಿಳು ಕೃತಿಯ ಪೀಠಿಕೆಯ ಅನುವಾದ)

ಮುನ್ನುಡಿ

ನವಿಲನೇರಿ ಬರುವೆ
ವೇಲಾಯುಧವನಿಡಿದು ಬರುವೆ
ಸುಖ, ಶಕ್ತಿ, ಕೀರ್ತಿ
ಪುಣ್ಯ, ಭಾಗ್ಯ, ಧನ-ಕನಕವ ತರುವೆ
ಮುರುಗಾ! ಮುರುಗಾ! ಮುರುಗಾ!

—ಭಾರತಿಯಾರ್

ಭಾರತಿಯಾರ್ ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿ ಸಾಧಾರಣವಾದುದಲ್ಲ. ಈ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಮೆ, ರೂಪಕ, ಕಲ್ಪನೆ, ಸಂಕೇತಗಳು ಕೂಡಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಸೊಗಸಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ರೂಪಕಗಳಿರುವ ಕೃತಿಗಳು ಅವರದ್ದಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ‘ಜ್ಞಾನರಥಮ್’ ಗದ್ಯಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. “ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡು” ಕಥನಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ ಸೊಗಸಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಕೋಗಿಲೆಯ ಕಥೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕಥೆ ವೇದಾಂತದ ಸಾರವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲು ತಕ್ಕದಾಗಿದೆ.

ಭಾರತಿಯಾರ್ ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿತವಾಗಿರುವ ‘ಕಣ್ಣನ್‌ಪಾಟ್ಟು’, ‘ಪಾಂಚಾಲಿ ಶಪಥಮ್’, ‘ಕುಯಿಲ್‌ಪಾಟ್ಟು’ಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿರುವ ‘ಕುಯಿಲ್‌ಪಾಟ್ಟು’ ಎಂಬುದೇ ಅತ್ಯಂತ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದೆಂದು ಅನೇಕರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಕವಿತೆಯನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸಿ ನುಡಿಯುವ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅವರವರ ಭಾವನೆಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದಾದರೆ, ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ನಿರ್ವಿವಾದವಾದುದು. ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾನು ಈ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಓದುವಾಗ ಉಕ್ಕಿ ಬಂದ ನನ್ನ ವಿಚಾರಗಳು ‘ಭಾರತಿಯಾರ್

ಶತಮಾನೋತ್ಸವ'ದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೃತಿಯ ರೂಪ ಪಡೆದು ತಮಿಳು ಭಾಷಿಕ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಡೆದಾಡುತ್ತಿದೆ. ಭಾರತಿಯಾರ್ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರು ನನ್ನ ಈ ಕಿರುಪುಸ್ತಕವನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಲೇಖನಿಯೂ ದೈವವೇ ಈ

ಅಕ್ಷರವೂ ದೈವವೇ

ಎಂದು ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನೇ ದಿಟ್ಟವಾಗಿ ಸಾರಿದವರು ಭಾರತಿಯಾರ್. ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಟ್ಟ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆಯೇ ಆಗಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಇಂತಹ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವಿಸಿದ್ದ ಕವಿಗೆ ತಮಿಳು ಭಾಷಿಕ ಲೋಕವು ಶತಮಾನೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪನಾದ ನಾನೂ ಆ ಕವಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಸಂಶೋಧನಾ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಅವರ ಶತಮಾನೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ನಾನೇ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಈ ಪುಸ್ತಕವೂ ಒಂದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾರತಿಯಾರರ,

‘ಬರೆವ ಕವಿತೆ ಪರಾಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಬರೆಯುತಿಹೆ ನೋಡಾ!

ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ನುಡಿಯುವುದು

ಅವಳ ನುಡಿಯೇ ಆಗಿಹುದು’

ಎಂಬ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಭಾರತಿಯಾರ್ ಭಾವಿಸಿರುವಂತೆ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ನಾನು ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ನನ್ನೊಳಗೆ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿ ಇರುವ ವೆಂಕಟಾಚಲಪತಿಯೇ ಕಾರಣನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನೇ ನನಗೆ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು, ಎಲ್ಲಾ ಸುಖಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆತನೇ ಭಾರತಿಯಾರ್ ಆರಾಧಿಸುವ ಮುರುಗನಾಗಿಯೂ ಇದ್ದಾನೆ. ಅವನನ್ನು ತನು, ಮನ, ನುಡಿಗಳಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಿ, ನಮಿಸುತ್ತೇನೆ.

‘ವೇಲಾಯುಧಕ್ಕೆ ನಮಿಸಿದರೆ ಮುಕ್ತಿ ದೊರೆವುದು
ಬೆಳಗಿದ್ದು ನಮಿಸಿದರೆ ಚಿಂತೆ ಸರಿವುದು- ಅಪಾರ ಜ್ಞಾನ
ತಾನಾಗೇ ಮೂಡಿ ಶಕ್ತಿ ಶಕ್ತಿ ಶಕ್ತಿಯೆಂದು
ನುಡಿವುದದೇ ಆನಂದವು’

ನ. ಸುಬ್ಬರೇಡ್ಡಿಯಾರ್

ಚೆನ್ನೈ-600040

ನವೆಂಬರ್ 30,1982

(ಮೂಲ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಬರೆದ ಮುನ್ನುಡಿಯ ಅನುವಾದ)

ಅನುವಾದಕರ ಮಾತು

ಮಹಾಕವಿ ಭಾರತಿಯಾರ್ (1882- 1921) ಎಂತಲೇ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿರುವ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಾರತಿಯಾರ್ ತಮಿಳಿನ ಹೆಸರಾಂತ ಕವಿ. ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಕಿಡಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಖರಗೊಳಿಸುವಂತಹ ಅನೇಕ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ತನ್ಮೂಲಕ ಜನರ ಮನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬಿತ್ತಿದರು. ಸಂಸ್ಕೃತ, ಬಂಗಾಳಿ, ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರೂ, ಮಾತೃಭಾಷೆಯಾದ ತಮಿಳಿನ ಮೇಲೆ ಅಗಾಧ ಪ್ರೀತಿ, ಅಭಿಮಾನ ಇವರಿಗಿತ್ತು. ಕಣ್ಣಿನ್‌ಪಾಟ್ಟು, ಪಾಂಚಾಲಿ ಶಬತಮ್, ಕುಯಿಲ್‌ಪಾಟ್ಟು ಮೊದಲಾದ ಕಾವ್ಯಗಳು ಜನಮನ್ನಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಯಿಲ್‌ಪಾಟ್ಟನ್ನು ಅನೇಕ ವಿಮರ್ಶಕರು “ತಮಿಳು ತಾಯಿಗೆ ಅಭರಣದಂತಿದೆ” ಎಂದು ಸ್ತುತಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಂತಹ ಮಹತ್ತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ನೀಳ್‌ಗವಿತೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಿ ಅದರೊಳಗೆ ಅಡಗಿರುವ ಉತ್ತಮ ಗುಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುವುದೇ ‘ಕುಯಿಲ್ ಪಾಟ್ಟು-ಒರು ಮದಿಪ್ಪೀಡು (ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು-ಒಂದು ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯ) ಎಂಬ ಈ ಕೃತಿಯ ಮೂಲೋದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಪ್ರೊ. ನ. ಸುಬ್ಬರೇಡ್ಡಿಯಾರ್ ಅವರು ಭಾರತಿಯಾರ್ ಕವಿಯ ಜನ್ಮ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ಅಂಗವಾಗಿ 1982ರಲ್ಲಿ ಈ ವಿಮರ್ಶಾಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದರು. ಅದು ಈಗ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಓದುಗರ ಕೈ ತಲುಪುತ್ತಿದೆ.

ಭಾರತಿಯಾರ್ ಕುಯಿಲ್‌ಪಾಟ್ಟು (ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು) ಎಂಬ ನೀಳ್ ಕಥನ ಕಾವ್ಯದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕವಾದ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ

ಪರಿಶೋಧಿಸುವ ಈ ಕೃತಿಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರೊ. ನ. ಸುಬ್ಬರೇಡ್ಡಿಯಾರ್ ಅವರು ಕಾವ್ಯವೊಂದನ್ನು ಪುನರವಲೋಕನ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಎಳೆಗಳನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾವ್ಯದ ಒಳಗಿರುವ ಸಂಗಂ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಗಂ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಈ ಕಾವ್ಯದ ಒಡಲೊಳಗಿನಿಂದ ಹೆಕ್ಕಿ ತೆಗೆದು ಓದುಗರ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ 'ಕುಯಿಲ್‌ಪಾಟ್ಟು' ಕಾಲ್ಪನಿಕ ರಚನೆಯಾದರೂ ಅದು ವೇದಾಂತದ ಸಾರವೊಂದನ್ನು ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿಸುವುದನ್ನು ಪ್ರೊ. ಸುಬ್ಬರೇಡ್ಡಿಯಾರ್ ಅವರು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಗಿಲೆ ಎಂಬುದು ಜೀವಾತ್ಮವಾಗಿ, ಕೋತಿ ಮತ್ತು ಎತ್ತುಗಳು ಮಾಯೆಯ ಪ್ರತಿರೂಪವಾಗಿ, ಕತ್ತಿ ಅರಿವಿನ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಸಂಕೇತಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿತವಾಗುತ್ತವೆ. ವೇದಾಂತದನ್ವಯ ಆತ್ಮ ಮತ್ತು ಪರಮಾತ್ಮ ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಅವೆರಡನ್ನೂ ಬೇರೆಯೆಂದು ತೋರಿಸುವುದು ಮಾಯೆಯ ಕಾರ್ಯ. ಈ ಮಾಯೆ ಭಕ್ತ, ಜ್ಞಾನ, ಕರ್ಮಯೋಗಗಳಿಂದ ನೀಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಕೋಗಿಲೆ ಜೀವಾತ್ಮನ ಸಂಕೇತವೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಕೋಗಿಲೆಯು ಕವಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ ಪ್ರಸಂಗವು ಆತ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗುವ ಅಂಶವನ್ನು ಧ್ವನಿಸುತ್ತದೆ.

ಕವಿತೆಯೊಂದರ ಆತ್ಮವನ್ನು ಇಷ್ಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಈ ಕೃತಿಯ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಧಾನವು ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಯಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಸಂಗಂನ ಹಾಡುಗಳು, ಸಿಲಪದಿಕಾರಂ, ತೊಲ್‌ಗಾಪ್ಪಿಯಂ ಹೇಳುವ ವಿಧಿ-ನಿಯಮಗಳು ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಸಾರ ಭಾರತಿಯಾರ್‌ರ ಕುಯಿಲ್‌ಪಾಟ್ಟುವಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಅವಲೋಕನವನ್ನು ವಿಶಿಷ್ಟ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕೃತಿಯು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಇಂತಹ ಕೃತಿಯೊಂದನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಓದುಗರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸುವ ನನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನೆರವು ನೀಡಿ, ಇದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವ ಎನ್.ಎಸ್.ಆರ್ 100 ಎಡುಕೇಷನಲ್ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ನವರಿಗೂ, ಈ ಅನುವಾದದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ ಡಾ. ಆರ್. ರೇಖಾ ಮತ್ತು ನನ್ನ ತಾಯಿ ಕಮಲಮ್ಮನಿಗೂ, ನನ್ನ ಗುರುಗಳಾದ ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಕಾರ್ಲೋಸ್‌ರವರಿಗೂ

ತುಂಬು ಹೃದಯದ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ದ್ರಾವಿಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳಾದ ಪ್ರೊ. ತುಮ್ಮಲ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರಿಗೂ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಡಾ. ಎ.ಕೆ. ವೇಣುಗೋಪಾಲ ರೆಡ್ಡಿ ಅವರಿಗೂ, ನಮ್ಮ ವಿಭಾಗದ ಹಿರಿಯ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾದ ಪ್ರೊ. ಕೆ. ಶಾರದ ಅವರಿಗೂ, ನನ್ನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಯಾದ ಡಾ. ಎಂ.ಎಸ್. ದುರ್ಗಾಪ್ರವೀಣ ಅವರಿಗೂ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಸದಾ ನೆನಗೆ ನೆರಳಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನೀಡುವ ನನ್ನ ಮಗಳು ಮಾನಸಿ ಮತ್ತು ನನ್ನವರಾದ ಕೆ. ಮುರಳಿಗೂ ನನ್ನ ನಮನಗಳು. ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಪುಟ ವಿದ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಸಹಕರಿಸಿದ ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ವಿಭಾಗದ ಡಾ.ಟಿ. ವೆಂಕಟಸ್ವಾಮಿ ಅವರಿಗೂ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಡಾ. ಜಯಲಲಿತಾ

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಅನುವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ,
ದ್ರಾವಿಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕುಪ್ಪಂ -517426
ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ

ಪರಿವಿಡಿ

ಪೀಠಿಕೆ	iii
ಮುನ್ನುಡಿ	vii
ಅನುವಾದಕರ ನುಡಿ	x
ಅಧ್ಯಾಯಗಳು:	
1. ಹಾಡಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆ	1
2. ಕೋಗಿಲೆಯ ಪ್ರೇಮಕಥೆ	5
3. ಕೋಗಿಲೆಯ ಪೂರ್ವಜನೃದ ಇತಿಹಾಸ	15
4. ಪ್ರೇಮವೋ ಪ್ರೇಮ	23
5. ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೊಬಗು	41
6. ಹಾಡಿನಲ್ಲಿನ ಸಂಗೀತಾಕರ್ಷಣೆ	50
7. ಹಾಡಿನ ಒಳಾರ್ಥ	58
8. ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು : ಒಂದು ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯ	75

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧ ಹಾಡಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಪುದುಚೇರಿ ನಗರದ ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಾವಿನ ತೋಟವೊಂದು ಭಾರತೀಯಾರ್ ಗಳೆಯನಾದ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿಶೆಟ್ಟಿ ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಒಂದು ದಿನ ಮುಂಜಾನೆ ಭಾರತೀಯಾರ್ ಆ ತೋಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೋದ ದಿನ ಆ ತೋಟಕ್ಕೆ ಬೇಡರು ಬಾರದ ಹಬ್ಬದ ದಿನ. ಅಂದು ಹೆಣ್ಣು ಕೋಗಿಲೆಯೊಂದು ಮಾಮರದ ಕೊಂಬೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಹಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಗಂಡು ಕೋಗಿಲೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಆ ಹಾಡನ್ನು ಆಲಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವುಗಳ ಮೈ ಪುಳಕಿತಗೊಂಡು, ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದವು. ಅವುಗಳ ಮನದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯ ಜ್ವಾಲೆ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ತೋಟದಲ್ಲಿದ್ದ ಹಕ್ಕಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಪರವಶವಾಗಿ ಆ ಇನಿದಾದ ಗಾನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಆನಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

ಆ ಹೆಣ್ಣು ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡುವ ಇನಿದಾದ ಗಾನ ಆಕಾಶದ ಯಕ್ಷಿಣಿಯೇ ಕೋಗಿಲೆಯ ರೂಪ ತಾಳಿ ಹಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ, ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಲೆತು ಹರಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಕವಿ,

“ಪೂರ್ವದ ಕವಿತಾವೇಶ ಪೂರ್ಣ ಅಚೇತನವಾಗಿ

ಹಚ್ಚ ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಕವಿಗಳಿಗೆ ತೋರುವುದಂತೆ

ಸುದೀರ್ಘ ಕನಸಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದಿ”^೧

ಎನ್ನುವಂತೆ, ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಕನ್ನೆ ಕೋಗಿಲೆಯ ಇಂಪಾದ ಗಾನದಲ್ಲಿ ಮೈ ಮರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರೀತಿಯ ನಶೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ:

‘ಮನುಜ ರೂಪವ ಕಳೆದು ಕೋಗಿಲೆಯ ರೂಪ ಬಾರದೋ?
 ಇನ್ನೆಂದೂ ಈ ಹೆಣ್ಣು ಕೋಗಿಲೆಯನಗಲದೆ
 ಪ್ರೀತಿಸಿ ಕೂಡಿ ಆನಂದದಿಂದ ನಲಿದು ಜೀವಿಸಲೇ?
 ನಾದದುರಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನಸಿರ ತ್ಯಜಿಸಲೇ?’^೨

ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನೆ ಕೋಗಿಲೆಯ ಇನಿದನಿ ಇವರ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ
 ಬೀಳುವಾಗ ಕವಿಯ ಪ್ರೇಮದ ಜ್ವಾಲೆ ಗಾಳಿ ತುಂಬಿದ ಕೊಳವೆಯಲ್ಲಿರುವ
 ಪಾದರಸವು ಏರುವಂತೆ ಏರುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕವಿತೆಯ
 ಭಾವಾವೇಶವೂ ಏರುತ್ತದೆ. ಅಂದು ಅವರು ಕೇಳಿದ ಕೋಗಿಲೆಯ ಇಂಪಾದ
 ಗಾನವನ್ನು ದೇವತೆಗಳೂ ಕೇಳಿರಲಾರರು.

‘ಅಂದು ನಾ ಕೇಳಿದ ಗಾನವ ಅಮರರು ಕೇಳಿರಬಲ್ಲರೇ?’^೩

ಎಂಬ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತಿಯಾರ್ರು ಆ ಗಾನದ ಮಹತ್ವವನ್ನು
 ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡುವುದು ಹೇಗೆ?

‘ಕುಹು,ಕುಹು. ಕುಹು. ಕುಹೂ’ ಎಂಬ ಈ ಗಾನವನ್ನು ಕೇಳಿದ
 ಕವಿಗೆ ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿನ ಒಟ್ಟು ಸಾರ ಹೊಳೆದುಬಿಡುತ್ತದೆ.

‘ಪ್ರೇಮ, ಪ್ರೇಮ, ಪ್ರೇಮ
 ಪ್ರೇಮವಿಲ್ಲದಿರೆ, ಪ್ರೇಮವಿಲ್ಲದಿರೆ
 ಸಾವೇ, ಸಾವೇ, ಸಾವೇ’^೪

ಎಂತಲೂ,

ಕರುಣೆಯೋ, ಅದ್ಭುತ ಕಾಂತಿಯೋ;
 ಕಾಂತಿ ಕುಂದಿದರೆ, ಕಾಂತಿ ಕುಂದಿದರೆ
 ಇರುಳೇ, ಇರುಳೇ, ಇರುಳೇ.

ಹೀಗೆ, ಕವಿತೆ ವಿಸ್ತೃತವಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ (ನ.ಸುಬ್ಬರೇಡ್ಡಿಯಾರ್)ರ
 ಅತ್ತೀಯರಾದ ಪ್ರೊ. ಶೇಷಯ್ಯಂಗಾರ್ (ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ಸೆಂಟ್ ಜೋಸೆಫ್ ಕಾಲೇಜ್, ತಿರುಚ್ಚಿ) ಅವರು ಕುಹು, ಕುಹು ಎಂದು ಕೋಗಿಲೆ ಕೂಗುವಂತೆ ಕೂಗುವುದನ್ನು, ಅದರ ನಂತರ ಬರುವ,

ಪ್ರೇಮ, ಪ್ರೇಮ, ಪ್ರೇಮ
ಪ್ರೇಮವಿಲ್ಲದಿರೆ, ಪ್ರೇಮವಿಲ್ಲದಿರೆ
ಸಾವೇ, ಸಾವೇ, ಸಾವೇ,

ಎಂಬ ಮೇಲೆ ಉದಾಹರಿಸಿರುವ ಪದ್ಯದ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಇದರ ನಂತರ ಬರುವ ಒಂಬತ್ತು ಹಾಡಿನ ಭಾಗಗಳನ್ನು 'ಕುಹು ಕುಹು ಕುಹು' ಎಂಬ ಧ್ವನಿಯು ಬರುವ ಹಾಗೆ, ಕೋಗಿಲೆಯು ಕೂಗುವ ಹಾಗೆ ತಾವೇ ತಮ್ಮ ಇಂಪಾದ ದನಿಯಿಂದ ಹಾಡಿ ಸಂತೋಷಪಡುವುದನ್ನು, ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವತಃ ಕೇಳಿ ಆನಂದಿಸಿದ್ದೇನೆ.³¹ ಈ ಕೋಗಿಲೆಯ ಕಥೆಯನ್ನೇ ಕವಿ ತಮ್ಮ ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಗಿಲೆಯ 'ಕುಹು, ಕುಹು, ಕುಹು, ಕುಹೂ' ಎಂಬ ಹಾಡೇ ಕವಿಯ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಮಡುಗಟ್ಟಿ, ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅರಳಿ, 'ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡು' ಎಂಬ ಕವಿತೆಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ 'ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡು' ಎಂಬ ಈ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಓದಿ ಆನಂದಿಸಬೇಕು.

ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ - ಪ್ರೇಮ
ಧಾರೆಯಾಗಿ ಚಿಮ್ಮಿ ಹರಿಯುವುದಯ್ಯಾ!
ನಿಶ್ಚಲನಾದೆನಯ್ಯಾ - ನಶೆ
ತಲೆಗೇರಿತಯ್ಯಾ³²

ಎಂದು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥನಾದ ಹಳ್ಳಿಯವನೊಬ್ಬ ಭಾರತೀಯಾರ್‌ರ ಹಾಡನ್ನು ರಾಗವಾಗಿ ಹಾಡಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅದರಿಂದ ತನಗಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದನ್ನು ನಾವೂ ಪಡೆಯಲೆತ್ನಿಸಬಹುದು. ಆಗಲೇ ಕವಿತೆಯ ಅನುಭವವು ಎಂತಹದ್ದು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೊನೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು:

1. ಕುಯಿಲ್‌ಪಾಟ್ಟು- 1, ಸಾಲು (22-24)
2. ಅದೇ, ಸಾಲು (27-30)
3. ಅದೇ, ಸಾಲು 32.
4. ಕುಯಿಲ್‌ಪಾಟ್ಟು 2.
5. 1934-39ರಲ್ಲಿ ನ. ಸುಬುರೇಡ್ವಿಯಾರ್ ಅವರು ತಿರುಚ್ಚಿ ಸೆಂಟ್ ಜೋಸೆಫ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿ ಪಡೆದವರು.
6. ಕವಿಮಣಿ: ಮಲರುಮ್ ಮಾಲೈಯುಮ್-ಭಾರತಿಯುಮ್ ಪಟ್ಟಿಕಾಟ್ಟನುಮ್-17

ಅಧ್ಯಾಯ- 2 ಕೋಗಿಲೆಯ ಪ್ರೇಮ ಕಥೆ

ಕೋಗಿಲೆಯ ಮೋಹನ ರಾಗ ಕೊನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ಶಾಂತಿ ಆವರಿಸುತ್ತದೆ. ತೋಟದಲ್ಲಿ ಹಲವು ರೆಂಬೆ ಕೊಂಬೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಎತ್ತೆತ್ತಲೋ ಹಾರಿ ಮರೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಹಾಡನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕವಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸುಖದುಃಖಗಳ ಭಾವನೆಗಳು ಮಿಳಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮರದ ಕೊಂಬೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಣ್ಣು ಕೋಗಿಲೆಯೊಂದು ಏಕಾಂತವಾಗಿ ಶೋಕದಲ್ಲಿ ಬಾಡುವುದನ್ನು ಕವಿಯು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ತಕ್ಷಣ ಅದು ಇದ್ದ ಮರದಡಿಗೆ ಹೋಗಿ,

‘ಓ ಕೋಗಿಲೆಯೇ! ಸಿರಿಯೇ! ಮಹದಾನಂದದ ಗಾಯಕಿಯೇ
ಏಳುಲೋಕಕೂ ಆನಂದದ ಅನಲವನ್ನು ಪಸರಿಸುವ ನಿಪುಣಳೇ
ನಿನಗೊದಗಿದ ವೇದನೆ ಏನು? ನುಡಿವೆಯಾ?’¹

ಎಂದು ಆ ಕೋಗಿಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮಾಯದ ಕೋಗಿಲೆಯು ಮನುಷ್ಯರಂತೆ ಮಾಯದ ನುಡಿಯೊಂದ ನುಡಿಯುತ್ತದೆ.

‘ಪ್ರೇಮವನು ಬಯಸಿ ಕೂಗುತಿಹೆ, ಇಲ್ಲವಾದೆಡೆ
ಸಾವನ್ನು ಬಯಸಿ ತಪಿಸುತಿಹೆ’²

ಎಂದು ಮಾರ್ನುಡಿಯುತ್ತದೆ. ಕವಿಯು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇಮವು ದೊರೆಯದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಮತ್ತೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಗಾನಕೋಗಿಲೆಯೂ ವೇದನೆಯೂ, ನಾಚಿಕೆಯೂ ಬೆರೆತ ದನಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಥೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸತೊಡಗುತ್ತದೆ.

‘ಉತ್ತಮ ಕುಲದವರೇ, ಸತ್ಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನೊಂದು ಹೆಣ್ಣೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು ಮರುಗಿ ನನ್ನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸುವುದು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ನನ್ನ ಪೂರ್ವಜನಾದ ಕರ್ಮಫಲವೋ ಏನೋ ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪ, ಜ್ಞಾನ ಕುಗ್ಗಿ ಪುಟ್ಟ ಹಕ್ಕಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿರುವೆ. ಆದರೂ ದೇವರ ಕರುಣೆಯಿಂದಲೋ, ದೈವದ ಶಾಪದಿಂದಲೋ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರಿಯುವ ಶಕ್ತಿ ಪಡೆದಿರುವೆ. ಮಾನವರ ಮನದ ಮಾತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ ನನಗೆ ಲಭಿಸಿದೆ.

‘ಹಾಡಿನ ಹಕ್ಕಿಯ ಕಲರವದ ದನಿಯಲ್ಲಿ

ಗಾಳಿ ಮರಗಳ ನಡುವೆ ತೋರುವ ದನಿಗಳಲ್ಲಿ

.....

ವರ್ತುಲಾಕಾರದಿ ನಿಂತ ಹೆಂಗಳೆಯರ ಕಂಕಣದ ಕೈಗಳು ದನಿಗೈಯುತ್ತಿರೆ

ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿ ದನಿಗೈವ ಗುಂಪಿನ ಅಮೃತ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ

.....

ನಾಡಿನಲ್ಲೂ, ಕಾಡಿನಲ್ಲೂ ದಿನವೆಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುವ

ಹಾಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮನಸೂರೆಗೊಂಡ ಪಾಪಿ ನಾನು

ನಾಲಿಗೆಯು ನುಡಿಯಲು ಅಂಜುವ ನುಡಿಗಳನು

ಪಾಪಿ ಮನವು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದು ನಿಂತಿದೆ ಏಕೋ?’

ಎಂದು ನುಡಿದ ಕೋಗಿಲೆ ತನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತದೆ. ‘ನನ್ನ ಮನದ ದುಗುಡವ ನೀವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲಿರಿ, ನನ್ನ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತಿರಿ, ಏನು ಮಾಡಲಿ? ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಬಯಸಿ ಕೂಗುತ್ತಿರುವೆ, ಅದು ಇಲ್ಲವಾದಡೆ ಸಾವನ್ನು ಬಯಸಿ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿರುವೆ’ ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಕೋಗಿಲೆಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ, ಕೇಳುತ್ತಾ ಕವಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯ ಉತ್ಕಟತೆ ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಆ ಪುಟ್ಟ ಕೋಗಿಲೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಅವರ ಮನದಲ್ಲಿ ಆ ಪುಟ್ಟ ಕೋಗಿಲೆಯ ಮಾತು ಬೇರೂರಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ‘ಪ್ರೇಮವೋ ಪ್ರೇಮ, ಇನ್ನದು ದೊರಕದೆಂದರೆ, ಸಾವೋ

ಸಾವು' ಎಂಬ ಪಲ್ಲವಿ. ಕವಿಯ ಹೃದಯದ ವೀಣೆಯ ತಂತುವಿನಂತೆ ಮಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮರೆತು ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತರಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಾನನದ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕಿಗಳು, ಗಿಳಿಗಳು, ಸುತ್ತಲೂ ನೆರೆದು ದನಿಗೈಯುತ್ತವೆ. ಕಂದು ಕೋಗಿಲೆಯೂ ನಿಟ್ಟುರಿಸಿಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಮಾತಿಗಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ.

“ಉನ್ನತ ಕುಲದವರೇ, ಪ್ರೇಮದ ಹಾದಿ ಕಾಡು-ಮೇಡು ಎಂದು ಹಿರಿಯರು ಹೇಳುವುದ ಕೇಳಿರುವೆ. ದುಃಖದ ಕಡಲಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಮುಳುಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಾವೆಯ ಹಾಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದೀರಿ, ನನ್ನ ವೇದನೆ ಎಲ್ಲಾ ನೀಗುವಂತೆ ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿ ನಾನು ಪಡೆವ ಆನಂದಕ್ಕೂ ತಡೆಯಾಯಿತೇ. ಎಲ್ಲೋ ಹೋಗಿ ಮರೆಯಾಗಿದ್ದ ಹಕ್ಕಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮತ್ತೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದುಬಿಟ್ಟವಲ್ಲಾ. ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ನೀವಿಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಮಾತ ನೀವು ಮರೆಯಬಾರದು.. ಈಗ ನನ್ನ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಮತ್ತೆ ನೀವು ಬರುವಿರಾದರೆ ಉಸಿರ ಬಿಗಿ ಹಿಡಿದಿರುವೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳು ನನಗೆ ಹತ್ತು ಯುಗಗಳಂತೆ ಭಾಸವಾಗುವುದು ಹೋಗಿ ಬನ್ನಿ”. ಹೀಗೆ ಆ ಪುಟ್ಟ ಕೋಗಿಲೆಯು ಅಪಾರ ವೇದನೆಯಿಂದ ಕವಿಯನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಪ್ರೇಮದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮಿಗಳು ಸಂಧಿಸುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ‘ಸೂಚಿತ ಸ್ಥಳ’ (ಕುಟಿಯಿಡಮ್) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಹಗಲು ಸೂಚಿತ ಸ್ಥಳ, ಇರುಳು ಸೂಚಿತ ಸ್ಥಳ ಎಂದು ಎರಡು ಬಗೆಯಲ್ಲಿವೆ.

“ಸೂಚಿತ ಸ್ಥಳವೆಂಬುದು ಇರುಳು ಹಗಲು

ಅವರರಿತ ಎಡೆ ಎಂಬರು” (ತೊಲ್ - ಕಳವಿಯಲ್ 40)³

ಕದ್ದು ಕೂಡಿದ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಸಂಧಿಸಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನಾಯಕಿಯೇ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಸೂಚಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಪರಂಪರೆ. ಕಾಮಕೂಟವು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ನಾಯಕಿಯೇ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ತೊಲ್‌ಗಾಪ್ಪಿಯರ್.

ಅವನಿಚ್ಛೆಯ ಮೀರುವುದು ಧರ್ಮವಲ್ಲದ ಕಾರಣ
 ಸೂಚಿತ ಸ್ಥಳವನು ನಾಯಕಿಯೇ ಸೂಚಿಸುವಳು
 ತಾನು ಸಂಧಿಸುವ ಸ್ಥಳ ಅವಳಿಗೆ ತಕ್ಕದಾಗಿರಬೇಕು”

ಎಂಬ ಸೂತ್ರದಿಂದ ಇದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಬರೆದ ಇಳಂಪೂರಣರ್ “ನಾಯಕ ಸಹಜವಾಗಿ ಕೂಡಿದ ನಂತರ ಅವನ ಎಲ್ಲೆಯನ್ನು ಮರೆವುದು ನಾಯಕಿಗೆ ಧರ್ಮವಲ್ಲದ ಕಾರಣ. ಸಂಧಿಸಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು ನಾಯಕಿಯ ಕೆಲಸ” ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೋಗಿಲೆಯು ಕವಿಯನ್ನು ನಾಲ್ಕನೆಯ ದಿನ ಅದೇ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಧಿಸುವಂತೆ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಗಂ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಇದೇ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಕಳವಿನ ಕೂಟ ಮಾನಸಿಕ ಕೂಟವೇ ಎಂಬ ಒಂದು ಪರಂಪರೆಯೂ ಉಂಟು. “.. .. ಅವರು ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಕೂಡಲಿಲ್ಲ, ಇಬ್ಬರ ಕಾಮನೆಗಳು ತಮ್ಮೊಡನೆ ತಾವು ಕೂಡಿದವು ಎಂದು.. ಹೀಗೆ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಕೂಡುವುದೂ ಕೂಡಾ ಕೂಟವೇ ಇದು ಬೇರೊಬ್ಬರು ಅರಿಯಲು ತುಂಬಾ ದಿನಗಳು ಕೂಡಲಾಗದು ಎಂದು ಅಗಲಲಾಗದೆ ಅಗಲುವುದು: ಆ ಅಗಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನುಡಿಯುವುದು ದೈಹಿಕ ಕೂಡುವಿಕೆಗೆ ಹೇಳುವ ಎಲ್ಲವೂ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮದುವೆಯಾದ ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದೈಹಿಕ ಕೂಡುವಿಕೆ ಉಂಟಾಗುವುದು ಎಂಬರು.”⁵ (ಕಳವಿಯಲ್-2) ಎಂಬ ಕಳವಿಯಲ್ ಸೂತ್ರದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕಾರನ ವಿವರಣೆ ಇದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೋಗಿಲೆಗೂ ಕವಿಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಏರ್ಪಡುವುದು ಮಾನಸಿಕ ಕೂಟವೇ ಎಂಬುದು ಚಿಂತನಾರ್ಹವಾದುದು.

ಪ್ರೀತಿಯ ಭಾವನೆಗೆ ಒಳಗಾದ ನಾಯಕನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗಂನ ಅಗಂ ಹಾಡುಗಳು ವಿವರವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸುತ್ತವೆ. ಆ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿರುಕ್ಕುರಳ್ ‘ತಗೈಯಣಂಗುರುತ್ತಲ್’⁶ (ವಿವಾಹಪೂರ್ವ ಪ್ರೇಮ) ಎಂಬ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ‘ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮೋಜಿನಾಟವನಾಡಲು ಬಯಸಿ ಬಂದವನು, ಅಲ್ಲಿ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ನಿಂತವಳನ್ನು ನೋಡಿದ ನಾಯಕ,

ಅವಳ ಸೌಂದರ್ಯ ತನ್ನನ್ನು ವೇದನೆಗೀಡು ಮಾಡುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದು' ಎಂದು ತಿರುಕ್ಕುರಳಿಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಬರೆದ ಪರಿಮೇಲಳಗರ್ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಿರುವಳ್ಳುವರ್ “ನೋಡಿದಳು ನೋಟಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಆ ನೋಟವು ಆಕೃಮಣ ನಡೆಸಲು ದೇವತೆಯು ತಾನೇ ಪಡೆಯೊಡನೆ ಬಂದತ್ತಿತ್ತು”⁷ (ತಿರುಕ್ಕುರಳ-1082) ಎಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ತೊಲ್‌ಗಾಪ್ಪಿಯರ್ ಕೂಡಾ ‘ಏಕಮುಖ ಪ್ರೀತಿ, ಸದಾ ನೆನೆಯುವುದು, ಮರೆಯುವುದು, ಭ್ರಮೆಗೊಳಗಾಗುವುದು’ ಎಂಬ ಪದಗಳಿಂದ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. (ಕಳವಿಯಲ್-9) ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕಾರನಾದ ಇಳಂಪೂರಣರ್ ‘ಇದು ನಾಯಕಿ ಮತ್ತು ನಾಯಕ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಉಂಟಾಗುವ ಮನಸ್ಥಿತಿ’ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.⁸ ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡು ಎಂಬ ನೀಳ್‌ಗವನವು ಈ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು, ಕೋಗಿಲೆ ಮತ್ತು ಕವಿ ಇಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೋಗಿಲೆಯ ಇನಿದನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕವಿಗೆ ತಾನು ಕಂಡ ದೃಶ್ಯ ಕನಸೋ? ನನಸೋ? ಎಂದು ಕೂಡಾ ತಿಳಿಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಲೋಚಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೂ ಕೂಡಾ ಕವಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇಪ್ಪತ್ತು ಪ್ರೇತಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಆವಾಹಿಸಿಕೊಂಡವರಂತೆ ಕಣ್ಣು, ಮುಖದಲ್ಲಿ ಆನಂದದ ಪರವಶತೆ ಆವರಿಸುತ್ತದೆ. ಮನ್ಮಥನ ಬಾಣದ ಮೊನೆಗಳು ಮನದಾಳಕ್ಕೆ ನಾಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಪ್ರೀತಿಯ ಹುಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ, ಕಾಣುವ ರೆಂಬೆ-ಕೊಂಬೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೋಗಿಲೆಯಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಾನುಕೋಟಿ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಗಿಲೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

“ನೋಡುವುದೆಲ್ಲಾ ಅದನ್ನೇ ಹೋಲುವುದು” (ಕಳ-9)⁹

ಎಂದು ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದವರನ್ನು ಕುರಿತು ತೊಲ್‌ಗಾಪ್ಪಿಯರ್ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸ್ಥಿತಿ ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕವಿಗೂ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಭ್ರಮಾಸ್ಥಿತಿ ಎನ್ನಬಹುದು. ಸೀತೆಯನ್ನು ಸದಾಕಾಲ ನೆನೆಯುವುದರಿಂದಲೇ ರಾವಣನು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಅವಳ ಆಕಾರವನ್ನು ನೋಡಿದಂತೆ ಭ್ರಮಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಶೂರ್ಪನಖಿಯು ರಾಮನನ್ನು ಎಡೆಬಿಡದೆ ನೆನೆಯುವುದರಿಂದ, ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ಅವನ ರೂಪವನ್ನೇ ಕಂಡದ್ದನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. (ಕಂಬರಾಮಾಯಣ-148-149)¹⁰

ಕೋಗಿಲೆಯ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿದ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕವಿಯ ಮನಸ್ಸು ಚಂಚಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಕಳೆಯುವುದೂ ಸಹಾ ಒಂದು ಯುಗದಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ.

“ದಿನವೊಂದ ದೂಡಲು ನಾ ಪಟ್ಟ ಪಾಡೆನಿತೋ,
ತಾಳ ಬೀಳುವುದೋ? ಪೆಟ್ಟು ಬೀಳುವುದೋ? ಅರಿವವರು ಯಾರು?”¹¹

(ತಾಳವು ಕವಿಗೆ ಇಂಪಾಗಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ತಾಳಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಏಟು ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ.) ಎಂದು ಕವಿ ತಮ್ಮ ಮನೋಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೇಗೋ ಒಂದು ದಿನ ಕಳೆಯುತ್ತದೆ. ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಕೋಗಿಲೆಯ ನೋಡಲು ‘ಸೂತ್ರದ ನೆರವಿನಿಂದಾಡುವ ಬೊಂಬೆಯಂತೆ’ ಕಾಲುಗಳ ಎಳೆಯುತ್ತಾ ಆ ತೋಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅಪಾರವಾದ ಬಯಕೆಯಿಂದ ಕೋಗಿಲೆಯನ್ನು ಅರಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾರೆ.

ಸಣ್ಣ ಕೋಗಿಲೆ ಗಂಡು ಕೋತಿಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೇಮದ ನಾಟಕವಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಕವಿಗೆ ಕೋಪ ನೆತ್ತಿಗೇರುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಕತ್ತಿಯಿಂದ ಕೋಗಿಲೆಯನ್ನು, ಕೋತಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಕೋಗಿಲೆ ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತದೆ. ‘ವಾನರ ನುಡಿಯಿಂದ ಕೋಗಿಲೆ ಮಾತಾಡುವುದನ್ನು ಯಾವುದೋ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನೀಚ ಸಣ್ಣ ಕೋಗಿಲೆಯು ಬೆಂಕಿ ಕಾರುವ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ‘ಪ್ರೇಮ, ಪ್ರೇಮ.....’ ಎಂದು ಆಸೆಯುಕ್ಕಿ ಅಮೃತ ಒಸರುವಂತೆ ಹಾಡುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಕೋತಿಯ ಮಾತನ್ನೂ ಸಹಾ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಕವಿಯ ಕೋಪವು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ತಕ್ಷಣ ಅದರ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಕೈಕತ್ತಿಯನ್ನು ಬೀಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕೋತಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಮುಖ ಸಿಂಡರಿಸುತಾ, ಜಿಗಿದು ಅವಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. “ಸಾಟಿಯಿಲ್ಲದ ಆ ಮಾಯಾ ಕೋಗಿಲೆಯೂ” ಮರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ತೋಟದಲ್ಲಿದ್ದ ಪಕ್ಷಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ದನಿಗೈಯುತ್ತವೆ. ಕವಿ ಏನೂ ಮಾಡಲು ತೋಚದೆ,

ತಟ್ಟಾಡುತ್ತಾ ನಡೆಯಲಾಗದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಗಿಲೆಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೂ 'ಆ ಪುಟ್ಟ ಪಿಶಾಚಿ ಕೋಗಿಲೆ' ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹಗಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಾನ ನಡುವೆ ಸೊಗಸಾದ ಸೂರ್ಯನು

ಮೌನವಾದ ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲುತ್ತಾ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.¹²

ದೇಹ ದಣಿದು, ಮನಸೋತು, ನಿದ್ರಾಹೀನ ಕಣ್ಣುಗಳು, ದಣಿದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕವಿ 'ತಾನು ಹೋಗುವ ದಾರಿಕಾಣದೆ ಮನಸ್ಸು ತವಕಿಸುತ್ತಾ' ತಮ್ಮ ಮನೆಯನ್ನು ತಲುಪಿ, ನಿರ್ಭಾವುಕರಾಗಿ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ.

ಮೂರನೆಯ ದಿನ ಮುಂಜಾನೆ ಎದ್ದೊಡನೆ, 'ಕಾಲೆರಡು ಹಿಂದಿನಂತೆ' ತೋಟಕ್ಕೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ತಮಗೇ ಅರಿವಿಲ್ಲದಂತೆ ತೋಟಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಕೋಗಿಲೆಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 'ಪಕ್ಷಿಗಳ ಗುಂಪು' ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ತೋಟದ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮಾಮರವೊಂದರ ಕಿರು ರೆಂಬೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು, ಕೋಗಿಲೆಯು ತನ್ನ ದೀರ್ಘವಾದ ಕಥೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿಗೆ ನಿಂತ ಮುದಿ ಎತ್ತೊಂದು ತೀವ್ರ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕುಪಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಮುಗ್ಧ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ತಳಮಳಗೊಂಡು, ಮನದೊಳಗೆ ಬೆಂಕಿ ಕಾರುತ್ತಾರೆ, ಕೊರಗುತ್ತಾರೆ. ದೇಹವು ಬೆವರುತ್ತದೆ. ಆ ಕೋಗಿಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಬೀಸಬೇಕೆಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ 'ಈ ಸುಳ್ಳಿನ ಹಕ್ಕಿ ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದ ನಂತರ ಕೊಲ್ಲುವುದೇ ಸೂಕ್ತ ತಂತ್ರ' ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನಂತೆ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೋಗಿಲೆಯು 'ಮೋಹದ ಹಳೆಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೊನ್ನಿನ ಧ್ವನಿಯಿಂದ, ಹೊಸ ಮಿಂಚಿನಂತಹ ಮಾತುಗಳಿಂದ' ಹೇಳಿ 'ಎಂದಿನಂತೆ ತನ್ನ ಪಾಳುಬಿದ್ದ ಸುಳ್ಳಿನ ಹಾಡನ್ನು ಎಂಟು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆನಂದವು ವ್ಯಾಪಿಸುವಂತೆ "ಪ್ರೇಮವೋ ಪ್ರೇಮ....." ಎಂದು ಹಾಡುತ್ತದೆ. ಕವಿಯು ಕೋಗಿಲೆಯ ಇಂಪಾದ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಮೈಮರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಬುದ್ಧಿ ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಬೀಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕತ್ತಿಯು ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಮೊದಲೇ ಎತ್ತು ಓಡಿಹೋಗಿ

ಅವಿತುಕೊಂಡಿತು. ಬಣ್ಣದ ಕೋಗಿಲೆಯು ಮಾಯವಾಯಿತು. ಹಕ್ಕಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪುನಃ ತೋಟದೊಳಗೆ ಬಂದು ದನಿಗೈಯತೊಡಗಿದವು.

“ನಾಚಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರೇಮಿಸಿದೆ ನಾನು ಪುಟ್ಟ ಕೋಗಿಲೆಯನು
ವೃಥಾದಿ ಅರಸಿ ಮನೆಯ ತಲುಪಿದೆ”¹³

ಎಂದು, ಅಂದು ನಡೆದ ಘಟನೆಯನ್ನು ನೆನೆದು ಮನದೊಳಗೆ ಮರುಗುತ್ತಾರೆ.

ನೆನೆ ನೆನೆದು ನೋಡಿದೆ ಹೊಳೆಯಲಿಲ್ಲವೇನು
ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿ ಗಾನ ಕೋಗಿಲೆ ಎನಗೆ
ಪ್ರೇಮ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಮನ ಕರಗಿಸಿತು
ಮುಗ್ಧನಂತೆ ವ್ಯಾಮೋಹವ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡೆ
ರಮ್ಯಕಥೆಯ ನಡುವೆ ತಡೆಯುಂಟಾಗಿ
ಹಕ್ಕಿಗಳೆಲ್ಲಾ ನುಸುಳಿ ಬಂದ ಅಚ್ಚರಿಯನು,
ಏನೂ ತೋಚದ ನನ್ನ ಮನದಲಿ ಕಾಮದ ಅನಲವು
ಭಗ್ಗೆಂದು ಹೊತ್ತಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ವಿಸ್ಮಯನಾದುದನು,
ಕುಂಟ ಕೋತಿ, ಅಲೆವ ಎತ್ತು ಬಂದೆನಗೆ
ಸಂಪೂರ್ಣ ವೈರಿಗಳಾಗಿ ನೀಡಿದ ಹಿಂಸೆಯನೂ,
ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟಗಳಿದ್ದರೂ ನನ್ನ ಬಯಕೆ ತೀರದೆ
ಹುಚ್ಚನಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ವೇದನೆಯನು,
ನೆನೆ ನೆನೆದು ನೋಡಿದೆನು ಏನೂ ಹೊಳೆಯಲಿಲ್ಲ.
ಕಣ್ಣೆರಡೂ ಮುಚ್ಚಿ ಗಾಢ ನಿದ್ರೆಗೆ ಜಾರಿದೆನು ¹⁴

ನಾಲ್ಕನೆಯ ದಿನ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿನವೇ “ಅಗಾಧ ಪ್ರೀತಿಯ ತೋರಿಸಿ ಮರುಳುಗೊಳಿಸಿ, ವಂಚಿಸಿದ, ಸುಳ್ಳಿನ ಕೋಗಿಲೆಯು ನನ್ನನ್ನು ಬರಲು ಹೇಳಿದ ದಿನ”. ಇಂದು “ಮೋಸದ ಕೋಗಿಲೆ.....ತೋರಿದ ನಮ್ರತೆಯನ್ನು, ಮತ್ತೆ ನೆನೆದು ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾರೆ. ಮನಸ್ಸು ತೋಟದಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯುವುದು; ಆಗಸದಲ್ಲಿ ಆ ಕಪ್ಪು ಕೋಗಿಲೆ ಬಂದು ದಾರಿ ತೋರಿಸಿ

ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕವಿಯು ಅದೇ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ ಮಾವಿನ ತೋಪಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಕಾಂತಿ ಕಿರಣವ ಸೂಸುವ ಕೊಂಬೆಯ ಮೇಲೆ
ಸಣ್ಣ ಕಪ್ಪು ಕೋಗಿಲೆ ಜಂಭದಲಿ ಕುಳಿತು
ಹೊನ್ನ ಕೊಳಲಿನ ಹೊಸದಾದ ನಾದದಲಿ
ಹಳೆಯ ಸುಳ್ಳಿನ ಪ್ರೇಮದ ಹಾಡನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹಾಡುತ್ತಿರುವುದು

ಕಂಡೆ; ಕುಗ್ಗಿಹೋದೆ: ಎದುರು ನಿಂತು

‘ನೀಚ ಕೋಗಿಲೆಯೇ, ಅಗಾಧ ಅಸತ್ಯವೇ

ಪ್ರೀತಿಯ ಕೋತಿಯನು, ಪ್ರೇಮದ ಎತ್ತನು
ನೆನೆದು ನೀ ಹಾಡುವ ಇಂಪಾದ ಸುಳ್ಳಿನ ಹಾಡನ್ನು
ನನಗೆ ಕೇಳಿಸಲು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆ ತಂದಂತಿರುವೆ.”¹⁵

ಎಂದು ಉಕ್ಕುವ ಕೋಪದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ; ನಂತರ ಮನಸ್ಸು ಕರಗಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಆ ಸಣ್ಣ ಕೋಗಿಲೆಯು ತಾನು ನಗು ಮುಖದ ಕೋತಿಯೊಡನೆ ಹಾಗೂ ಭಾರ ಹೊರುವ ಎತ್ತನೊಡನೆ ‘ಪ್ರೇಮ ನಾಟಕವಾಡಿದುದು’ ತನ್ನ ತಪ್ಪಲ್ಲವೆಂದೂ, ಅದು ವಿಧಿಯಾಟವೆಂದೂ ಹೇಳಿ ಅಗಸ್ತ್ಯ ಪರ್ವತದಿಂದ ಬಂದ ಋಷಿಯೊಬ್ಬರು ತನಗೆ ಹೇಳಿದ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಲಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೊನೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು:

1. ಕುಯಿಲ್‌ಪಾಟ್ನು : ಕುಯಿಲಿನ್ ಕಾದಲ್‌ಕತ್ಯೆ ಸಾಲು (8-10)
2. ಅದೇ, ಸಾಲು (13-14)
3. ತೊಲ್‌ಗಾಪ್ಪಿಯಂ. ಪೊರುಳದಿಕಾರಂ- ಕಳವಿಯಲ್-40
4. ಅದೇ, ಕಳವಿಯಲ್-30
5. ಇರೈಯನಾರ್ ಕಳವಿಯಲ್ ಸೂತ್ರ 2ರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ
6. ಅದಿಕಾರಮ್ 109
7. ತಿರುಕ್ಕುರಳ್- 1082
8. ತೊಲ್‌ಗಾಪ್ಪಿಯಂ. ಪೊರುಳದಿಕಾರಂ- ಕಳವಿಯಲ್-9
9. ಅದೇ, 9
10. ಕಂಬರಾಮಾಯಣ- ಅರಣ್ಯ ಮಾರೀಚಿನ ವದ್ಯೆ- 148-149
11. ಕುಯಿಲ್‌ಪಾಟ್ನು : ಕಾದಲೋ ಕಾದಲ್ ಸಾಲು (8-9)
12. ಅದೇ, (1-2)
13. ಅದೇ, ಸಾಲು (107-108)
14. ಅದೇ, ಸಾಲು (109-122)
15. ಅದೇ, ಸಾಲು (28-36)

ಅಧ್ಯಾಯ-3 ಕೋಗಿಲೆಯ ಪೂರ್ವಜನಿಂದ ಇತಿಹಾಸ

ಕೋಗಿಲೆಯು ಕವಿಗೆ ತನ್ನ ಪೂರ್ವಜನಿಂದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೇಳತೊಡಗಿತು.

“ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಗಸ್ತ್ಯ ಪರ್ವತದ ಇಳಿಜಾರು ಪ್ರದೇಶದ ಪಕ್ಕದೊಂದು ತೋಪಿನಲ್ಲಿ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಏನೋ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಮರದ ರೆಂಬೆಯೊಂದರ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದೆ. ಆಗ ಋಷಿಯೊಬ್ಬರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಅವರ ಪಾದ ಕಮಲಗಳಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದೆ. ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು. ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ, ‘ವೇದಾಂತಿಗಳಾದ ಮುನಿವರ್ಯರೇ, ನಾನು ಕೆಳಜಾತಿ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಗುಂಪಿನಲ್ಲೇ ಹುಟ್ಟಿರುವೆ. ಆದರೂ, ಬೇರೆ ಜಾತಿಯ ಕೋಗಿಲೆಗಳ ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲರ ಭಾಷೆಯು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನವರಿಗೆ ಲಭಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ನನಗೂ ಜ್ಞಾನವು ಲಭಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ದಯೆಗೈದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಕರುಣಿಸಿ” ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡೆ.

ಋಷಿಗಳು ಹೀಗೆ ನುಡಿದರು: “ಕೋಗಿಲೆಯೇ! ಕೇಳು. ಚೇರನಾಡಿನ ತೆಂಕಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಪರ್ವತವೊಂದರಲ್ಲಿ ವೀರಮರುಗನ್ ಎಂಬ ಬೇಡರ ಕುಲದ ಮುಖಂಡನೊಬ್ಬನಿದ್ದ. ಅವನ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಗಳಾಗಿ ನೀನು ಜನಿಸಿದೆ. ‘ಸಣ್ಣ ಕೋಗಿಲೆ’ ಎಂಬುದು ನಿನ್ನ ನಾಮಧೇಯ. ಚೇರ-ಚೋಳ-ಪಾಂಡ್ಯ ಎಂಬ ಮೂವರಸರ ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲೂ ನಿನ್ನಂತಹ ಸುಂದರ ಹೆಣ್ಣು ಬೇರಾರು ಇಲ್ಲವೆಂದು, ಎಲ್ಲರೂ ಹೊಗಳುವ ಹಾಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಬೆಳೆದು ನಿಂತೆ. ‘ಮಾಡನ್’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ನಿನ್ನ ಮಾವನ ಮಗನೊಬ್ಬ ನಿನ್ನ ರೂಪವ ನೋಡಿ ಮೋಹಗೊಂಡು ಕಾಮನ ಬಾಣಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿದನು. ನಿನ್ನನ್ನು

ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ದಿನದಿಂದ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದನು. ನಿನ್ನನ್ನೇ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಬಂಗಾರದ ಹೂವನ್ನು

ಹೊಸ ಜೇನನ್ನು ತಂದು ನಿನಗೆ

ದಿನನಿತ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಾ

ನಿನ್ನಯ ನೆನಪಲ್ಲೇ

ಲೀನನಾಗಿದ್ದನು. ನಿನಗೋ ಅವನ ಮೇಲೆ ಪ್ರೇಮ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಹುಚ್ಚನಂತೆ ಪರಿತಪಿಸುವುದ ಕಂಡು ಸಹಿಸಲಾಗದೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ಕನಿಕರಗೊಂಡು ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತೇನೆಂದು ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟ.

‘ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯದ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ನಾಡೆಲ್ಲಾ ಹರಡಿತ್ತು. ಜೇನುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ‘ಮೊಟ್ಟೆ ಪುಲಿಯನ್’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಬೇಟೆಗಾರನೊಬ್ಬ ಇದ್ದನು. ಅವನೋ ಸಿರಿಯಲ್ಲಿ, ವೀರಸಾಹಸದಲ್ಲಿ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದನು. ನಾಡಿನ ಜನರೆಲ್ಲಾ ಅವನ ವೀರ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವನ ಮಗನಾದ ‘ನೆಟ್ಟೆ ಕುರಂಗನ್’ ಎಂಬುವವನ ಜೊತೆ ನಿನಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿನ್ನ ತಂದೆ,ತಾಯಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು. ನಾಲ್ಕೈದು ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಈ ವಿಷಯ ನಿನ್ನ ಮಾವನ ಮಗನಾದ ಮಾಡನ್ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಅವನು ‘ಮನನೊಂದು ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ನಾನಾ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಿದನು. ನೀನು, ಅವನ ಮೇಲೆ ಅತಿಯಾದ ಕನಿಕರದಿಂದ, “ಮಾಡಾ, ಉಕ್ಕಿ ಬಂದ ಕೋಪವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು” ಏನೋ ನಿರ್ಬಂಧದಿಂದಾಗಿ ಕುರಂಗನಿಗೆ ಹೆಂಡತಿಯಾದರೂ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಅವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಬಾಳಿದರೂ, ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ತಂತ್ರವನ್ನು ಹೂಡಿ, ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ತಾಳಿಯನ್ನು ಪುನಃ ಅವರ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಎಂಟು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನೇ ಪತಿಯನ್ನಾಗಿ ಪಡೆಯುತ್ತೇನೆ. ನಿನಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತನ್ನು ತಪ್ಪಲಾರೆ. ನನ್ನನ್ನು ನಂಬು’ ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ನೀನು ಹೇಳಿದೆ.

‘ಕೆಲವು ದಿನಗಳು ಕಳೆದ ನಂತರ, ನೀನು ಹಾಗೂ ನಿನ್ನ ಗೆಳತಿಯರು ಒಂದು ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ವನದಲ್ಲಿ ಏನೋದದಿಂದ ಆಟವಾಡುತ್ತಾ

ಇದ್ದಿರಿ. ಚೇರ ಅರಸನ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಗ ಬೇಟೆಯ ನಿಮಿತ್ತ ನೀವು ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಡಿಗೆ ಬಂದನು. ನಿನ್ನ ಗೆಳತಿಯರಿಂದ ದೂರಾಗಿ, ನೀನೊಂದು ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ಅಟ್ಟಾಡಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಆತ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಬಂದನು. ನಿನ್ನ ಮತ್ತು ನಿನ್ನ ಗೆಳತಿಯರ ಆಟವನ್ನೇ ನೋಡಿದನು. ಅವನ ಕಾಮೇಚ್ಛೆ ತೀರವನ್ನು ದಾಟಿ ನಿನ್ನನ್ನು ತನ್ನವಳನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಸೆಪಟ್ಟನು. ನೀನೂ ಅವನ ಮೇಲೆ ಮೋಹಿತಳಾದೆ.

“ನಿನ್ನನ್ನವನು ನೋಡಿದನು; ನೀನವನನ್ನು ನೋಡಿ ನಿಂತೆ
ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಉಸಿರಾಗಿ ಬೆರೆತುಬಿಟ್ಟಿರಿ”²

ನಿನ್ನ ಗೆಳತಿಯರು ಅವನನ್ನು ಆಳುವ ಅರಸನಾದ ವೀರರಾಜನ ಮಗನೆಂದು ತಿಳಿದು ಭಯಗೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವಿತುಕೊಂಡರು. ರಾಜಕುಮಾರನು ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ನಿನಗೆ ನಿವೇದಿಸಿದನು. ನೀನು ನಿನ್ನ ತೀವ್ರವಾದ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಮನದೊಳಗೆ ಹುದುಗಿಸಿಕೊಂಡು,

“ಸ್ವಾಮಿ! ನಿಮ್ಮ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಐನೂರು
ಕನ್ಯಾಮಣಿಗಳುಂಟಂತೆ; ಚಿಲುವಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗವರೇ ಸಾಟಿಯಂತೆ;
ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣರಂತೆ; ಕಲ್ಲು ಕರಗುವಂತೆ ಹಾಡುವರಂತೆ;
ಅಂತಹವರೊಡನೆ ನೀವು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ;
ರಾಜನೇ ಬೇಡುವೆ, ಮಲೆವಾಸಿ ಬೇಡರ ಚಾತಿಯ ಮಗಳು ನಾನು;
ಕೊಲ್ಲುವ ಸಿಂಹವು ಅವಿತಿರುವ ಮೊಲವನ್ನು ಬಯಸುವುದುಂಟೇ?
ವಿಜಯಿಗಳಾದ ಮಹಾರಾಜರು ಬೇಡರ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರಾ?
ಪತಿವ್ರತೆಯಾಗಿ ಬಾಳ ಬಯಸುವೆವು, ತಾವು ಮಹಾರಾಜರೇ ಆದರೂ;
ಇಷ್ಟಪಟ್ಟೆವೆಂದು ಬೆಲೆವೆಣ್ಣಾಗಿ ಬಾಳುವುದಿಲ್ಲ;
ನಿಮ್ಮ ಚಿನ್ನದ ಪಾದಗಳಿಗೆರಗುವೆ ಹೋಗಿ ಬನ್ನಿ
ಗೆಳತಿಯರು ನನ್ನನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರಲ್ಲಾ ಏನು ಮಾಡಲಿ?”³

ಎಂದು ಅಪಾರ ದುಃಖದಿಂದ ನಿಂತಿದ್ದೆ. ನಿನ್ನ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಕಣ್ಣು ಸಂಕೇತದಿಂದ ಅರಿತು, ಪಕ್ಕಕೆ ಬಂದು ಕೆನ್ನೆ ಕೆಂಪಾಗುವಂತೆ ಚುಂಬಿಸಿದನು.

ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಮದುವೆಯಾಗುವೆನೆಂದು ಮಾತನ್ನು ನೀಡಿದನು.

“ನೀವು ಗಾಂಧರ್ವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದಿರಿ. ರಾಜಕುಮಾರನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಆಲಂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ನಿನ್ನ ತೊಂಡೆಹಣ್ಣಿನಂತಹ ತುಟಿಯನ್ನು ಚುಂಬಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಘಟನೆಯೊಂದು ನಡೆದು ಹೋಯಿತು. ಪರವೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಹಿಂದಷ್ಟೇ ಬಂದಿದ್ದ ನೆಟ್ಟಿ ಕುರಂಗನು, ನೀನು ಗೆಳತಿಯರೊಡನೆ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದನು. ನೀನು ಚೇರರಾಜನ ಮಗನೊಡನೆ ಸಲ್ಲಾಪದಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡನು. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎದ್ದ ಕೋಪದಿಂದ ತಳಮಳಿಸಿದನು. ನೆಟ್ಟಿ ಕುರಂಗನು ಊರಿಗೆ ಬಂದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಗೆಳತಿಯರೊಡನೆ ನೀನು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಲು ಅವನು ಕಾಡಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದನ್ನು ಯಾರೋ ಮಾಡನಿಗೆ ‘ಚಾಡಿ ಹೇಳಿ’ ಬಿಟ್ಟರು. ಅಸೂಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದಾಪುಗಾಲನ್ನಿಡುತ್ತಾ, ಸುರಿವ ಬೆವರನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಬೆಂಕಿ ಚೆಲ್ಲುವ ಕಣ್ಣುಗಳೊಡನೆ ಮಾಡನ್ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಇವನು ಬಂದುದನ್ನು ಕುರಂಗನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇ ಎತ್ತರವಾದ ಮರದಂತೆ ನೆಟ್ಟಿ ಕುರಂಗನು ನಿಂತಿದ್ದನ್ನು ನೋಡುವ ವ್ಯವಧಾನ ಮಾಡನ್‌ಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ನೀವಿಬ್ಬರೂ,

“ದೇವಸುಖದಿ ಮುಳುಗಿ ಕಣ್ಣನ್ನು ತೆರೆಯಲಿಲ್ಲ
ಹೃದಯಗಳೆರಡೂ ಬೆರೆತು ಅಮೃತಾನಂದದಲಿ
ಮೈಮರೆತು ಮುಚ್ಚಿದ್ದ ನಾಲ್ಕು ಕಣ್ಣುಗಳು,
ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಮನದೊಳಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹೊತ್ತಿ
ಕಿಡಿ ಕಾರುತ್ತಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಕಣ್ಣುಗಳು,
ಮಾಡನು ತನ್ನ ಕತ್ತಿಯ ತೆಗೆದು ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು
ಓಡಿ ಬಂದನು; ನೆಟ್ಟಿ ಕುರಂಗನು ಸಹಾ ಕತ್ತಿಯನ್ನೆತ್ತಿ ಬಂದನು”⁴

ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಎರಡೂ ಹೊಡೆತಗಳು ರಾಜಕುಮಾರನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದವು. ರಾಜಕುಮಾರನು ತಕ್ಷಣವೇ ತಿರುಗಿ ಖಿಡ್ಕವನ್ನು ಬೀಸಿ ಒಂದೇ ಏಟಿಗೆ

ಇಬ್ಬರನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಕೆಡವಿದನು. ಮಾಡನೂ, ಕುರಂಗನೂ ತಕ್ಷಣವೇ ಹೆಣವಾದರು. ರಾಜಕುಮಾರನು ಆಯಾಸದಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟನು.

ನೀನು ಅಪಾರ ಶೋಕದಲ್ಲಿ ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ಎತ್ತಿ ಆಲಂಗಿಸಿ, ಮುದ್ದಾಡಿ, ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಕಣ್ಣೆರಡೂ ಮಳೆಯಂತೆ ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ಸುರಿಯಲು, ಜೋರಾಗಿ ಅಳುತ್ತಾ ಕಿರುಚುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಜಕುಮಾರನು ಕಣ್ಣೆರೆದು ನೋಡಿ,

ಹೆಣ್ಣೇ, ನಾನಿನ್ನು ಉಳಿಯೆನು; ಕೆಲವೇ ಕ್ಷಣದಲಿ
ಉಸಿರ ತೊರೆಯುವೆ; ಕಣ್ಣೀರಿಟ್ಟು ಫಲವಿಲ್ಲ;
ಮರಣದಲಿ ದುಃಖವಿಲ್ಲ; ಪ್ರಿಯೆ, ಮತ್ತೆ ನಾವು
ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಜನಿಸುತ್ತೇವೆ; ಚಿನ್ನಾ, ನಿನ್ನನ್ನು ಕಂಡು
ಕಾಮೇಚ್ಛೆಗೊಳ್ಳುವೆ; ನಿನ್ನನ್ನು ಕೂಡಿ ಆನಂದದಿಂದ ಬಾಳುವೆ;
ಇನ್ನೊಂದು ಜನ್ಮವುಂಟು; ಹೆಣ್ಣೇ ಸುಖವೂ ಉಂಟು;
ನಿನ್ನೊಡನೆ ಸೇರಿಬಾಳುವೆನು ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಿ!”⁵

ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮುಗುಳ್ಳುಕ್ಕು, ನಿನ್ನ ಮುಖವನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿಸುತ್ತಾ ಮರಣ ಹೊಂದಿದನು. ಮಾಡನು ಮಾಡಿದ ಕುತಂತ್ರದಿಂದ ಇಂದು ನಿನಗೆ ಈ ಪಾಪದ ಪಕ್ಷಿಯ ರೂಪವು ಬಂದಿದೆ.

ನಿನ್ನ ರಾಜಕುಮಾರನೋ ‘ತೊಂಡೈ’ ಎಂಬ ಸಮೃದ್ಧವಾದ ನಾಡಿನ ಕಡಲತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮಾನವನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಸುತ್ತಾನೆ; ನೀನು ಇಂಪಾಗಿ ಹಾಡುವ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಪೂರ್ವಜನೃದ ಪಾಪ ವಿಮೋಚನೆಯಾಗಿ ಪುನಃ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರೇಮಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ”- ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆ ದಕ್ಷಿಣ ಬೆಟ್ಟದ ಮಹಾಋಷಿಗಳು ನುಡಿದರು.

ನಾನವರನ್ನು : ‘ನಾನೋ ಕೋಗಿಲೆ ರೂಪ ಪಡೆದಿರುವೆ. ರಾಜಕುಮಾರನೋ ಮಾನವನಾಗಿ ಜನಿಸಿದ್ದಾನೆ. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ

ಪ್ರೇಮವುಂಟಾದರೂ ಮದುವೆಯಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಸಾಯುವ ಮೊದಲು ಯುವರಾಜನು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಸುಳ್ಳಾಗುವುದೇ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ.

ನಸುನಗುತ್ತಾ ಋಷಿಗಳು : 'ಅಮಾಯಕ ಹೆಣ್ಣೇ, ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲೂ ನೀನು ವಿದ್ಯಾಪರ್ವತದ ಸಮೀಪ ಬೇಡನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಮಗಳಾಗಿಯೇ ಜನಿಸಿದ್ದೆ. ಪಾಪದ ಫಲದಿಂದ ಮಾಡನೂ, ಕುರಂಗನೂ ಪ್ರೇತವಾಗಿ ಕಾಡು-ಬೆಟ್ಟಗಳೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಿ ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲೂ ನೀನು ಹಿಂದಿನಂತೆ ಅರಸನನ್ನೇ ವಿವಾಹವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಿನ್ನನ್ನು ಕೋಗಿಲೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ನೀನು ಹೋಗುವ ದಿಕ್ಕುಗಳೆಲ್ಲಾ ಅವರೂ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿನಗೆ ಇದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವೇ?' ಎಂದರು.

ನಾನು ಮತ್ತೆ: 'ಅಯ್ಯೋ ವಿಧಿಯೇ, ಮರಣ ಹೊಂದಿದವರು ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ? ಪ್ರೇತಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಮೂರ್ಖನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಜನ್ಮರಹಸ್ಯವನ್ನು ಮರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿವೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಪ್ರಿಯಕರನನ್ನು ಸಂಧಿಸಿದಾಗ ಅವುಗಳಿಂದ ಅಸಂಭವ ನಡೆದರೆ ಏನು ಮಾಡಲಿ? ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವಿಲ್ಲವೇ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ.

ಮಹಾಮುನಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; 'ಹೆಣ್ಣು ಕೋಗಿಲೆಯೇ, ತೊಂದ್ರೆ ನಾಡಿನ ಒಂದು ತೋಟದಲ್ಲಿ ಅರಸನು ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ನಿನ್ನ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋಗಿ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿಯುಂಟಾದಾಗ, ಎರಡೂ ಪ್ರೇತಗಳು ಹಲವು ಮಾಯಾಜಾಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಹಲವು ಸುಳ್ಳಿನ ರೂಪಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಸಾಹಸಿಯಾದ ಅರಸನನ್ನು ಹೆದರಿಸುತ್ತವೆ. ಅರಸನು ನಿನ್ನನ್ನು ವಂಚಕಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಮತಿಗೆಟ್ಟು ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಅತಿಯಾಗಿ ಕೋಪಗೊಂಡು ನಿನ್ನನ್ನು ಕೈಬಿಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ನಡೆವುದೆಲ್ಲವನ್ನು ಮುಂದೂಡು ದಿನ ನೀನೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವೆ. ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ ಮಾಡುವ ಸಮಯ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿತು' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಋಷಿಗಳು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾದರು.

ನಂತರ ಕೋಗಿಲೆಯು ಕವಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಮಾತಾಡಿತು: 'ಪ್ರಿಯಸಖರೇ, ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುವಿರೋ? ನಾನರಿಯೆ. ಪಂಡಿತನೇ, ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರೇಮವ ಹರಿಸು, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಸಾವನ್ನು ಕರುಣಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಪವಿತ್ರ ಕೈಗಳಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂದುಬಿಡಿ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಕವಿಯ ಕೈಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಅವರು ಆ ಕೋಗಿಲೆಯನ್ನು ಪ್ರೇಮಾವೇಶದಿಂದ ಚುಂಬಿಸಿದರು. ಮುತ್ತಿಟ್ಟ ಮರು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಆ ಕೋಗಿಲೆ ಮರೆಯಾಯಿತು.

“ವಿವರಿಸಲಾಗದ ಅತಿಶಯವಯ್ಯಾ! ಅತಿಶಯವಯ್ಯಾ!
ಆಸೆಗಡಲಿನ ಅಮೃತವಯ್ಯಾ! ಅಚ್ಚರಿಯ
ನಾಡಯ್ಯಾ! ಹೆಣ್ಣಿನವೊಂದು ದೈವವಾದ ದೃಶ್ಯವಯ್ಯಾ!
ಹೆಣ್ಣೊಬ್ಬಳು ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತಳು: ಪ್ರೇಮದಿಂದ
ಕಂಗಳ ಬೆರೆಸಿ ನನ್ನನ್ನೊಂದು ಕ್ಷಣ ನೋಡಿದಳು;
ಸ್ವಲ್ಪವೇ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿದಳು; ಸ್ವಾಮಿ! ಇಷ್ಟು ಚೆಲುವನು
ತಮಿಳಿನಲಿ ಹಾಡುವುದೇಗೆ? ಕಣ್ಣೆರಡು
ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ನುಂಗುವ ಅತಿಶಯವೆಂದು ಹೇಳಲೇ?
ಮಾನೋಃಟದಲ್ಲಿ ತೇಲುವ ಕವಿತೆಯೆಲ್ಲಾ
ಮಾತಿಗೆ ನಿಲುಕುವುದೇ? ಶುಭ್ರ ಬೆಳಕೊಂದು ಮುತ್ತನ್ನು ಹೋಲುವ
ಹಲ್ಲು, ತುಂಬು ತುಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾದು ಹೋದಂತಾದುದು
ಎಂದಿಗಾದರೂ ಮರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಗಗನದಿ
ನಿಂತ ಒಂದು ಮಿಂಚುಬಳ್ಳಿಯಂತೆ ವಿರಾಜಿಸಿದ ನಾರೀಮಣಿಯ
ದೇಹ ಸಿರಿಯನ್ನು ಅಪಾರ ಸೊಬಗನ್ನು
ಜೀನಿನಂತೆ ಇನಿಯಳು ಬದಲಾದುದನ್ನು
ಅನ್ಯರಿಗೆ ನುಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?”⁶

ಈ ಚೆಲುವಾದ ಹೆಣ್ಣಿನ ರೂಪವನ್ನು ಕಂಡು ಮಹಾನಂದದಿಂದ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಮುದ್ದಾಡಿ ತುಟಿಯನ್ನು ಚುಂಬಿಸಿ ಚುಂಬಿಸಿ ಅಪಾರ ಮೋಹದಿಂದ ಚಿತ್ತಭ್ರಮಿತರಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಕವಿಯ ಕನಸು ಚೆದರುತ್ತದೆ. ಕಣ್ಣೆರೆದು ನೋಡಿದಾಗ, ಸುತ್ತ ಇರುವ
~~ಹಿರಿಯ~~ ಕಾಲದ ಓಲೆಗರಿಗಳು, ಲೇಖಕಿ, ~~ಹಿರಿಯ~~ ಕವಿಗಳು ಈಗ ಹಳಿವೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ
– ಸಾಲಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಕವಿಯು “ನಾನು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ” ಎಂಬ
ವಾಸ್ತವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ.

“ತೋಟ, ಕೋಗಿಲೆ, ಪ್ರೇಮ, ಹೇಳಿದ ಕಥೆ ಎಲ್ಲವೂ
ಸಂಜೆಯ ಸೊಬಗಿನ ಭ್ರಮೆಯಿಂದಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ
ಮೂಡಿದೊಂದು ಕಲ್ಪನೆಯ ತಂತ್ರವೆಂದೇ”⁷

ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಕೂನೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು:

1. ಕುಯಿಲ್‌ಪಾಟ್ಲು: ಕುಯಿಲಿನ್ ಮುರ್‌ಪಿರಪ್ಪು ವರಲಾರು, ಸಾಲು (25-27)
2. ಅದೇ, ಸಾಲು (71-72)
3. ಅದೇ, ಸಾಲು (81-91)
4. ಅದೇ, ಸಾಲು (145-151)
5. ಅದೇ, ಸಾಲು (161-167)
6. ಅದೇ, ಸಾಲು (226-241)
7. ಅದೇ, ಸಾಲು (257-259)

ಅಧ್ಯಾಯ-4 ಪ್ರೇಮವೋ ಪ್ರೇಮ

‘ಕೋಗಿಲೆಹಾಡು’ (ಕುಯಿಲ್ ಪಾಟ್ರು) ಎಂಬುದು ಒಂದು ಅದ್ಭುತವಾದ ಪ್ರೇಮ ಕಾವ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. “ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರೇಮಗೀತೆಗಳು ಸಂಗಂನ ಅಗಂ ಹಾಡುಗಳ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸದೆ, ಆಧುನಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳೊಡನೆ ಇರಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ”¹ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಅವರು ‘ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು’ ಹೀಗೆಯೇ ರಚನೆಯಾದ ಒಂದು ಪೇಮ ಕಾವ್ಯ ಎಂತಲೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳದೆ ಹೋದರೂ ಭಾರತಿಯಾರವರ ಕುರಿತ ಇವರ ವಿಮರ್ಶೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೆರಳಾಡುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಪ್ರೇಮ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ-ಕಾದಂಬರಿಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಪ್ರೇಮ ಕುರಿತ ತಿಣ್ಣೆ, ತುರೈಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಗಳು ಸೂಚಿತವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಪ್ರಾಚೀನ ವಿಧಿನಿಯಮಗಳು ಜೀವನಾಡಿಯಂತೆ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಆನಂದಿಸಬಹುದು. ಪ್ರೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆಗಿನ ಪ್ರಾಚೀನ ವಿಧಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಲಿತವರು, ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿನ ಪ್ರೇಮಗೀತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಆ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ‘ಎಲೆಮರೆಯ ಕಾಯಿಯಂತೆ’ ಅಡಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಆಸ್ವಾದಿಸಬಹುದು.

ಭಾರತಿಯಾರವರ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ‘ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡು’ ಎಂಬ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೋಗಿಲೆಯು ಎರಡು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ,

‘ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಬೇಡಿ ಕರೆಯುವೆ ಇಲ್ಲವಾದೆಡೆ
ಸಾವನ್ನು ಬೇಡಿ ತಪಿಸುವೆ’²

ಎಂದು ಪರಿತಪಿಸುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. 'ಪ್ರೇಮ ಹೋದರೆ ಸಾವು' ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಡಂಗೂರ ಹೊಡೆದು ಸಾರುವ 'ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡು' ಜಗತ್ತಿನ ಮಹಾಸಾಹಿತ್ಯಗಳೊಡನೆ ಸಮೀಕರಿಸಿ ನೋಡಿ ಸ್ತುತಿಸಬೇಕಾದ ಒಂದು ಅದ್ಭುತವಾದ ರಚನೆ. ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಗೋಚರಿಸುವ ಕಲಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಾದ ಕವಿತೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು, ಕಲ್ಪನೆಯ ಚೆಲುವು ಇತರ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದು ಅಪರೂಪವೇ ಆಗಿದೆ.

ಈ ಪ್ರೇಮ ತತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರತಿಯಾರ್ ತಮ್ಮ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವೆಡೆ ಹೊಗಳುತ್ತಾರೆ. ಕಣ್ಣನ್ ಪಾಟ್ಲು (ಕೃಷ್ಣನ ಹಾಡು) ನಲ್ಲಿ 'ಕೃಷ್ಣನು ನನ್ನ ಪ್ರೇಮಿ, 'ಕೃಷ್ಣನು ನನ್ನ ಪ್ರಿಯಕರ, 'ಕೃಷ್ಣ ನನ್ನ ಪ್ರೇಯಸಿ' ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಹನ್ನೆರಡು ಕವಿತೆಗಳು ಪ್ರೇಮದ ಕುರಿತು ಹಾಡಿರುವ ಭಾರತಿಯಾರ್‌ರವರ ಅದ್ಭುತರಚನೆಗಳು. ಇವುಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲು ಇಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ³ ಆದರೂ,

“ನೆನೆವಾಗಲೆಲ್ಲಾ -ಅವನು ಕೈ
ಇಟ್ಟ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ
ತಂಜೆನಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಕಣೆ! ಹೊಸದೊಂದು
ಶಾಂತಿ ಹುಟ್ಟಿತು ಕಣೆ!”⁴

ಎಂತಲೂ,

“ಹೇಳಿ ತಿಳಿಯುವುದಲ್ಲ ಮನ್ಮಥ ಲೀಲೆ-ಮುಖ
ಕಾಂತಿಯ ಮರೆಮಾಚುವ ಪ್ರೇಮವಿಲ್ಲಂಟೋ?”⁵

ಎಂತಲೂ,

“ಯಾರಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ತಡೆಯಬಲ್ಲರು-ಒತ್ತಾಯದಿ
ಮುಖ ಪರದೆಯ ಸರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರೆ?
ವೃಥಾ ಕಣೆ! ನಿಷ್ಕಲವಾದ ವಿರಹ ವೇದನೆಯಲಿ-ಹಣ್ಣನ್ನು
ಕಂಡವನು ಸಿಪ್ಪೆ ಸುಲಿಯಲು ಕಾಯುವನೇ?”⁶

ಎಂದು ಕೃಷ್ಣನ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕವಿತೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮದ

ಪ್ರೇಮವೋ ಪ್ರೇಮ

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು-ಒಂದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ

ಭಾವನೆಯ ಶಿಖರಗಳನ್ನು ಕವಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ,

“ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ನಾನು ಹಾಡಲು ಬಯಸಿ
ಪರಶಿವನ ಪಾದಕಮಲಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸುವೆ”⁷

ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಪ್ರೇಮದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಮಾನವರಿಗೆ ಮಿಲನವಾಗುವುದು;
ಮಿಲನದಿಂದ ಮಾನವರಿಗೆ ಚಿಂತೆ ನೀಗುವುದು;
ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಮಾನವರಿಗೆ ಕವಿತೆ ಹುಟ್ಟುವುದು;
ಗಾನವೇಳುವುದು ಶಿಲ್ಪ ಮೊದಲಾದ ಕಲೆಗಳು ಲಭಿಸುವುದು;
ಹಾಗಾಗಿ ಪ್ರೇಮಿಸಿರಿ ಜಗದ ಜನರೇ
ಅದೇ ಅಲ್ಲವೇ ಈ ಜಗದ ಪ್ರಧಾನ ಸುಖವು;
ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಅಮರರಾಗಬಹುದು;
ಚಿಂತೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವುದು, ಅದರಿಂದ ಮರಣವು
ಹುಸಿಯಾಗುವುದು;
ಆದಿಶಕ್ತಿಯ ದೇಹದಿ ಹರನೂ ಬೆಸೆದುಕೊಂಡನು;
ಬ್ರಹ್ಮನು ವಾಣಿಯ ತನ್ನ ನಾಲಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡನು;
ಕಾಂತಿಭರಿತ ಮೊಗದ ಐಶ್ವರ್ಯವೆಲ್ಲವನ್ನು ಸುರಿಸಿ ದಯೆಗೈವ
ಕಣ್ಣಿನವಳನು ತನ್ನ ಉರದ ಮೇಲೆ
ಮಾಧವನು ಏರಿಸಿಕೊಂಡಿಹನು; ದೇವತೆಗಳೇ ಆದರೂ
ಸ್ತ್ರೀ ಸುಖದಂತಹ ಮತ್ತೊಂದು ಸುಖವುಂಟೆ?
ಪ್ರೀತಿಸುವ ಪತ್ನಿಯೇ ಶಕ್ತಿ ಕಾಣಿರಿ
ದೈವತ್ವವ ಅವಳಿಂದಲೇ ಪಡೆಯಬೇಕು”⁸

ಕುಳ್ಳಗಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿಯು ಭಾರತಿಯಾರ್‌ರವರಿಗೆ “ಕಾಡಿಗೆ ಕಣ್ಣಿನವಳ,
ಪ್ರೇಮವೊಂದೇ ಜಗದಲಿ ಬಾಳಲು ಹಾದಿ” ಎಂದು ಸೂಚಿಸುವುದನ್ನು
ಕಾಣಬಹುದು.

“ಇಲ್ಲಿ ಭುವಿಯ ಸಂಗೀತ ಕಾವ್ಯಗಳೆಲ್ಲವೂ
ಸಾಹಿತ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ಪ್ರೇಮದ ಸ್ತುತಿಯಲ್ಲವೇ?”¹⁰

ಎಂದು ಕಾವ್ಯಗಳು, ಬೇರೆ ಹಲವು ಸಾಹಿತ್ಯಗಳೂ ಪ್ರೇಮದ ಕುರಿತು
ನುಡಿಯುವುದನ್ನು ಬೆರಳು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ,

“ಜಗದಲಿ ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಯೂ ದೇವರೆಂದರೆ
ಪತ್ನಿಯು ದೇವತೆಯಲ್ಲವೇ? ಮತಿಹೀನರೆ?”¹¹

ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರೇಮವನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸುವ ಕೆಲವು ಮೂಢರ
ಬಗ್ಗೆಯೂ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಾಟಕದಲ್ಲಿ, ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮವೆಂದರೆ
ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಅಚ್ಚರಿ ತೋರಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ;
ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಬಾವಿಯ ಪಕ್ಕದ
ಊರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮವೆಂದರೆ ಉರಿದು ಬೀಳುತ್ತಾರೆ;
ಚಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿ ಅದನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ದಾರಿ ಹುಡುಕುತ್ತಾರೆ;
ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮವೆಂಬ ಪೈರನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲು
ಮೂಢರೆಲ್ಲರೂ ಅಸೂಯೆಯಿಂದ ಕಟ್ಟಪಾಡುಗಳ ಮಾಡಿ
ದಾರಿಗಟ್ಟು ತೊಂದರೆಗೈದು ಕೆಡುತಿಹರಲ್ಲ”¹²

ಎಂಬ ಕವಿತೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸಬಹುದು.

ಭಾರತಿಯಾರ್ ಅಗಂ ತಿಣೈನ ವಿಧಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ
ಅರಿತಿರುವವರು. ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ
ಹೆಸರಿಸದೇ ಹೋದರೂ, ಅವುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ
ಅನುಸರಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ವಿದ್ವಾಂಸರು
ಪ್ರೇಮದ ವಿಧಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕಳವು (ಕದ್ದು ಕೊಡುವುದು) ಎಂತಲೂ
ಕಱ್ಪು (ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನ) ಎಂತಲೂ ಎರಡು ವಿಧಗಳಾಗಿ
ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಿಯಕರ - ಪ್ರಿಯತಮೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಯಾವುದೇ
ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ತೊಲ್ಕಾಪ್ಪಿಯರ್ ಹೇಳುವಂತೆ

ಪ್ರೇಮವೋ ಪ್ರೇಮ

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು-ಒಂದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ

“ಪಾಲತಾಣೈಯಾಲ್”¹³ (ಸತ್ಕರ್ಮಾನ್ವಯ) ಒಂದೆಡೆ ಸಂಧಿಸಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾರೆ; ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿ ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಮಿಳಿನ ಅಗಂ ಸಾಹಿತ್ಯ ‘ಕಳವು’ ಎಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಕಳವಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಸುವವರು ನಂತರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ‘ಕರ್ಪು’ (ದಾಂಪತ್ಯ) ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಕದ್ದು ಕೂಡಿ ನಂತರ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಸಾಂಸಾರಿಕ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ‘ಕದ್ದು ಕೂಡಿದ ನಂತರದ ದಾಂಪತ್ಯ’ (ಕಳವಿನ್ ವಟಿ ವನ್ದ ಕರ್ಪು) ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದು. ಮೊದಲೇ ಕದ್ದು ಕೂಡದೆ, ಮದುವೆಯಾಗಿ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿಯರಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಇದನ್ನು ‘ಕದ್ದು ಕೂಡದೆ ಬಂದ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನ’ (ಕಳವಿನ್ ವಟಿ ವಾರಾಕ್ ಕರ್ಪು) ಎಂದು ಹೇಳುವರು.

“ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾತಾಡುತ್ತೀಯಾ-ಕಣ್ಣಮ್ಮಾ!

ಶಾಸ್ತ್ರವು ಏತಕೇ!

ಆತುರಗೊಂಡವನಿಗೆ-ಕಣ್ಣಮ್ಮಾ!

ಶಾಸ್ತ್ರವು ಉಂಟೇ!

ಹಿರಿಯರ ಸಮ್ಮುಖದಲಿ-ಮದುವೆ

ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ನಂತರ ಮಾಡೋಣ;

ಕಾಯುವೆನೇನೆ? ಇಲ್ಲಿ ನೋಡು,

ಕೆನ್ನೆಗೆ ಮುತ್ತೊಂದ ನೀಡು!”¹⁴

ಎಂಬ ಕವಿತೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ವಿಧಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಭಾರತಿಯಾರ್ ಸೂಚಿಸುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ‘ಮದುವೆ’ ಎಂಬುದು ಕರ್ಪು ನಿಯಮ; ‘ಕೆನ್ನೆಗೆ ಮುತ್ತೊಂದು’ ಎಂಬುದು ಕಳವಿನ ವಿಧಿನಿಯಮದ ಆರಂಭ!

ಸಂಗಂ ಸಾಹಿತ್ಯವು ‘ಕಳವಿನಿಂದ ಮೊದಲಾದ ದಾಂಪತ್ಯ’ವನ್ನೇ ಉತ್ತಮವೆಂದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತದೆ. ಯೌವನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಯುವಕ-ಯುವತಿಯರ ನಡುವಿನ ಪ್ರೇಮದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹಿರಿಯರು ‘ಪ್ರೇಮ’

ಎಂತಲೂ 'ಕಾಮ' ಎಂತಲೂ ಎರಡು ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆರಂಭಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡೂ ಪದಗಳು ಒಂದೇ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾಲ ಬದಲಾದಂತೆ 'ಕಾಮ' ಎಂಬ ಪದವು ಕೇಳು ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಸೂಚಿಸುವಂತಾಯಿತು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ಪದವು ದೈಹಿಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರೇಮ ಎಂಬ ಪದವು ದೈವಿಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು, ಆತ್ಮ ಸಾಂಗತ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ತಿರುಕ್ಕುರಳಿನ 'ಇನ್ನತ್ತುಪಾಲ್'ನಲ್ಲಿ ಕಾಮ-ಪ್ರೇಮ ಎಂಬ ಎರಡು ಪದಗಳೂ ಅರ್ಥವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಬರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಭಾರತಿಯಾರ್ ಈ ಎರಡೂ ಪದಗಳು ಅರ್ಥೈಸುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಅರ್ಥವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರೇಮಾವೇಶ ಎಂದರೇನು? ಒಂದು ಗಂಡಿನ ಹೃದಯ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಹೃದಯವೂ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ತುಡಿಯುವುದೇ ಪ್ರೀತಿ ಅಥವಾ ಪ್ರೇಮ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗದ, ಪ್ರಿಯಕರ-ಪ್ರಿಯತಮೆಯರ ಒಂದಾಗುವ ಭಾವವನ್ನು ಕವಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಅಗತ್ಯವಾದ ಬೆಸುಗೆಯ ಮೂಲಕ 'ಕಣ್ಣಮ್ಮ ನನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮೆ' (ಕಣ್ಣಮ್ಮ-ಎನ್-ಕಾದಲಿ-6) ಎಂಬ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವುದನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಓದಿ ಆಸ್ವಾದಿಸಬೇಕು. ಈ ಹಾಡನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸುವಾಗ 'ಕುಲಶೇಖರಾಳ್ವಾರ್'ರವರ 'ತಿರುಮಲೈ'ಯ (ಶ್ರೀಮಲೈ) ಕುರಿತಾದ ವರ್ಣನೆಯ ಅನುಭವ ನಮ್ಮ ನೆನಪಿಗೆ ಬಾರದೆ ಇರದು. ತಿರುಮಲೈಯಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಹಕ್ಕಿ, ಮೀನು, ಹೊನ್ನಿನ ಹರಿವಾಣ, ಚಿನ್ನದ ಚೆಂಬು, ಕಾಲುವೆ, ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಿನ ದಾರಿ, ವೆಂಕಟಾಚಲಪತಿಯ ಗರ್ಭಗುಡಿಯೊಳಗಿರುವ ಮೆಟ್ಟಿಲು-ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ರೂಪ ತನಗೆ ದೊರಕಿದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವ ಆಳ್ವಾರ್,

**“ವೆಂಕಟಾಚಲಪತಿಯ ಬಂಗಾರ ಬೆಟ್ಟದ
ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಆಗುವೆ,”¹⁵**

ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೊನೆಗೆ 'ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವಸ್ತು' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತಿಯಾರ್ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ 'ಕೃಷ್ಣನ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ',

ತೊಮ್ಮೋ ಪ್ರೇಮ

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು-ಒಂದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ

“ಧರಣಿಯಲಿ, ದೇವಲೋಕದಲಿ
ನೆರೆದಿರುವ ಸಂತೋಷವೆಲ್ಲಾ
ಒಂದೇ ರೂಪಾಗಿ ತಳೆದಿರುವೆ!
ಆಂತರ್ಯದ ಅಮೃತವೇ! ಕಣ್ಣಮ್ಮಾ!”¹⁶

ಎಂಬ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಆನಂದಲೋಕದಲ್ಲೂ ನಿಮ್ಮ ಸಮೀಪದಲ್ಲೂ ಇರುವ ಸುಖವೆಲ್ಲವೂ ‘ಕಣ್ಣಮ್ಮಾ’ ಎಂಬ ಒಂದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ನಿಂತಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರೇಮದ ಭಾವನೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿಯದ್ದಾಗಿದೆ. ಭಾರತಿಯಾರ್ ತಮ್ಮ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮದ ಬಗ್ಗೆ ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇವು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರಬೇಕು ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಹರೆಯದ ಗಂಡೊಬ್ಬ ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಯೌವನ ತುಂಬಿದ ಹೆಣ್ಣೊಬ್ಬಳು ಎಷ್ಟೋ ಗಂಡಸರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾಳೆ. ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ಪ್ರೇಮ ಮೂಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವಿಧಿವಶಾತ್ ಇವರು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಸಂಧಿಸಿದಾಗ ಪ್ರೇಮದ ಭಾವನೆ ಇವರೊಳಗೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ.

“ಕೂಡಿಸುವ ಅಗಲಿಸುವ ಎರಡು ಕರ್ಮಗಳಲಿ
ಒಂದಾಗಿಸುವ ಸತ್ಕರ್ಮಾನ್ವಯ
ಸಮಾನ ಗುಣದ ನಾಯಕನು ನಾಯಕಿಯು ಸಂಧಿಸುವರು
ಮೀರಿದ ಗುಣವಿದ್ದರೂ ನಿಷಿದ್ಧವಲ್ಲ.”¹⁷

ಎಂದು ತೊಲ್ಕಾಪ್ಪಿಯರ್ ಸೂತ್ರವೊಂದರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಇದನ್ನೊಂದು ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿಧಿನಿಯಮವಾಗಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಮುಖ್ಯ ನಿಯಮವೂ ಹೌದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಬರೆದ ‘ಇಳಂಪೂರಣರ್’ ಕೂಡ “ಮಿಲನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರರಾಗಿ ಕೂಡುವುದು ಸತ್ಕಾರ್ಯದಿಂದಲ್ಲದೇ ಲಭಿಸದು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ”. ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನೇ ‘ಇರೈಯನಾರ್ ಕಳವಿಯಲ್’ ಎಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ,

“ತಾನಾಗಿ ಅವಳೇ ಏಕಾಂತದಿ ಕಾಣಲು
ಕಾಮದ ಕೂಡಿಕೆ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸಮ್ಮತವೇ”¹⁸

ಎಂಬ ಸೂತ್ರದ ಮೂಲಕ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕಾರರೂ ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ತುಂಬಾ ಸೊಗಸಾಗಿ, ಸರಳವಾಗಿ, ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು, ಉಕ್ತಿಯನ್ನು ಭಾರತಿಯಾರ್ ಸಹಾ ತಮ್ಮ ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಹೀಗೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಯ ನಿಮಿತ್ತ ಸಂಗಡಿಗರೊಂದಿಗೆ ಬಂದ ಯುವಕನೂ, ಬೇರೊಂದು ಕಾರ್ಯ ನಿಮಿತ್ತ ಅದೇ ಕಾಡಿಗೆ ಗೆಳತಿಯರೊಡನೆ ಬಂದ ಯುವತಿಯೂ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಸಂಧಿಸುವಾಗ ಅವರ ಸಂಗಡಿಗರು ಬೇರೆ ಬೇರೆಡೆಗೆ ಚದುರಿ ಹೋದರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಪ್ರೇಮ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು “ಇರೈಯನಾರ್‌ಕಳವಿಯಲ್” ಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಬರೆದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ತುಂಬಾ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ”¹⁹ ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು “ಕುರುಂದೊಗೈ”²⁰ ಎಂಬ ಅಗಂ ಹಾಡಿನ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡು ಆನಂದಿಸಬಹುದು. ತಂಜೈವಾಣನ್ ಕೋವೈ ಎಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ “ಸೂಚಿಸಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ”²¹ ಎಂಬ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಕವಿಯು ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕೋಗಿಲೆಯನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಹಕ್ಕಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾರಿಹೋದವು. ಇವರ ಮಾತುಕತೆ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಹಾರಿಹೋಗಿದ್ದ ಹಕ್ಕಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ತೋಟಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದವು. ಪ್ರಿಯಕರ-ಪ್ರಿಯತಮೆ ಸಂಧಿಸುವುದಕ್ಕೂ, ಮಾತುಕತೆಗೂ ಏಕಾಂತವು ಅಗತ್ಯವೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹಕ್ಕಿಗಳ ಗುಂಪೂ ಕೂಡ ಅರಿತಿರುವುವು ಎಂದು ಕವಿ ನಿರೂಪಿಸುವ ಧಾಟಿಯೇ ಅದ್ಭುತ! ಅತ್ಯದ್ಭುತ!!

ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ‘ಕಂಡೊಡನೆ ಪ್ರೇಮ’ ಎಂಬ ರೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಗಿಲೆಯು ತನ್ನ ಪೂರ್ವಜನದ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ‘ಪುಟ್ಟ ಕೋಗಿಲೆ’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಕೋಗಿಲೆಯು ಒಂದು ದಿನ ಸಂಜೆ ತನ್ನ ಗೆಳತಿಯರೊಡನೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆಟವಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಚೇರರಾಜನ ಮಗನೂ ಬೇಟೆಯ ನಿಮಿತ್ತ ಆ ಕಾಡಿಗೆ

ಪ್ರೇಮವೋ ಪ್ರೇಮ

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು-ಒಂದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ

ಬರುತ್ತಾನೆ. ಇಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರೇಮವೂ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು,

“ನಿನ್ನ ಗೆಳತಿಯರೂ ನೀನೂ ಸಂಜೆಯಲಿ
ಕೋಲ್ಮಿಂಚು ಬಂದು ಆಡುವಂತೆ
ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಆಡುತ್ತಿರುವಾಗ
ಬೇಟೆಗೆಂದು ಬಂದ ಬಿಲ್ಲರಸ ಚೇರರಾಜನ
ಪ್ರೀತಿಯ ಮಗನು; ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಸಂಗಡಿಗರಿಂದ ಬೇರ್ಪಟ್ಟು
ರಾಜನ ಮಗನು ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ಅಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ
ಗೆಳತಿಯರೂ ನೀನೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಆಟವಾಡುವುದನ್ನು
ರಾಜಕುಮಾರನು ಕಂಡನು. ಕಾಮೇಚ್ಚಿ ಎಲ್ಲೆಯ ಮೀರಿ
ನಿನ್ನನ್ನು ತನ್ನವಳೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದನು; ಕನ್ನೆ ನೀನು
ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ನೋಡಿದಾಕ್ಷಣ ಮೋಹಿತಳಾದೆ;
ನಿನ್ನನ್ನವನು ನೋಡಿದನು; ನೀನವನನ್ನು ನೋಡಿ ಮೈಮರೆತು ನಿಂತೆ;
ಆ ಕ್ಷಣ ನೋಟದಲ್ಲಿಯೇ ಆತ್ಮಗಳ ಮಿಲನವಾದವು”²²

ಈ ಬಗೆಯ ಪ್ರೇಮ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ತೊಲ್ಕಾಪ್ಪಿಯರ್ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ‘ಅಗನಾನೂರು’²³ ‘ಕಲಿತ್ತೊಗೈ’, ‘ಪೆರುಂಗದೈ’, ‘ಜೀವಕ ಚಿಂತಾಮಣಿ’, ‘ಕಂಬರಾಮಾಯಣಮ್’ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರೇಮವು ಬೀಜದಿಂದ ತೊಡಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ‘ಕುರುಂದೊಗೈ’ಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

“ನನ್ನ ತಾಯಿ, ನಿನ್ನ ತಾಯಿ ಯಾರ್ಯಾರೋ
ನನ್ನ ತಂದೆ ನಿನ್ನ ತಂದೆ ಹೇಗೆ ಸಂಬಂಧಿಕರೋ
ನಾನೂ ನೀನೂ ಹೇಗೆ ಪರಿಚಯವೋ
ಕೆಂಪು ಮಣ್ಣು ಮೇಲೆ ಮಳೆಯ ನೀರು ಸುರಿದಂತೆ
ಪ್ರೀತಿಯ ಹೃದಯ ಬೆರೆತು ಹೋದವಲ್ಲ”²⁴

ಇದರಲ್ಲಿ ಬಂಧುತ್ವದ ನೆರವಾಗಲೀ, ಸ್ನೇಹಿತರ ಸಹಕಾರವಾಗಲೀ ಇಲ್ಲದ ಎರಡು ಹೃದಯಗಳು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನೂ, ಈ ಪ್ರೀತಿ ಹಲವು ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷವಾಗಿ ಬಲಿತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಆನಂದಿಸಬಹುದು.

ಪ್ರೇಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಭಾವನೆಗಳ ನಡುವೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಸ್ವಯಂ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಮೀರಿ ಬರುವ ಪ್ರೇಮದ ಭಾವನೆಯ ನಡುವೆ ನಡೆಯುವ ಹೋರಾಟವಿದು. ನಾಯಕನ ಗುಣಗಳಾದ ಜ್ಞಾನ, ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ, ಸಹನೆ, ಪಾಲಿಸುವುದು ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಗುಣಗಳು; ನಾಯಕಿಯ ಗುಣಗಳಾದ ಭಯ, ಮುಗ್ಧತೆ, ನಾಚಿಕೆ, ಸಂಕೋಚ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಗುಣಗಳು; ಇವು ಅವರವರ ಸ್ವಯಂ ನಿಯಂತ್ರಣದೊಡನೆ ಹೋರಾಡುತ್ತವೆ. ಗಂಡಿನ ಮನವು ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನವು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಕೂಡುವುದರಿಂದ “ಈ ನಾಲ್ಕು ಗುಣಗಳೂ ಬಯಕೆಯ ತೀವ್ರತೆಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಪ್ರವಾಹದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಬಾಗುವಂತೆ ಮಣಿಯುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಮೇಲೆದ್ದ ಬಯಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ತಾನೇತಾನಾಗಿ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಒಂದಾಗಿಸುತ್ತದೆ.”²⁵ ಎಂದು ಕಳವಿಯಲ್ ಕೃತಿಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕಾರ ಈ ಭಾವನೆಗಳ ಮಿಲನವನ್ನು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಾನೆ. “ಕಾಮೇಚ್ಛೆ ಈರ್ವರ ಒಪ್ಪಂದ” ಎಂಬ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ವಿವರಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅರಿಯಬಹುದು.

ಈ ಭಾವನೆಯ ಹೋರಾಟವನ್ನು, ನಾಚಿಕೆ ಹಾಗೂ ಶೀಲ ಇವೆರಡರ ಮಧ್ಯೆ ನಡೆಯುವ ಹೋರಾಟವಾಗಿ ತೊಲ್ಕಾಪ್ಪಿಯಮ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ; ತಿರುಕ್ಕುರಳ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

“ಜೀವಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾದುದು ನಾಚಿಕೆ, ನಾಚಿಕೆಗಿಂತಲೂ
ನಿರ್ದೋಷವಾಗಿರುವ ವಿವಾಹ ಜೀವನವೇ ಹಿರಿದೆಂಬ
ಪುರಾತನ ನುಡಿಗಳ ಮನದಿ ನೆಲೆಯಾಗಿಸಿ
ಕಳವಿನಲ್ಲಿ ನಾಯಕನ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಸೇರಿದಾಗ,
ವೇದನೆ ರಹಿತ ಹಿತನುಡಿಗಳನ್ನಾಡುವಾಗ,
ಈ ಎಡೆಗಳೆಲ್ಲಾ ನಾಯಕಿ ನುಡಿವಳು.”²⁶

ತೇಮವೋ ಪ್ರೇಮ

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು-ಒಂದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ

ಎಂಬ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ತೊಲ್ಕಾಪ್ಪಿಯರ್ ನುಡಿಯುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ವಳ್ಳುವರ್‌ರಂತಹ ಮಹಾನುಭಾವರೂ,

ಕಾಮವ ಬಿಡು, ಇಲ್ಲವೇ ನಾಚಿಕೆಯ ಬಿಡು ಮನವೇ
ಎರಡನ್ನೂ ಸಹಿಸಲು ನನ್ನಿಂದಾಗದು”²⁷

ಎಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾಯಕಿಯು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ‘ಒಂದೋ ಕಾಮೇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಬಿಡು; ಅದನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದಾದಲ್ಲಿ ನಾಚಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಡು’ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಕಲಿತೋಗೈಯ ನಾಯಕಿಯ ವರ್ತನೆಯೂ ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಜೊತೆಗೆ ತಳುಕು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ನಾಯಕನೊಬ್ಬ ಆನೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಹೆಜ್ಜೆ ಗುರುತನ್ನು ಹುಡುಕುವವನಂತೆ ನಾಯಕಿಯೊಬ್ಬಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಸುತ್ತುತ್ತಾನೆ; ತನಗಾದ ಪ್ರೇಮ ಭಾದೆಯನ್ನು ಸಂಕೇತದಿಂದಲೇ ವಿವರಿಸುತ್ತಾನೆ; ಈ ರೀತಿ ಹಲವು ದಿನಗಳು ಉರುಳುತ್ತವೆ. ಹಲವು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ನಾಯಕಿಯೂ ಅವನೊಡನೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವಾದರೂ ದುಃಖಕ್ಕೀಡಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೂ, ನಾಯಕನು ತನ್ನ ಮನದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಯಕಿಯೂ ನಾಯಕನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಾನೂ ಮರುಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಹೆಣ್ಣಿನಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಬಹಳ ದಿನಗಳು ಕಳೆದರೆ ನಾಯಕನು ಮರಣ ಹೊಂದುವನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ನಂತರ ಒಂದು ದಿನ ನಾಯಕಿ ತುಂಬಾ ವೇದನೆಯಿಂದ ನಾಚಿಕೆ ಮೀರಿ ವರ್ತಿಸಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಾಳೆ. ‘ಒಂದು ದಿನ ಆಕೆ ಹೊಲದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಉಯ್ಯಾಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಆಡುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ನಾಯಕನನ್ನು ಉಯ್ಯಾಲೆಯ ತೂಗುವಂತೆ ಬೇಡುತ್ತಾಳೆ. ಅವನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೂಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಾಯಕಿ ಕೈತಪ್ಪಿ ಅವನ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವಂತೆ ಕಪಟ ನಾಟಕವಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಅವನು ಅದನ್ನು ನಿಜವೆಂದು ನಂಬಿ ತಕ್ಷಣವೇ ಅವಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಆಲಂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ನಾಯಕಿಯು ಮೂರ್ಚೆ ಹೋದವಳಂತೆ ನಟಿಸಿ ಅವನ ಮೇಲೆ ಒರಗುತ್ತಾಳೆ.”

²⁸ ಇದರಲ್ಲೂ ನಾಚಿಕೆ ಹಾಗೂ ಶೀಲದ ಮಧ್ಯೆ ನಡೆಯುವ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಈ ಪ್ರೇಮ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಭಾರತಿಯಾರ್ ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕೋಗಿಲೆಯು ತನ್ನ ಪೂರ್ವಜನಿಂದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ,

“ತೀವ್ರ ಆನಂದದಿಂದ ಉಬ್ಬಿ, ಪುಳಕಿತಗೊಂಡು
ಬಾರೀ ಕಡಲಲೆಯಂತೆ ಬಂದ ಸಂತಸದಲಿ
ನಾಚಿಕೆಯ ತ್ಯಜಿಸಿದೆ; ವಾಸ್ತವವ ತೊರೆದು
ಇಂದ್ರಿಯಾತೀತವಾದ ಸುಖದ ಕನಸಿನಲಿ
ಲೀನವಾದೆ, ಅರಸನು ನಿನ್ನ ತೋಳ ಸವರುವಾಗ
ಮೈ ಮರೆತು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅವನ ಅಧರಾಮೃತವ
ಹೀರಲನುವಾದೆ”²⁹

ಎಂಬ ಮುನಿಗಳ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗೆಗಿನ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕದ್ದು ಕೂಡಿದ ನಂತರ ನಾಯಕ ‘ನಿನ್ನನ್ನು ಅಗಲುವುದಿಲ್ಲ; ಅಗಲಿ ಬಾಳುವುದಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ನುಡಿವುದು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬರುವ ಪ್ರೇಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ ‘ತಂಜೈವಾಣನ್ ಕೋವೈ’ ಕೃತಿಯ ನಾಯಕನು,

“ಸ್ತ್ರೀ ಲತೆಯೇ! ಅಗಲುವುದಿಲ್ಲ; ಸಹಿಸೆನು
ನಿನ್ನ ಅಗಲಿಕೆಯ”³⁰

ಎಂದು ತನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮೆಗೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದೇ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿನಲ್ಲೂ,

“ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ನಿನ್ನ ವರಿಸುವೆ
ಚಿಲುವೆಯೇ! ಎಂದು ಬಲಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿದ”³¹

ತೋಮವೋ ಪ್ರೇಮ

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು-ಒಂದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ

ಎಂದು ಚೇರ ಅರಸ 'ಚಿನ್ನಕುಯಿಲಿ'ಗೆ 'ಬಲಗೈ ಮುಟ್ಟಿ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡುವುದನ್ನು' ಕವಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅಲ್ಲದೇ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಬೇರೆಯವರೊಡನಾಗಲೀ, ಪ್ರಿಯಕರನೊಡನಾಗಲೀ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತೊಲ್ಕಾಪ್ಪಿಯರ್,

“ತನ್ನೊಳಗಿನ ಬಯಕೆಯ ನಾಯಕನಿಗೆ ನುಡಿವುದು
ಭಾವಿಸಿ ನೋಡೇ ನಾಯಕಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ”³²

ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಿಜವಾದ ಪ್ರೇಮ 'ಕಣ್ಣು ಮಿಟುಕಿಸುವುದರಿಂದಲೇ' ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇದು ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಸತ್ಯ; ವ್ಯಾಕರಣವೂ ಇದನ್ನೇ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

“ನೋಟವೆರಡು ಕಲೆತು ಭಾವಗಳು ಒಂದಾಗಲು
ಸೇರಿ ನುಡಿವ ಸಂಕೇತಾರ್ಥವಾಗುವುದು.”³³

ಎಂಬ ತೊಲ್ಕಾಪ್ಪಿಯರ್‌ರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಈ ಪ್ರೇಮ ಸಂಕೇತವನ್ನು ಮಹಾಕವಿ ತಿರುವಳ್ಳುವರ್,

“ನೋಟಕ್ಕೆ ನೋಟ ಬೆರೆತರೆ ಮಾತಿನಿಂದ
ಯಾವ ಫಲವೂ ಇಲ್ಲ”³⁴

ಎಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಬಗೆಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಬಹುದು.

“ಎರಡು ನೋಟವಿದೆ ಇವಳ ಕಾಡಿಗೆ ಕಣ್ಣಿನಲಿ, ಒಂದು ನೋಟ
ನೋವುಂಟು ಮಾಡಿದರೆ; ಇನ್ನೊಂದು ನೋಟವೇ ಅದಕೆ ಮದ್ದು”³⁵

“ಕಣ್ಣಲ್ಲೇ ಕದಿಯುವ ವಾರೆನೋಟವು ಸುರತ ಸುಖದಿ
ಅರೆಭಾಗವಲ್ಲ ಅದೇ; ಹಿರಿದು”³⁵

“ನಾನು ನೋಡಿದರೆ ನೆಲವ ನೋಡುವಳು; ನಾ ನೋಡದಿರೆ
ನನ್ನೆಡೆ ನೋಡಿ ಹುಸಿನಗುವಳು”³⁵

ಎಂಬ ಮೂರು ಕುರಳಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರೇಮ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ “ಸಂಕೇತಗಳ ಮೂಲಕ ಅರಿಯುವುದನ್ನು” ಹಲವಾರು ಪ್ರೇಮದ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಈ ಮೂರು ಕುರಳಗಳು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಮುಂದಿಡುತ್ತವೆ. ಕಂಬನ್ ಎಂಬ ಕವಿಯೂ ಈ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಅರಿಯುವಿಕೆಯನ್ನು ‘ಶ್ರೀರಾಮ ಮತ್ತು ಸೀತಾಮಾತೆ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ನೋಡಿದಾಕ್ಷಣ ಪ್ರೇಮಗೊಂಡಿದ್ದನ್ನು’ ತನ್ನ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾನೆ.

“ದೇವನೂ ನೋಡಿದ; ಅವಳೂ ನೋಡಿದಳು”³⁶

ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿ,

“ಅಂದದ ದೇವನೂ ಬಾಡದ ಕಣ್ಣುಳ್ಳವಳಾದ ಹೆಣ್ಣು
ಇಬ್ಬರೂ ಹೃದಯಗಳ ಹಂಚಿಕೊಂಡರು”³⁷

ಎಂದು ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಶೂರ್ಪನಖಿಯು ಶ್ರೀರಾಮನ ಹತ್ತಿರ,

“ತಮಗಾದ ಕಾಮೇಚ್ಛೆಯನ್ನು
ತಾವೇ ಹೇಳುವುದು
ಉತ್ತಮ ಕುಲದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ತಕ್ಕದಲ್ಲ
ಕಾಮನು ದಹಿಸುತ್ತಿರುವ ನನ್ನ ಹೃದಯ
ವೇದನೆಯ ನಿನಗೆ ತಿಳಿಸಲು ನನಗ್ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ
ಕಾಮನೆಂಬುವನೊಬ್ಬ ಮಾಡುವ
ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಕಾಪಾಡು ದೇವರೇ ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ”³⁸

ಇಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ತಾನೇ ಹೇಳುವ ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನೂ ಕಂಬನ್ ಕವಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ.. ಇದು ಸಂಗಂ ಕಾಲದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಹೊಸ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಭಾರತಿಯಾರ್ ಎದೆಗಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ನುಡಿಯಲಾಗದ ರಹಸ್ಯ ಪ್ರೇಮದ ಗುಣವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಈ ಎರಡು ವಿಧದ ಪ್ರೇಮ ನಿರೂಪಣೆಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮಹಾಕವಿ ಭಾರತಿಯಾರ್ ತಮ್ಮ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರೇಮವೋ ಪ್ರೇಮ

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು-ಒಂದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ

“ಪ್ರೇಮ ಭಾದೆಯಲಿ ಬಾಡುತಿರುವೆ, ಪ್ರೇಮ ಮೂಡಿದ ವಿಷಯವ
ಹೆಣ್ಣು ನುಡಿದ ಪದ್ಧತಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದರಿತುವೆ”⁴⁰

ಎಂದು ಕೋಗಿಲೆ ಎತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಹಾಗೆ, ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.
ಎರಡನೆಯ ವಿಧದಲ್ಲಿ ‘ಮಾಡ’ ಮತ್ತು ‘ಕುರಂಗ’ ಇಬ್ಬರೂ ಪ್ರೇತವಾಗಿ
ಕೋಗಿಲೆಯನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಅಲೆಯುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ,

“ನಿನ್ನನ್ನು ಕೋಗಿಲೆಯನ್ನಾಗಿಸಿ ನೀ ಹೋದ ದಿಕ್ಕೆಲ್ಲಾ
ನಿನ್ನೊಡನೆ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ”⁴¹

ಎಂದು ಕೋಗಿಲೆಯ ಪೂರ್ವಜನಾದ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವ
ಮಹರ್ಷಿಯ ಮಾತಿನ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಪ್ರೇಮಿಗಳು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತಾವು ಪ್ರೀತಿಸುವವರ ಅಂಗ ಲಾವಣ್ಯವನ್ನು
ವರ್ಣಿಸುವುದೂ ಉಂಟು. ಕಂಬರ್, ಸೀತೆಯ ಗುರುತನ್ನು ರಾಮನು
ಹನುಮಂತನಿಗೆ ಹೇಳುವ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಆಡಿಯಿಂದ
ಮುಡಿಯವರೆಗೂ ವರ್ಣಿಸುವ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು⁴¹ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.
ಹೀಗೆ ಹನುಮನು (ಭಕ್ತನು) ರಾಮನ ಗುರುತನ್ನು ಸೀತೆಗೆ ಹೇಳುವಂತೆ
ಆಡಿಯಿಂದ ಮುಡಿಯವರೆಗೂ ಅವನ ಸೊಬಗನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವಂತೆ
ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.”⁴² ಇದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ “ಶೂರ್ಪನಖಿಯು
ರಾವಣನಿಗೆ ಸೀತೆಯ ದೇಹ ಸೌಂದರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ವರ್ಣಿಸಿ ಅವನಿಗೆ
ಸೀತೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರೇಮದಾವೇಶ ಮೂಡಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕವಿತೆಯನ್ನು
ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.”⁴³ ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ‘ಚಿಂತಾಮಣಿ’ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ
ಗೋವಿಂದನ್ ಎಂಬುವನು ತನ್ನ ಮಗಳ ದೇಹ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು
ಜೀವಕನಿಗೆ ವರ್ಣಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

“ಬೆಣ್ಣೆಯಂತೆ ಕರಗುವವಳು
ಕೆನೆಹಾಲಿನಂತೆ ಇನಿನುಡಿಗಳಾಡುವಳು
ತಿನ್ನಲು ಕರಗಿಸಿದ
ತುಪ್ಪದಂತಹ ಒಡಲಿನವಳು”⁴⁴

ಈ ಪದ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುರುಬನು ತನ್ನ ಜಾತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತನಗೆ ತಿಳಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು 'ಕೋವಿಂದೈ'ಗೆ ಹೋಲಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ವರ್ಣಿಸಿರುವುದು ಸ್ತುತ್ಯಾರ್ಥವಾದುದು. ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೋಗಿಲೆಯು ಸುಂದರ ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಬದಲಾದ ನಂತರ ಅವಳ ಚೆಲುವನ್ನು,

. ಕವಿತೆಯೆಂಬ ಫಲವನ್ನು ಹಿಂಡಿ
ಆ ರಸಕ್ಕೆ, ಭಂದೋ ನಟನಾ ಎಂಬೆಲ್ಲಾ ರಸವನ್ನು
ಎರೆದು ಅದರೊಡನೆ ಅಮೃತವನ್ನು ಬೆರೆಸಿ
ಪ್ರೇಮವೆಂಬ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿಸಿ
ಮಾಧವನ ದೇಹವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಹನು ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂಬೆನು⁴⁵

ಎಂದು ರಸಭರಿತ ಕವಿತೆಯಾಗಿ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ.
ಇದೇ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು 'ವಳ್ಳಲಾರ್' ಎಂಬ ಕವಿಯು ತಿಲ್ಲೈ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಾಟ್ಯವನ್ನಾಡುವ ನಟರಾಜನನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ,

“ಮೂರು ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು(ಮಾವು, ಹಲಸು, ಬಾಳೆ) ಬೇರೆಯಾಗಿ ಹಿಂಡಿ,
ಸೋಸಿ ಒಂದಾಗಿಸಿ
ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು, ಕಲ್ಲುಸಕ್ಕರೆಯನ್ನೂ ಪುಡಿಮಾಡಿ ಕಲೆಸಿ
ಸವಿಯಾದ ಜೇನನು, ಹಸುವಿನ ಹಾಲು, ತೆಂಗಿನ
ಹಾಲನು ಸೇರಿಸಿ, ಕೆಂಪು ಬೇಳೆಯ ಹಾಕಿ ಕಲೆಸಿ
ಇನಿದಾದ ತುಪ್ಪವ ಇನಿತೇ ಹಾಕಿ, ಬೆಚ್ಚಗೆ ಮಾಡಿ ಇಳಿಸಿ⁴⁶

ಎಂಬ ಕವಿತೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿಯೇ ರಚಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸಬಹುದು. ವಳ್ಳಲಾರ್ ಭಕ್ತಿ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಭಾರತಿಯಾರ್ ಪ್ರೇಮದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅನ್ವಯಿಸಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿ ಸ್ಥಳ ಪಲ್ಲಟವಾದರೂ ಚಿಂತಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಭಾವವೇ ತಾನೇ!

ಕೊನೆಯ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು:

1. ಸುಬ್ರಮಣಿಯ ಅಯ್ಯರ್, ಏ, ವಿ: ತರ್ಕಾಲ ತಮಿಳ್ ಇಲಕ್ಕಿಯಮ್ (1942)
2. ಕುಯಿಲ್ ಪಾಟ್ಟು: ಕುಯಿಲಿನ್ ಕಾದಲ್ ಕದೈ, ಅಡಿ (13-14): (49-50)

ಚರ್ಮವೋ ಪ್ರೇಮ

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು-ಒಂದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ

3. ವೇಂಡುವೋರ್ ಕಣ್ಣನ್ ಪಾಟ್ಟುತ್ತಿರನ್ (ಸರ್ವೋದಯ ಇಲಕ್ಕಿಯ ಮಣ್ಣೈ, ಮಧುರೈ-6250001) ಎಂಬ ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
4. ಕಣ್ಣನ್-ಎನ್ ಕಾದಲನ್-(1)-7
5. ಕಣ್ಣಮ್ಮ-ಎನ್ ಕಾದಲಿ (3)-1
6. ಕಣ್ಣಮ್ಮ-ಎನ್-ಕಾದಲಿ 3-2
7. ಸುಯಸರಿದೈ: 2 ಭಾರತಿ ಅರುಬತ್ತಾರು-48
8. ಅದೇ, ಪುಟ 49, 50
9. ಅದೇ, ಪುಟ -29
10. ಅದೇ, ಪುಟ: 2 - 51
11. ಅದೇ, ಪುಟ: 2 - 45
12. ಅದೇ, ಪುಟ: 2 - 52
13. ತೊಲ್. ಪೊರುಳ್. ಕಳವು-2
14. ಕಣ್ಣಮ್ಮ-ಎನ್ ಕಾದಲಿ-(1)-3
15. ಪೊರುನರ್ ತಿರುಮುರುಗಾಟಪ್ಪಡೈ 4:10
16. ಕಣ್ಣಮ್ಮ-ಎನ್-ಕಾದಲಿ-(6)-8
17. ತೊಲ್‌ಗಾಪ್ಪಿಯಂ. ಪೊರುಳದಿಕಾರಂ. ಕಳವಿಯಲ್-2
18. ಇರೈಯನಾರ್ ಕಳವಿಯಲ್. ಸೂತ್ರ-2
19. ಇರೈಯನಾರ್. ಕಳವಿಯಲ್. ಸೂತ್ರ-2ರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ
20. ಕುರುಂತೋಗೈ. 114 (ನಾಯಕಿಯ ಗೆಳತಿ ನಾಯಕನಿಗೆ ಹೇಳುವುದು : 'ನೈದಲ್ ನೆಲದಲಿ ನನ್ನ ಗೊಂಬೆಯ ಮಲಗಿಸಿ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿಹೆನು. ಆರಲ್ ಮೀನನ್ನು ತಿಂದ ದಪ್ಪ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕೊಕ್ಕರೆಗಳು ನನ್ನ ಗೊಂಬೆಯ ನೆತ್ತಿಯನ್ನು ತುಳಿವ ಮೊದಲೇ ನಾನು ಹೋಗಬೇಕು. ನಿನವಳೊಡನೆ ಇದ್ದು ಹೊತ್ತು ಮೀರುವ ಮೊದಲು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸು' ಎಂದು ನೆಪ ಹೇಳಿ ನಾಯಕ ನಾಯಕಿಯನ್ನು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ.)
21. ತಂಜೈವಾಣನ್ ಕೋವೈ- 132-137
22. ಕುಯಿಲ್ ಪಾಟ್ಟು: ಕುಯಿಲಿನ್ ಮುರ್ಪಿರಪ್ಪಿನ್ ವರಲಾರು - ಸಾಲು (61-72)
23. ಅಗಮ್-48
24. ಕುರುಂತೋಗೈ. 40
25. ಇರೈಯನಾರ್. ಕಳವಿಯಲ್. ಸೂತ್ರ 2ರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ
26. ತೊಲ್‌ಗಾಪ್ಪಿಯಂ, ಪೊರುಳದಿಕಾರಂ ಕಳವಿಯಲ್-ಸೂತ್ರ 23
27. ತಿರುಕ್ಕುರಳ್ 1247

28. ಕಲಿತ್ಯೋಗೈ -37
29. ಕುಯಿಲ್ ಪಾಟ್ಟು: ಕುಯಿಲಿನ್ ಮುರ್ಫಿರಪ್ಪಿನ್ ವರಲಾರು -ಸಾಲು (108-114)
30. ತಂಜೈವಾಣನ್ ಕೋವೈ - 23
31. ಕುಯಿಲ್ ಪಾಟ್ಟು: ಕುಯಿಲಿನ್ ಮುರ್ಫಿರಪ್ಪಿನ್ ವರಲಾರು, ಸಾಲು (106-107)
32. ತೋಲ್‌ಗಾಪ್ಪಿಯಂ. ಮೊರುಳದಿಕಾರಂ- ಕಳವಿಯಲ್-28
33. ಅದೇ, 93
34. ತಿರುಕ್ಕುರಳ್ -1100
35. ಅದೇ, 1091,1092, 1094
36. ಕಂಬರಾಮಾಯಣಂ. ಪಾಲ.ಮಿದಿಲೈ -35
37. ಅದೇ,37
38. ಅದೇ,45
39. ಕುಯಿಲ್‌ಪಾಟ್ಟು. -ಕುಯಿಲುಮ್ ಮಾಡುಮ್ - ಸಾಲು (59-60)
40. ಅದೇ, 191
41. ಕಂಬರಾಮಾಯಣಂ. ಕಿಷ್ಕಿಂದೈ - ನಾಡವಿಟ್ಟು. 33-58
42. ಅದೇ, ಉರುಕಾಟ್ಟು 39-58
43. ಅದೇ, ಅರಣ್ಯ, ಮಾರೀಚವದೈ
44. ಜೀವಕ ಚಿಂತಾಮಣಿ, ಕೋವಿಂದೈಯಾರ್ ಇಲಂಬಕಮ್- 480
45. ಕುಯಿಲ್‌ಪಾಟ್ಟು. -ಕುಯಿಲಿನ್ ಮುರ್ಫಿರಪ್ಪಿನ್ ವರಲಾರು, ಸಾಲು (241-245)
46. ಆರಾಮ್ ತಿರುಮುರೈ - ಅರುಳ್ ವಿಳಕ್ಕ ಮಾಲೈ, (41-06)

ಅಧ್ಯಾಯ-5 ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೊಬಗು

ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಚೇತನಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮಧುರವಾದ ಸಮಾಧಿ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವುದೂ ಕೂಡ ಅವುಗಳ ಸುಖಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆ ಎನಿಸುತ್ತಿದೆ, ಅವುಗಳ ಶಾಂತಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕದಡದಿರುವುದೇ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ. ಆ ಶಾಂತಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಬೆರೆತು ಹೋಗಬೇಕು. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆರೆವ ಗುಣವುಳ್ಳವನೇ ಕವಿ. ಅವನು ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಲಿತು ಹೋಗುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳವನು; ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಅವನು ಆಲಂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯೇ ಅನನ್ಯವಾದುದು. ನಿದ್ರಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಮಗುವನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿರುತ್ತೇವಲ್ಲವೆ? ತನ್ನ ಎದೆಗಪ್ಪಿಕೊಂಡೇ ಮಗುವನ್ನು ಆಲಂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಮಗುವಿನ ನಿದ್ರೆ ಕೆಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಂತರ ಕೆಲ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಮೈ ಮರೆತು ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕವಿಯೂ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಧುರವಾದ ಶಾಂತಿ ಕೆಡದಂತೆ ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ; ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನೇ ಮರೆಯುತ್ತಾನೆ; ಸುಖದ ಸಾಗರದಿ ತೇಲುತ್ತಾನೆ. ಅದರಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದ ನಂತರ ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿ ಮತಿಭ್ರಮಿತನಾದವನಂತೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹಾಡುತ್ತಾನೆ; ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕುಣಿಯುತ್ತಾನೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಕಲಾ ನೈಪುಣ್ಯಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಅವನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಸುಖದ ಸಾಗರದಿಂದ ಚದುರಿದ ಒಂದೆರಡು ನೀರ ಹನಿಗಳಂತೆ ಅವನು ಹಾಡಿದ ಹಾಡಿನಲ್ಲೂ ಹಾಗೂ ಆಡಿದ ನರ್ತನದಲ್ಲೂ ಅದು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ನಾವು ಲಲಿತಕಲೆಗಳು! ಲಲಿತಕಲೆಗಳು; ಎಂದು ಕೊಂಡಾಡಿ ಆನಂದ ತುದಿಲರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವೂ ಜಗತ್ತಿನ ಮೂಲವಾಗಿರುವ ಸುಖದ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ಬಾಳಲು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದೇ ನಮ್ಮನ್ನು

ಉನ್ನತಿಗೇರಿಸುತ್ತದೆ; ನಮಗೆ ಮನಃಶಾಂತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ನಮಗೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಅಲೆಯುವ ವಸ್ತುವೂ ಅದೇ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಭಾರತಿಯಾರ್ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಓದಿದರೆ ಅವರು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸೊಬಗಿಗೆ ಮನಸೋತ ಒಬ್ಬ ಮಹಾಕವಿ ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಸೂರ್ಯ¹, ಚಂದ್ರ², ನಕ್ಷತ್ರಗಳು³, ಗಾಳಿ⁴, ಮಳೆ⁵ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಡಿರುವ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೊಬಗಿನ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗಿರುವ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಕವಿಯು ವರ್ಣಿಸಿರುವ ಮುಂಜಾನೆಯ ಸೊಬಗು, ಮುಸ್ಸಂಜೆಯ ಸೊಬಗು, ಹಗಲಿನ ದೃಶ್ಯಗಳು ಇದನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿನಲ್ಲೂ ಅವರು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೊಬಗನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಬಗೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಆನಂದಿಸಬಹುದು. 'ಈ ನೀಳ್ಗವನವು ಮುಂಜಾನೆಯ ಸೊಬಗಿನಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂಜಾನೆಯ ಬಾಲಸೂರ್ಯ ತನ್ನ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ನೀಲಿ ಸಮುದ್ರದ ಮೇಲೆ ಬೀಸುತ್ತಾನೆ. ಸಮುದ್ರವು ಬೆಂಕಿಯ ಎದುರು ಶೋಭಿಸುವ ನೀಲಮಣಿಯಂತೆ ಕಾಂತಿಯುತವಾಗಿ, ಮನಮೋಹಕವಾದ ಜ್ಯೋತಿಯಂತೆ ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ, ಕಡಲೂ ತನ್ನ ವೇಗದಲೆಗಳಿಂದ ವೇದ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಡುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ.

ಗಾಳಿಯನ್ನು, ಕಡಲನ್ನು ಬೆಸೆದು, ಕವಿಯು ಹಾಡುವ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಅದ್ಭುತವಾದುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳು;

‘ಕಡಲೇ ಗಾಳಿಯ ಹಬ್ಬಿಸುವುದು,

ಬಿಸಿಲು ಜೋರಾದ ಎಡೆಗಳಿಂದ ಬಿಸಿಲು

ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ಎಡೆಗಳಿಗೆ ಗಾಳಿ ಓಡಿ ಬರುವುದು

ಹಾಗೆ, ಓಡಿ ಬರುವಾಗ ಮೋಡಗಳನ್ನು

ತನ್ನೊಡನೆ ಓಡಿಸಿಕೊಂಡೇ ಬರುವುದು

ಹೀಗೆ ಬರುವ ಮಳೆ ಕಡಲ ತಡಿಯಿಂದಲೇ ಬರುವುದು

ಗಾಳಿಯೇ, ಪ್ರಾಣಾಧಾರವಾದ ಕಡಲಿನಿಂದ ನಮಗೆ ಪ್ರಾಣಾಧಾರವಾದ

ಮಳೆಯ ರಾಶಿಯ ಕೊಂಡು ಬಾ”⁶

ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೊಬಗು

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು-ಒಂದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ

“ಗಾಳಿಯೇ ನಿನಗೆ ನಮಿಸುವೆ ನೀನೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಬ್ರಹ್ಮ”⁷

“ನಮಸ್ತೇ ವಾಯುವೇ, ತ್ವಮೇವ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ಮಿ”⁸

ಕವಿಯು ನಮಗೆ ವೇದಮಂತ್ರವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವಾಗ ಮೈ ರೋಮಾಂಚನವಾಗುತ್ತದೆ. “ಗಾಳಿಯೇ ಯುಗ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಗಾಳಿಯೇ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ”⁹

“ಭೀಮನೂ ಹನುಮನೂ

ವಾಯುಪುತ್ರರೆಂದೂ ಪುರಾಣಗಳು ಸಾರುವವು

ಜೀವಂತವಾಗಿರುವುವೆಲ್ಲವೂ ವಾಯುವಿನ

ಮಕ್ಕಳೇ ಎನ್ನುವುದು ವೇದ

ಉಸಿರೇ ಗಾಳಿ,

ಉಸಿರೇ ವಸ್ತು, ಗಾಳಿಯೇ ಅದರ ಕ್ರಿಯೆ”¹⁰

ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಕವಿಯು ಕಡಲು ತನ್ನ “ವೇಗದ ಅಲೆಗಳಿಂದಲೇ ವೇದವನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ” ಎಂದು ಈ ‘ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡಿನ ಆರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು.

ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೋಗಿಲೆಯು ತನ್ನ ಪ್ರೇಮಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ,

“ಅರಿವೂ ರೂಪವೂ ಕುಗ್ಗಿ ಅವನಿಯಲ್ಲಿ

ಪುಟ್ಟದೊಂದು ಹಕ್ಕಿಯಾಗಿ ಜನಿಸಿದರೂ

ದೇವರ ಕರುಣೆಯಿಂದಲೋ ದೇವರ ಕೋಪದಿಂದಲೋ

ಎಲ್ಲರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರಿವ ವರವ ಪಡೆದಿರುವೆ;

ಮಾನವರ ಮನದ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಅರಿತಿರುವೆ”¹¹

ಎಂದು ತನಗೆ ಲಭಿಸಿದ ಮಹಾಭಾಗ್ಯವನ್ನು ನುಡಿದು ತಾನು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಇಂಪಾದ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಹೇಳತೊಡಗಿತು.

“ಗಾನ ಕೋಗಿಲೆಯ ಕಲರವದ ದನಿಗೆ

ಗಾಳಿ ಮರಗಳ ನಡುವೆ ಏಳುವ ಸಂಗೀತಕೆ,

ನದಿಯ ದನಿ, ಜಲಪಾತಗಳ ದನಿಗೆ,

ನೀಲ ಮಹಾಕಡಲು ಸದಾ ಮಾಡುವ ಸದ್ದಿಗೆ.
 ಗದ್ದಲಗಳ ನಡುವೆ ಹುಟ್ಟುವ ಸಂಗೀತಕೆ,
 ಹೆಂಗಳೆಯರಲಿ ಮೂಡುವ ಪ್ರೇಮದಿಂದ
 ಎದೆ ತುಂಬಿ ಹಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನನಾದೆ, ಏತದಿ
 ನೀರನೆತ್ತವ ಹಾಡಿನ ಸಂಗೀತದಲ್ಲೂ, ಭತ್ತಕುಟ್ಟುವ
 ಸ್ತ್ರೀಯರು ಕುಕ್ಕೂ ಎಂದು ಮುದ್ದಾಗಿ ನುಡಿದ ಹಾಡಿನಲ್ಲೂ
 ಸುಣ್ಣ ಕುಟ್ಟುವವರ ಇನಿದಾದ ರಾಗದಲ್ಲಿ
 ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿನ ಹೆಂಗಳೆಯರು ಹಾಡುವ ಹಲಬಗೆಯ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ
 ವೃತ್ತಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತವ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕೈಬಳೆಗಳ ಸದ್ದಿನಲ್ಲಿ
 ವೇಣುವಿನ ಕೊಳಲಿನಲ್ಲಿ, ವೀಣೆಯ ತಂತಿಯಲ್ಲಿ
 ಬಾಯಿಂದ ಕೈಯಿಂದ ನುಡಿಸುವ ಅನೇಕ ಸಂಗೀತವಾದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ
 ನಾಡಿನಲ್ಲೂ ಕಾಡಿನಲ್ಲೂ ದಿನವೆಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುವ
 ಹಾಡಿನಲ್ಲೂ, ಮನಸೂರೆಗೊಂಡ ಪಾಪಿ ನಾನು,
 ನಾಲಿಗೆಯೂ ನುಡಿಯಲಂಜುವ ಪದಗಳನ್ನು
 ಪಾಪಿ ಮನಸ್ಸು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದು ನಿಂತಿದೆ ಏಕೋ”¹²

ಈ ಕವಿತೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಬಡಿದೆಬ್ಬಿಸುವ ಇನಿದಾದ
 ದನಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಹುರೂಪದ ದೃಶ್ಯದಂತೆ ತೋರಿಸುತ್ತಾ (kaleidoscope)
 ಬಣ್ಣದ ಚಿತ್ತಾರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಹಾಗೆ ಒಂದೆಡೆ ದರ್ಶಿಸಿ, ಕವಿ ನಮ್ಮನ್ನು
 ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇನಿದಾದ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಹೊರಸೂಸುವ ಈ
 ಸಾಲುಗಳು ಕಿವಿಗೆ ಇಂಪನ್ನು ನೀಡಿ ಹಾಡಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು
 ದುಪ್ಪಟ್ಟುಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಭಾಗವನ್ನು ಬರೆಯುವ ಕವಿಗೆ ಶಿಲಪ್ಪದಿಗಾರಂ ನೆರವಾಗಿದೆ
 ಎನ್ನಬಹುದು.

“-ಮನಸ್ಸನ್ನು
 ದೋಚುವ ಶಿಲಪ್ಪದಿಗಾರಂ ಎಂಬೊಂದು- ರತ್ನದ
 ಹಾರವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ತಮಿಳುನಾಡು”¹³

ಎಂದು ಹಾಡಿದ್ದಾರಲ್ಲವೇ? ಕೋವಲನು ಕಣ್ಣಿಗಿಯೂ 'ಕೌಂದಿ ಅಡಿಗಳ್' ಅವರ ಜೊತೆ ಮಧುರೈಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ; ಹರಿವ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನಿನಾದವು ಇವರ ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಹಲ ಬಗೆಯ ದನಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ನಡಿಗೆಯ ಆಯಾಸವನ್ನು ಮರೆತು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು 'ಇಳಂಗೋ ಅಡಿಗಳ್'ರವರು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ದನಿಗಳನ್ನು ಅವರು,

“ಗದ್ದೆಯ ಕೆಂಪಕ್ಕಿ ಭತ್ತ, ಕಬ್ಬು ನೆರೆದ ಬಯಲು
ಕೊಳದಲ್ಲಿನ ಕೆಂದಾವರೆ, ಹೂದೋಟ,
ಭಾರದ್ವಾಜ ಹಕ್ಕಿ; ಕರ ಕರ ದನಿಗೈವ ಕೊಕ್ಕರೆ
ಕೆಂಬಣ್ಣದ ಕಾಲಿನ ಹಂಸವೂ, ನೀಳವಾದ ಕಾಲಿನ ಬಕ
ಕಾಡು ಕೋಳಿ, ನೀರು ಕಾಗೆ
ಹೀಗೆ ಹಲ ಬಗೆಯ ಪಕ್ಷಿಗಳು
ವಿಜಯಿಯಾದ ಅರಸನ ಭೇರಿಯ ದನಿಯಂತೆ
ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ದನಿಗಳ ಹರಡಿಸುತ್ತಿರಲು
ಉಳದ ಗದ್ದೆಯಲಿ ಬಿದ್ದು ಹೊರಳಾಡಿ ಕೆಸರಾದ
ತೊಳೆಯದ ದೇಹದ ಕೆಂಗಣ್ಣಿನ ಎಮ್ಮೆ
ಕೆರೆವ ಬೆನ್ನನು ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡಿ ಪೇರಿಸಿದ ಭತ್ತದ ಗೂಡಿಗೆ ಉಜ್ಜುತಿದೆ
ಕೆಂಪು ಭತ್ತದ ತೆನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ನೆಲಕೆ ಬೀಳುತ್ತಿರೆ
ಬಲಿಷ್ಠ ತೋಳಿನ ಕೆಲಸದಾಳುಗಳು ಕಣದಲ್ಲಿರುವವರು
ಕೂಡಿ ಚೋರಾಗಿ ದನಿಗೈಯುತ್ತಿಹರು, ಅವಲ್ಲದೆ
ಸುವಾಸನೆಯ ಹೂಗಳ ತೆಗೆದು, ಕೂದಲನ್ನು ಗಂಟು ಕಟ್ಟಿ
ತೋಳಬಂಧಿ ತೊಟ್ಟ ತೋಳಗಳು, ಎದೆಯೂ ನೆನೆವಂತೆ
ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಿಂದು ನಾಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸೊಗಸಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿಹ
ಕೆಂಪುಮೀನಂತೆ ನೀಳ ಕಂಗಳುಳ್ಳ ಇನಿತೇ ನುಡಿದ ಒಕ್ಕಲಗಿತ್ತಿಯರು
ಆನಂದದಿ ಹಾಡುವ ಹಾಡುಗಳು ಒಂದೆಡೆ
ಒಗರಾದ ಕಳ್ಳನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಕುಡಿದು ಹಾಡುವ ಹೊಸ ಹಾಡುಗಳು
ಸಮೃದ್ಧವಾದ ಗರಿಕೆ, ಕನ್ನೆದಿಲೆಯನು ಸೇರಿಸಿ
ಎಳೆಯ ಭತ್ತದ ಪೈರನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ ಹೂಮಾಲೆಯ ತೊಟ್ಟು
ನೆಲವನ್ನು ಬಗೆಯುವವರಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ

ಎತ್ತಿನ ನೇಗಿಲ ಹಿಡಿದ ರೈತರು ಹಾಡುವ ಹಾಡುಗಳು ಕೇಳುತಿಹುದು
ತೆನೆಗಳ ಕುಯ್ಯವರು ರಾಶಿ ಮಾಡುವಾಗ,
ಭತ್ತವನ್ನು ಮೊಗೆದು ಕೊಡುವಾಗ ಹಾಡುವ ಹಾಡು:
ಇಂಪಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಾ ನರ್ತಕರು ಆನಂದದಿ ಹೊರಡಿಸಿದ ದನಿ,
ಹರಿವ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ತೀರಗಳಲಿ ಹಲ ಬಗೆಯ ನಾದಗಳ ಕೇಳುತಾ,
ಆನಂದತುದಿಲರಾಗಿ ವೇದನೆಯ ಮರೆವರು.”¹⁴

ಎಂದು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಇಂಪಾದ ಧ್ವನಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡೇ
ಕೋವಲನು ಕಣ್ಣಿಗಿಯೂ ಕಾಲ್ಕಡೆಯ ಅಯಾಸವನ್ನು ಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ
ಎಂಬುದು ಕವಿ ನೀಡುವ ವರ್ಣನೆ.

‘ಇರುಳುಮ್-ಒಳಿಯುಮ್’ (ಕತ್ತಲು-ಬೆಳಕು) ಎಂಬ ಕೋಗಿಲೆ
ಹಾಡಿನಲ್ಲಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಂಜಾನೆಯ ಸೊಬಗನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಕವಿ
‘ಮುಂಜಾನೆಯ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳ ಸೊಬಗನ್ನು ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು
ಹಾಡುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದು ಆರಂಭಿಸಿ,

“ಬಂಗಾರವ ಕರಗಿಸಿ ಜೇನಾಗಿಸಿ ದ್ರವರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದು
ಎಲ್ಲೆಡೆಗೆ ಹರಡುವುದು ಸರಿಯೇ? ಬಾನ ಹಾದಿಯಲಿ
ಬೆಳಕು ಆವರಿಸಿ ಜ್ಯೋತಿಮಯವಾದ ಅದ್ಭುತವ
ಓದಿ ಹೊಗಳುವವರು ಉಪಮೆಯೊಂದ ಕಾಣುವರೇ?”¹⁵

ಎಂದು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಾಡಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾಡುವುದು, ಓದಿ
ಹೊಗಳುವುದು, ಶ್ರವ್ಯಚಿತ್ರಗಳು (Auditory Images); ಕರಗಿಸುವುದು,
ಹರಡುವುದು ಇವು ಚಲನಾತ್ಮಕ ಚಿತ್ರಗಳು (Kinaesthetic Images);
ಬಂಗಾರ, ಬಾನಬೀದಿ, ಬೆಳಕು, ಜ್ಯೋತಿ ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ದೃಶ್ಯಚಿತ್ರಗಳು
(Visual Images); ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಪಸರಿಸುವುದು ಚಾತುರ್ಯದ ದೃಶ್ಯ
(Tactual Image); ಜೇನಾಗಿಸುವುದು ರುಚಿ ಸಂಬಂಧೀ ದೃಶ್ಯ
(Gustatory Image). ಈ ಐದು ವಿವಿಧ ದೃಶ್ಯಗಳು ಬೆರೆತುಹೋದ
ಮಿಶ್ರ ದೃಶ್ಯಗಳು. ಉದಯಿಸುವ ಸೂರ್ಯನ ಸೊಬಗನ್ನು ನೋಡಿ ‘ಪಳನಿ
ದೇವಾಲಯದ ಪಂಜಾಮೃತ’¹⁶ ದಂತೆ ಸಿಹಿಯಾದ ನೋಟವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.
ಇದರ ನಂತರ ಬರುವ ಕವಿತೆಯ ಭಾಗ,

ತೆನೆಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೊಬಗು

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು-ಒಂದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ

“ಕಣ್ಣನ್ನು ಇನಿದೆಂದು ನುಡಿವರು; ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಣ್ಣಾಗಿ
ಆಕಾಶವನ್ನು ಅಳೆಯುವ ಕಾಂತಿ ಉನ್ನತವೇ? ಸಂತೋಷವಲ್ಲವೇ?
ಮೂಲ ಅನನ್ಯ ವಸ್ತುವನ್ನು ಮನದಲ್ಲಿ ಚಿಂತಿಸುವ
ದೇವತೆಗಳು ಅದೊಂದು ಹರಡುವ ಕಾಂತಿ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ
ಉತ್ತಮ ಕಾಂತಿಗೆ ಬೇರೆ ವಸ್ತುವ ಹೋಲಿಸಬಹುದೇ?
ಹುಲ್ಲನ್ನು ನಗಿಸಿ, ಹೂವನ್ನು ವಿಸ್ಮಯ ಮಾಡಿ
ಮಣ್ಣನ್ನು ತಿಳಿಯಾಗಿಸಿ, ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅರಳುವಿಕೆ ತಂದು
ಬಾನನ್ನು ಬೆಳಕಾಗಿಸಿ ಅಚ್ಚರಿಗೈವ ಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು
ಬೆಳಗಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ತೆರೆದು ನಾನೂ ವಂದಿಸಿದೆ.
ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಾದಗಳು ಧ್ವನಿಸುತ್ತಿರೆ
ಮಧುರಾನಂದದಿಂದಿರುವ ಭುವಿಯನ್ನು ಕಂಡೆ”¹⁷

ಕವಿಯು ‘ಬಾನ ಹಾದಿಯನ್ನು ಬೆಳಕು ಆವರಿಸಿ ಜ್ಯೋತಿಮಯ
ವಾಗುವ ಅತಿಶಯವನ್ನು ಉಮಪೆಯಿಂದ ವರ್ಣಿಸಬಹುದೇ? ಎಂಬ
ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಆಲೋಚಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ
ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಹೋಲಿಕೆ ಬೇರೊಂದು ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ,
ಆದರೆ,

‘ಮೂಲ ಅನನ್ಯ ವಸ್ತುವನ್ನು ಮನದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಿಸುವ
ದೇವತೆಗಳೂ ಅದೊಂದು ಹರಡುವ ಕಾಂತಿ’

ಎಂದು ಯೋಗಿಗಳು ಮನದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ‘ಪರಂಜ್ಯೋತಿ’ಯನ್ನು
ಕವಿಗಳು ಹೋಲಿಸಬಹುದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅದ್ಭುತ ಕಾಂತಿಗಲ್ಲದೆ, ಈ
ಮಾಯಾಜಾಲವನ್ನು ಮಾಡುವ ಬೆಳಕಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು
ಉಪಮೆಯಾಗಿಸಿ ತೋರಿಸಲಾಗದು ಎಂದು ಹಿಂದೆ ನುಡಿದುದನ್ನೇ ಒತ್ತಿ
ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಭಾರತಿಯಾರ್ ರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯೆಂದರೆ ಅವರಲ್ಲಿರುವ
ಮಾನವೀಯತೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಕುಲದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗಿದ್ದ ಅಪಾರ
ಪ್ರೀತಿಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

“ಇಳೆಯ ಜನರ ದುಃಖರಹಿತರನ್ನಾಗಿಸುವೆ
ಬಡತನವೆಂಬುದ ಬೇರೊಡನೆ ಕಿತ್ತೊಗೆವೆ”¹⁸

ಎಂಬ ಕವಿತೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಭಾರತಿಯಾರ್‌ರವರ ಮನಸ್ಸು ಬರೀ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೊಬಗಿನೊಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನವ ರೂಪಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಲಂಕಾರವಾಗಿ ಶೋಭಿಸದ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಹುಡುಕಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಾನವ ಸಮುದಾಯದ ಭಾವನೆಯ ಹೊಮ್ಮುವಿಕೆಯನ್ನು ಅವರು ನೋಡುವಾಗ ತನ್ನನ್ನು ಆವರಿಸಿರುವ ಪ್ರಕೃತಿಯ ದೃಶ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಆ ಭಾವನೆಯ ಪ್ರತಿಫಲನವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣೆದು ತೋರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಕವಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬರು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಲೋಕವನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಅದರ ಸೊಬಗಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ತನ್ನನ್ನೇ ಮರೆಯುತ್ತಾರೆ; “ಭಾರತಿದಾಸನ್ ಎಂಬ ಕವಿ ಸೌಂದರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಿರುವ ಕವಿತೆಗಳು”¹⁹ ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಕಲ್ಪನೆಯ ಮೂಲಕ ಮರುಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಆ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸುತ್ತಾರೆ. “ಪಾವೇಂದರ್ ಎಂಬ ಕವಿಯ ನೀಲವಾನ್ ಆಡೈಕ್ಕಳ್ (ನೀಲಿ ಉಡುಪಿನೊಳಗೆ) ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಹಾಡು”²⁰ ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವು. ಇವರು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಒಂದೊಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅಂಶವನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿ ಆನಂದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೊಬಗಿನ ಬಲೆಗೆ ಸಿಲುಕದೆ ಅದನ್ನು ಮಾನವ ಭಾವನೆಗೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅನುಭವಿಸಿ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಭಾರತಿಯಾರ್. “ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ಪ್ರೀತಿಯ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವೆ” ಎಂಬ ಹಾಡು”²¹ ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡನ್ನೂ ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮಾನವ ಭಾವನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಬೆಸೆದು ತೋರಿಸುವಾಗಲೇ ಭಾರತಿಯಾರ್‌ರ ನೂತನ ಕಲಾ ನೈಪುಣ್ಯವು ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತದೆ.

ಹೊಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೊಬಗು

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು-ಒಂದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ

ಕೊನೆಯ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು:

1. ತೋತಿರ ಪಾಡಲ್ಗಳ್- ಸೂರಿಯ ದರಿಸನಮ್
2. ಅದೇ, ಸೋಮದೇವನ್ ಪುಗಳ್,
3. ಅದೇ, ನಿಲಾಪುಮ್ ವಾನ್ನಿನೂಮ್ ಕಾಟುಮ್
4. ಅದೇ, ಪುಯಲ್‌ಕಾಟು
5. ಅದೇ, ಮಳ್ಳೆ ಎನ್ನ ಪಾಡಲ್
6. ವಸನ ಕವಿದೈಗಳ್-4, ಕಡಲ್-(2)
7. ಅದೇ, ಕಾಟು-(1)
8. ಅದೇ,ಕಾಟು-(2)
9. ಅದೇ, ಕಾಟು-(2)
10. ಅದೇ,ಕಾಟು-(5)
11. ಕುಯಿಲ್. ಪಾಟು-ಕುಯಿಲಿನ್ ಕಾದರ್‌ಕದೈ-ಸಾಲು (23-27)
12. ಅದೇ, ಸಾಲು (28-46)
13. ದೇಸೀಯ ಗೀತಂ. ಸೆಂದಮಿಳ್ ನಾಡು-7
14. ಶಿಲಪ್ಪದಿಕಾರಂ. ನಾಡುಕಾಣ್. ಸಾಲು (112-141)
15. ಕುಯಿಲ್‌ಪಾಟು. ಇರುಳುಮ್ ಒಳಿಯುಮ್-ಸಾಲು (31-34)
16. ಪಡಿಮ ಕಾಟ್ಟಿಗಳೈ ಮೇಲುಮ್ ಅರಿಯ ವಿರುಂಬುಪೋರ್ ಇವ್ವಾಸಿರಿಯರಿನ್ 'ಭಾರತ ತೀಯುಮ್' ಎಂಬ ನೂಲಿಲ್ (10-ವದು ಕಟ್ಟುರೈ) ಕಂಡು ತೆಳಿಯಲಾಮ್ (ಪಳನಯಪ್ಪಾ ಬ್ರದರ್ಸ್, ಚೆನ್ನೈ-14; ತಿರುಚ್ಚಿ-21)
17. ಕುಯಿಲ್‌ಪಾಟು. ಸಾಲು (35-44)
18. ತೋತಿರ ಪಾಡಲ್ಗಳ್ : ಕಾಳಿ-1
19. ಅಳಗಿನ್ ಸಿರಿಪ್ಪು
20. 'ಮರಟ್ಟಿಕ್ಕವಿ'
21. ತೋತಿರ ಪಾಡಲ್ಗಳ್- ಇರೈವಾ ಇರೈವಾ

ಅಧ್ಯಾಯ-6
ಹಾಡಿನಲ್ಲಿನ ಸಂಗೀತಾಕರ್ಷಣೆ

ಸಂಗೀತ---

ಸಾಲಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿದ ನಾದ
ಅದೇ ಸಮಯದಿ
ಆತ್ಮದೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವ
ಅಂತರಂಗದ ಭಾಷೆ

.. .. .

ಸಂಗೀತ---

ಕಿವಿಗಳಿಗೆ

ಹೊದಿಸಿಬಿಡುವ

ಗೌರವದ ಶಾಲು

ಸಂಗೀತವ

ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತ ಮೊದಲಿಗೆ

ಕಂಡು ಹಿಡಿದ ವಿಜ್ಞಾನಿ

ಗಾಳಿಯೇ.

ಆ ಗಾಳಿಯು

ಗಮನಿಸುವವರಿಲ್ಲದೆ

ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ

ಬಿದಿರನ್ನು ಕೂಡ

ನಾವು ಚುಂಬಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿತು.¹

ಹೊಡಿನಲ್ಲಿನ ಸಂಗೀತಾಕರ್ಷಣೆ

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು-ಒಂದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ

ಸಂಗೀತದ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸಕವಿತೆಯೊಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾತಾಡುತ್ತದೆ.
ಮಾವಿನತೋಪಿನಲ್ಲಿ ಕೋಗಿಲೆಯು,

ಪ್ರೇಮ, ಪ್ರೇಮ, ಪ್ರೇಮ
ಪ್ರೇಮವಿಲ್ಲದಿರೆ, ಪ್ರೇಮವಿಲ್ಲದಿರೆ
ಸಾವೇ, ಸಾವೇ, ಸಾವೇ

ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡನ್ನು ಕವಿಯು 'ಮೋಹನ
ಗಾನ' ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ,

“ಬೇಡರು ಬಾರದ ಹಬ್ಬದ ಶುಭದಿನದಿ
ಹೆಣ್ಣು ಕೋಗಿಲೆಯೊಂದು ಎತ್ತರವಾದ ರೆಂಬೆಯ ಮೇಲೆ
ಕುಳಿತು, ಗಂಡು ಕೋಗಿಲೆಗಳ ದೇಹ ರೋಮಾಂಚನಗೊಳುವಂತೆ
ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿಸುವಂತೆ, ಮನದ ಅನಲವು ಹೆಚ್ಚಾಗುವಂತೆ
ತೋಟದ ಹಕ್ಕಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಪರವಶಗೊಂಡು
ಪ್ರಾತಃವಿಧಿಗಳ ಮರೆತು ಆಲಿಸುತ್ತಿರೆ
ಮಧುರಾಮೃತವು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೆರೆತಿರುವಂತೆ
ಮಿಂಚಿನ ಸವಿಯೊಂದು ಮೆದುವಾಗಿ ಇನಿದಾಗಿ
ಬಂದು ಹರಡುವ ಹಾಗೆ, ಆಗಸದ ಮೋಹಿನಿಯು
ಈ ರೂಪವ ತೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಹಿರಿಮೆಯ ನುಡುವಂತೆ
ಇಂಪಾದ ಸಂಗೀತವ ಹಾಡುತ್ತಿರುವ ಅತಿಶಯವನ್ನು
ಕವಿಯು ಕೇಳಿ ಆನಂದಿಸಿದವರು. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಆ ಕೋಗಿಲೆಯನ್ನು,

.ಮಹದಾನಂದದ ಗಾಯಕಿಯೇ!

ಏಳುಲೋಕಕೂ ಪ್ರೀತಿಯ ಅನಲವ ಹೊತ್ತಿಸುವ ಪ್ರತಿಭೆಯುಳ್ಳವಳೇ!”²

ಎಂದು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಭಾರತಿಯಾರ್‌ಗೆ 'ಸಂಗೀತದ ಹುಚ್ಚು' ಇದೆ. ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಕರಗದವರು
ಯಾರು?

“ಕಾಡಿನ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಅರಿತಿವೆ, ಹಸುಗೂಸು ತಾನರಿತಿದೆ
ಹಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಸವಿಯನ್ನು ಹಾವೂ ಅರಿಯುತ್ತದೆ”³

ಎಂದು ಕವಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ‘ಸುಳ್ಳಿನ ಕೋಗಿಲೆ’ ‘ಹಿಂದಿನಂತೆ ತನ್ನ
ಪಾಳುಬಿದ್ದ ಸುಳ್ಳಿನ ಹಾಡನ್ನು ಎಂಟು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಧುರಾನಂದ
ತುಂಬುವಂತೆ’ ಹಾಡುವುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ
ಮನಸೂರೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಹಾಡು ಮುಗಿಯುವವರೆಗೂ ನೆಲವನರಿಯೆ, ಆಕಾಶವನರಿಯೆ,
ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ನಿಂತ ಮರಗಳ ಕಾಡನರಿಯೆ;
ತನ್ನನ್ನು ತಾನರಿಯೆ; ತನ್ನಂತೆ ಎದುರಿರುವವರನರಿಯೆ;
ಹೊನ್ನನೋಲ್ದ ದನಿ, ಉಕ್ಕಿಬರುವ ಮಾಧುರ್ಯವೊಂದನೇ ಕಂಡೆನು”⁴

ಎಂದು ಕಳೆದುಹೋದ ತನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ
ಮಹದಾನಂದವ ಪಡೆದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯ ರಹಸ್ಯಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿ
ಆನಂದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಂಚಭೂತಗಳು, ದುಂಡಾದ ಉಂಡೆಗಳಂತೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ
ಸುತ್ತುವ ಬೃಹತ್ ಸ್ವರೂಪದ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಅಂಡಾಂಡಗಳು, ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ
ಹುಟ್ಟಿ ನಶಿಸುವ ಅನಂತಕೋಟಿ ಜೀವರಾಶಿಗಳಂತಹ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನೆನೆದು
ವಿಸ್ಮಯಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಗಿಂತ ಸಂಗೀತವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂಬುದನ್ನು,

“ಆದರೂ ಉಳಿದಿವೆ ಅತಿಶಯವೆಲ್ಲದರಲ್ಲೂ
ಗಾನಾಮೃತ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ದೃಶ್ಯವು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದುದಯ್ಯಾ !
ಕಣ್ಣಿಗೆಟುಕದ ಆಗಸ, ಕಡಲೆಲ್ಲವೂ ಅತಿಶಯವೆಂದೆಡೆ
ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಎಣೆಯಾದ ಅತಿಶಯ ಜಗದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಯ್ಯಾ !
ಭೂತಗಳು ಹೊತ್ತು ತರುವ ನಾವೀನ್ಯತೆ ಅತಿಶಯವೆಂದೆಡೆ
ನಾದಗಳು ಸಂಗಮಿಸುವ ಮಾಧುರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗುವುದೇ?
ಆಸೆ ತರುವ ಕೋಟಿ ಅತಿಶಯಗಳ ಕಂಡೆವೆಂದೆಡೆ
ನಾದ ನೀಡುವ ಆನಂದವು ಉಪಮಿಸಲಾಗದ ಸಂತೋಷವಲ್ಲವೇ?”⁵

ಎಂಬ ಕವಿತೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕವಿಯು ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ
ಇನಿದಾದ ದನಿಗಳೊಡನೆ ಕೋಗಿಲೆಯ ದನಿಯನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ಪಟ್ಟಿ

ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕವಿಗೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅವು ಆಂತರಿಕ ಆಧಾರಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಪಟ್ಟಿಯು ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿಗೆ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ನಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯನ್ನು ಪ್ರಸಾದಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಂಗಂ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕವಿಗಳು ಸಂಗೀತದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕುರಿಂಜಿ ನೆಲದ ನಾಯಕಿಯೊಬ್ಬಳು ಹಾಡುವ ಕುರಿಂಜಿ ರಾಗವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ, ಬೆಟ್ಟದ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ 'ತೆನೆಗಳನ್ನು ಮೇಯಲು ಬಂದಿದ್ದ ಗಂಡಾನೆಯೊಂದು' ತನ್ನ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಭತ್ತದ ತೆನೆಗಳನ್ನು ತಿನ್ನದೆ, ಹಸಿವನ್ನು ಮರೆತು ನಿಂತ ಜಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕದಲದೆ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು 'ಅಗನಾನೂರಿನ ಈ ಹಾಡನ್ನು ಬರೆದ ಕವಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ' ಈ ಇಂಪಾದ ರಾಗವನ್ನು ಕೇಳಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗುವ 'ಅಸುಣಮಾ' ಎಂಬ (ಸಂಗೀತದ ಅರಿವಿರುವ) ಪ್ರಾಣಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಟಕೀಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.⁷ ಕಲಿತೋಗ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮದಗಜವೊಂದನ್ನು ಅಂಕುಶದಿಂದ ಚುಚ್ಚಿದರೂ ಇನಿದಾದ ತಂತಿವಾದ್ಯ ಕೇಳುತ್ತಾ ಮೈಮರೆತು ನಿಂತ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಹಾಡಲಾಗಿದೆ.⁸ ಭತ್ತದ ಗದ್ದೆಯನ್ನು ಕಾಯುವ ನಾಯಕಿಯೊಬ್ಬಳ ಸ್ವರವು ಗಿಣಿಯ ಧ್ವನಿಯಂತೆ ಇಂಪಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಭತ್ತದ ತೆನೆಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಗಿಣಿಗಳು ಆಕೆ ಎಷ್ಟು ಗದ್ದಲ ಮಾಡಿದರೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಾರಿಹೋಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಗಿಣಿಗಳು ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಮರುಳಾಗುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ, ಕಣಿ ಮೇಧಾವಿಯಾರ್ ಎಂಬ ಕವಿ.⁹

ಸಂಗೀತದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಸಿಲಪ್ಪದಿಗಾರಂನಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಚೇರನಾಡಿನ ರಾಜನಾದ ಸೆಂಗುಟ್ಟುವನ್;¹⁰ ಕಣ್ಣಿಗಿಯ ಪ್ರತಿಮೆ ಮಾಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕಲ್ಲನ್ನು ತರಲು ಹಿಮಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರಲು ಮೂವತ್ತೆರಡು ತಿಂಗಳುಗಳಾಯಿತು. ಅವನ ಅಗಲಿಕೆಯನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ವಿರಹದಿಂದ ಕೋಪ್ಪೆರುಮ್ ದೇವಿಯು ಅವನ ದಾರಿಯನ್ನೇ ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ. ಸೆಂಗುಟ್ಟುವನ್ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವ ದಿನವನ್ನು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಹಿಂದಿನ ರಾತ್ರಿ ಕೋಪ್ಪೆರುಮ್ ದೇವಿ ನಾಲ್ಕು ನೆಲದ ರಾಗಗಳನ್ನು¹¹ ಕೇಳುತ್ತಾ ನಿದ್ರಿಸದಿರುವುದನ್ನು ಇಳಂಗೋಅಡಿಗಳ್

ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೊರವಂಜಿ ಹಾಡಿರುವ ಕುರಿಂಜಿ ರಾಗ, ಗೊಲ್ಲರು ನುಡಿಸುವ ಕೊಳಲಿನ ನಾದವನ್ನು, ಹೊನ್ನೆಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತ ಮುದುಕಿಯರು ಹಾಡುವ ಹಾಡನ್ನು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.¹⁰ 'ಯಾವ ಗಂಡನ್ನೂ ಕಣ್ಣಿರದು ನೋಡೆನು' ಎಂದು ಶಪಥ ಮಾಡಿದ್ದಂತಹ 'ಸುರಮಂಜರಿ'ಯನ್ನು ಕಳ್ಳತನದಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವೇಷದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಜೀವಕನು ಸಂಗೀತದಿಂದ ಗೆದ್ದ ವಿಷಯವನ್ನು ಜೀವಕ ಚಿಂತಾಮಣಿ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ.¹¹

ಮೂವರಿಂದ ರಚಿತವಾದ 'ತೇವಾರಂ'ಗಳೂ ರಾಗದಿಂದಲೇ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಜ್ಞಾನ ಸಂಬಂಧನ್ ಹಾಡುವ ಪ್ರತಿಭೆಯುಳ್ಳವರಿಗೆ 'ದೂಷಣೆಯ ಪಾಪವಿಲ್ಲ' ¹² ಎಂಬ ಹಾಡಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೇವಾರಂ ಸಂಗೀತ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಪ್ಪರ್‌ರವರ 'ತಿರು ತ್ತಾಂಡಗ ಪಾಡಲ್'ನ (ತಾಂಡವ ನೃತ್ಯದ ಹಾಡು) ಹಾಡೊಂದನ್ನು ರಾಗವಾಗಿ ಹಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಲಭಿಸುವ ಆನಂದ ಅವರ್ಣನೀಯವಾದುದು. 'ಮೊದಲು ಅವನ ನಾಮವ ಕೇಳಿದಳು' (ತೇವಾರಂ 6.25:7), 'ಅಪ್ಪನೂ ನೀನೆ, ಅಮ್ಮನೂ ನೀನೆ' (ತೇ. 6.95:1) ಎಂಬ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಧರ್ಮಪುರಿ ಶೈವ ಮಠದ ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್ ಹಾಡುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆಸ್ವಾದಿಸಿದರೆ ಈ ಸತ್ಯ ತಿಳಿಯುವುದು. ಅರವತ್ತೂರು ನಾಯನ್ಮಾರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ, ಗೊಲ್ಲರ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ 'ಆನಾಯರ್' ಎಂಬುವವರು ಕೊಳಲನ್ನು ನುಡಿಸಿಯೇ ಪುಂಡರೀಕನ ಶ್ರೀಪಾದ ಸೇರಿದರು ಎಂದು 'ತಿರುತ್ತೊಂಡರ್ ಪುರಾಣಂ' ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅವರ ಕೊಳಲಿನ ನಾದವ ಆಲಿಸಿದರೆ ಚರಾಚರಗಳು ಏನಾಗುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು 'ಶೇಕ್ಕಿಳಾರ್'ರವರ ಮಾತಿನಲ್ಲೇ ಕೇಳಿ ಆನಂದಿಸಬೇಕು.¹³ 'ತಿರುನೀಲಕಂಠ ಯಾಳ್ವಾಣಾರ್', 'ಪಾನಬತ್ತಿರರ್' 'ತಿರುಪಾಣಾಳ್ವಾರ್' ಮೊದಲಾದವರು ನಾದದಿಂದಲೇ ಭಗವಂತನನ್ನು ಹಾಡಿ ಪರವಶಗೊಂಡು ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆದ ಮಹನೀಯರು ಎಂಬುದನ್ನು ಚರಿತ್ರೆಯು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಆಳ್ವಾರ್ ರಚಿಸಿದ 'ಪಾಸುರಂಗಳು'(ಸ್ತೋತ್ರಗಳು)ಸಂಗೀತವನ್ನು ತಳಹದಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 'ಮುಳ್ಳೈ ಕದಿರೈ' (ತಿ.ನೇ.ತಾ.14.) ಮಿನ್ ಇಲಂಗು(ತಿ.ನೇ.ತಾ.25) ಎಂಬ 'ತಿರು ನೆಡುತಾಂಡಗ'

ಸೋತ್ರಗಳನ್ನು ರಾಗವಾಗಿ ವಾಚಿಸಿದರೆ-ಹಾಡಿದರೆ, ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದ ಪಾಪಗಳು ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತವೆ. 'ಹಾಡುವಾಗ ಹೃದಯ ಕರಗುತ್ತದೆ; ರೋಮಾಂಚಿತವಾಗಿ ಆನಂದದ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಯುತ್ತದೆ' ಎಂಬ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಕೃಷ್ಣನ ಪುಟ್ಟ ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಕೊಳಲನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ ನುಡಿಸುತ್ತಿರೆ ಗೋವುಗಳು ತಲೆದೂಗಿ ಕೇಳುವ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಪೆರಿಯಾಲ್ವಾರ್ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಆಸ್ವಾದಿಸಬೇಕು.¹⁴

ವೈಷ್ಣವ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ತಿರುವಾಯ್ ಮೊಳಿಯನ್ನು 'ಸಾಮವೇದ ಸಾರಮ್' ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸಂಗೀತ ತಮಿಳಿನ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. 'ಪಣ್ ಆರ್ ತಮಿಳ್ (ತಿರುವಾಯ್ 9, 8, 11) 'ಸೆಯಿಲ್ ಇಲ್ ಸೊಲ್ ಇಸೈ ಮಾಲೈ' (ತಿರುವಾಯ್ 3, 2, 11), 'ಪಣ್ ಆರ್ ಪಾಡಲ್ ಇಸೈ ಕವಿಗಳ್' (ತಿರುವಾಯ್ 10, 7:5) ಎಂಬಂತಹ ಪದಸಮುಚ್ಚಯಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಆಧಾರಗಳಾಗಿವೆ. 'ಸಡಗೋಪನ್ ಸೊಲ್', ಚಂದಂಗಳ್ ಆಯಿರಮ್ ಎಂಬವುಗಳನ್ನು ಸಂಗೀತದೊಂದಿಗೆ ಹಾಡಿ ಸವಿಯಬೇಕು.

ದೇವನೊಡನೆ ಐಕ್ಯವಾಗಿ ಬೆರೆಯಲು, ಮುಕ್ತಿಗೆ ದಾರಿ ತೋರಲು ಸಂಗೀತವು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣನು (ಪರಮಾತ್ಮ)ತನ್ನ ವೇಣುಗಾನದಿಂದ ಯಾದವ ಕುಲದ ಸ್ತ್ರೀಯರ (ಜೀವಾತ್ಮ) ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವುದನ್ನೇ ಭಕ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ಸಾರುತ್ತವೆ. ಪಾಣರ್‌ನ ತಂತಿವಾದ್ಯ, ಆನಾಯನಾರ್‌ನ ಕೊಳಲಿನ ನಾದವು ಆ ಮಹಾಮಹಿಮರಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ತುಂಬುರ ಮತ್ತು ನಾರದ ಇಬ್ಬರೂ ವೀಣೆಯ ಮೀಟುತ ದೇವರನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವ ಮುನಿವರ್ಯರು ಎಂಬುದು ತಿಳಿದ ವಿಷಯವೇ. ವೀಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಪುಣನಾದ ರಾವಣನು, ವೀಣೆಯನ್ನೇ ರಥದ ಧ್ವಜವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಹನು ಎಂಬುದು ಅರಿತಿಹೆವು. ಅರುಣಗಿರಿಯಾರ್ ರವರ ಸಂಗೀತಭರಿತ 'ತಿರುಪ್ಪುಗಳ್' ಅವರಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸಾದಿಸಿತು. ತ್ಯಾಗರಾಜರ ಸಂಗೀತದ ಹಾಡುಗಳೇ ಅವರಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದಿಹೆವು.

ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಭಾರತಿಯಾರ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸ್ವತಃ ಸಂಗೀತಕಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಪುಣರು. ಗಾನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಈ ಜಗವನ್ನೇ ಆಳಬೇಕು¹⁵ ಎಂಬ ಮಹದಾಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವವರು. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ವಿನಾಯಕನನ್ನು,

ನಮಿಸುವೆ! ಕಲ್ಯಾಣಿ ಸುತನೇ! ಹಾಡಿನಲಿ
 ಶಕ್ತಿ ನೀಡಿ ದಾಸನಾದ ಎನಗೆ ಅರಿವು ನೀಡಿ
 ಸರಸತಿಯ ಅಡಿಗಳ ಪಾಡಿ ಬಾಳುವಂತಿರಿಸು! ವಾಣಿಯ ಕರುಣೆ
 ವೀಣೆಯ ನಾದ ಎನ್ನ ನಾಲಿಗೆಯಲಿರಿಸು¹⁶
 ಎಂದು ಬೇಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೆಡೆ ವಾಯುದೇವನ ಲೀಲೆಗಳನ್ನು,
 ಭೂಲೋಕದ ನಿನಾದಗಳ ವಾಯುವೆಂಬ
 ದೇವನು ಹೊತ್ತು ತಂದನು,
 ರಾಗಭರಿತ ಆ ನಾದಗಳೆಲ್ಲವನು
 ಹಾಡಿ ಆನಂದಿಸುವ.¹⁷

ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾ, ಅವುಗಳನ್ನು ರಾಗದೊಡನೆ ಹಾಡಿ
 ಅಸ್ವಾದಿಸಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

-ರುಚಿ
 ಸೊಗಸಾದ ಹಾಡಿನೊಡನೆ ತಾಳವು-ಬಹು
 ಹಿತವಾಗಿ ಬೆರೆತಿರಬೇಕು- ಹಲವು
 ರಾಗಗಳಲಿಹುದು ಕೋಟಿ ಆನಂದವು- ನಾನು
 ಹಾಡುವ ಪರಿಣಿತಿಯ ಹೊಂದಬೇಕು.¹⁸

ಎಂದು ತನಗೆ ಸಂಗೀತದ 'ಯೋಗ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿ' ಲಭಿಸಬೇಕು
 ಎಂದು ಬೇಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರು ಭಾರತಿಯಾರ್.
 'ಹಾಡುವ' ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಕರಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದವರು. ಹಾಡಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಗಳ
 ನಾಡಿ ಮಿಡಿತ ಬಲ್ಲ ಸಂಗೀತ ವೈದ್ಯರು, ಹಾಗಾಗಿಯೇ

ಆಸೆ ತರುವ ಕೋಟಿ ಅತಿಶಯಗಳ ಕಂಡೆವೆಂದೆಡೆ
 ನಾದ ನೀಡುವ ಆನಂದವು ಉಪಮಿಸಲಾಗದ ಸಂತೋಷವಲ್ಲವೇ?"¹⁹
 ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೆಮ್ಮೆಗೊಳ್ಳುವ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕೊನೆಯ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು:

1. ಉರ್ವಲಮ್ - ಇಸ್ರೈ, ಪಕ್ (17-18)
2. ಕುಯಿಲ್‌ಪಾಟ್ಟು. 1. ಕುಯಿಲ್, ಸಾಲು (11-21)
3. ಕುಯಿಲ್‌ಪಾಟ್ಟು: ಕುಯಿಲುಮ್ ಕುರಂಗುಮ್ - ಸಾಲು (57-58)
4. ಅದೇ, ಸಾಟಣ (71-75)
5. ಅದೇ, ಸಾಲು (93-1)
6. ಅಗನಾನೂರು - 102
7. ನಟ್ಟಣೈ- 304
8. ಕಲಿತ್ತೊಗೈ - 2
9. ತಿಣೈಮಾಲ್ಯೆ ನೂಟ್ಟಿಂಬದು - 2
- * ಕುರಿಂಜಿ ನೆಲದ ರಾಗ ಕುರಿಂಜಿ, ಮುಲ್ಯೆ ನೆಲದ ರಾಗ ಸಾದಾರಿ, ಮರುದಮ್ ನೆಲದ ರಾಗ ಮರುದಮ್, ನೈದಲ್ ನೆಲದ ರಾಗ ಸೆವ್‌ವಳಿ
10. ಸಿಲಪ್ಪದಿಗಾರಂ. 3.27: 217-250
11. ಚೇವಕ ಚಿಂತಾಮಣಿ. -. 209
12. ತೇವಾರಂ 1.9:11
13. ಪೆರಿಯ ಪುರಾಣಂ -ಆನಾಯರ್ ಪುರಾಣಮ್ 30-35
14. ಪೆರಿಯಾಳ್. ತಿರು. 3, 6
15. ತೋತ್ತಿರ ಪಾಡಲ್ಗಳ್ : ಕಾಣಿ ನಿಲಮ್-3
16. ಅದೇ, ನಾ. ಮಾ. 29
17. ತ. ಪಾ. ನಿಲಾವುಮ್ ವಾನ್‌ಮೀನೂಮ್ ಕಾಟ್ಟುಮ್-5
18. ಕುಯಿಲ್. ಪಾಟ್ಟು. ಯೋಗ ಶಕ್ತಿ-7
19. ಕುಯಿಲ್. ಪಾಟ್ಟು. - ಸಾಲು (99-100)

ಅಧ್ಯಾಯ-7 ಹಾಡಿನ ಒಳಾರ್ಥ

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಥೆಯನ್ನು ಭಾರತಿಯಾರ್‌ರವರೇ 'ಹಾಡುಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ತೋರುವ ನೀಳ ಕನಸಿನ' ದೃಶ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ, ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡನ್ನು ಓದುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ 'ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹಾಡು ಕಲ್ಪನೆಯ ಕಾವ್ಯವೋ? ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಒಳಾರ್ಥವೇನಾದರೂ ಇದೆಯೇ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಡಿನ ರಚನೆ, ಹಾಡಿನ ಕಥಾಪಾತ್ರಗಳ ಸಂಭಾಷಣೆ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮೂಡಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಹಾಡನ್ನು ಮುಗಿಸುವ ಕವಿಯೇ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಮನುಷ್ಯರು, ಪಕ್ಷಿಗಳು, ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮೊದಲಾದವನ್ನು ಕಥಾಪಾತ್ರಗಳನ್ನಾಗಿಸಿದ ನಾಲ್ಕು ದಿನದ ಪ್ರೇಮ ನಾಟಕವನ್ನು ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರ ನಂತರ, ಹಾಡನ್ನು ಮುಗಿಸುವಾಗ,

ತೋಟ, ಕೋಗಿಲೆ, ಹೇಳಿದ ಪ್ರೇಮ ಕಥೆ ಎಲ್ಲವೂ
ಸಂಜೆ ಸೊಬಗಿನ ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ
ಕಾಣಿಸಿದೊಂದು ಕಲ್ಪನೆಯ ಸಂಚು ಎಂಬುದನರಿತುಕೊಂಡೆ

ಎಂದು ತಾನು ಜಾಗೃತಾವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದದ್ದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಕಥೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಜಾಗೃತಾವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗಲಿಲ್ಲ. ತಾನು ಕಂಡದ್ದು, ಅದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಕವಿತೆಯಾಗಿಸಿದ್ದು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಬರೀ ಕಲ್ಪನೆ, ಸುಳ್ಳಿನ ಮಾಯಾಜಾಲ ಎಂದು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲು ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಸಮ್ಮತಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೊಂದು ಒಳಾರ್ಥ ಇರಲೇಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ತಮಿಳು ವಿದ್ವಾಂಸರೇ, ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಆದರೂ
ವೇದಾಂತದಂತೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಲು
ಎಲ್ಲಾದರೂ ಇನಿತು ಎಡೆಯುಂಟೇ ಹೇಳುವಿರಾ?

ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಹಾಡನ್ನು ಒಂದು ಒಗಟಿನಂತೆ ಮುಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಲ್ಪನೆಯ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ವೇದಾಂತವು ವಸ್ತುವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಕವಿಗಳು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ 'ವೇದಾಂತದ ವಸ್ತು', 'ಒಳಾರ್ಥ' ವಾಗಿಯೂ ಇರಬಹುದು, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಸ್ತುವಾಗಿಯೂ ರಚಿತವಾಗಿರಬಹುದು. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸೋಣ.

ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳು ಎಂತಹ ಕಥೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಕವಿಯು ಚಿಂತಿಸದೇ ಇರುವ ಒಳಾರ್ಥವನ್ನು -ಒಳ ವಿಷಯವನ್ನು- ವೇದಾಂತ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೋಚಿದಂತೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಕಥೆಯ ಸವಿಯನ್ನು ಮರೆತು ಶಾಸ್ತ್ರತತ್ವದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಮೈ ಮರೆಯುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರಾದ ಕೆ. ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್ 'ಕಾವ್ಯವೆಂಬುದು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಬಲದಿಂದಲೇ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಮತ, ಧರ್ಮ ಅಥವಾ ದೇಶಭಕ್ತಿ ಎಂಬ ಊರುಗೋಲಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಿಲ್ಲುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ' ಈ ರೀತಿಯ ಸ್ವಂತ ಬಲದಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದೇ ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡು ಇದು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ವಿಷಯ ಹೊಸದಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಈ ಬಲವು ಇದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಿಸಿದೆ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯ ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗದಿದ್ದರೂ, ಈ ರೀತಿಯ ಆಲೋಚನೆಯು ಅದರಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದೆಂಬ ಭಾವನೆಯು ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಳವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಕಾವ್ಯರಸವು ಅಧಿಕವಾಗಿಲ್ಲದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮಹಾಕವಿಯೊಬ್ಬ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ತನ್ನ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ, ಸರಸ್ವತಿ ದೇವಿಯ ಕೃಪೆಯಿಂದಲೂ ತನ್ನ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನುಡಿರಸವನ್ನು, ವಸ್ತುರಸವನ್ನು ಅಧಿಕವಾಗಿ ತೋರುವಂತೆ ರಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಐರೋಪ್ಯ ದೇಶದ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಲವು ಆಧಾರಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ

ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಕಾಣುವ ಕಥೆಯ ಸಾಗುವಿಕೆ, ನದಿಯ ಪ್ರವಹಿಸುವಿಕೆಯಂತೆ ಅಡೆತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸಾಗುವ ನುಡಿ ಮಾಧುರ್ಯವೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗೌರವಿಸತಕ್ಕಂತಹದ್ದಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬೇರೊಂದು ಆಂತರಿಕ ಭಾವನೆಯು ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನರಿಯದೆ ಕವಿತೆಯ ಸೊಬಗನ್ನು, ಸವಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾಗದು. ಆದರೂ, ಕವಿ ಅಚ್ಚೊತ್ತಿದ ಒಳಾರ್ಥವನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಾಗಲೇ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿನ ಸವಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸವಿದವರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಸಂಗಂ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿನ ಒಳಾರ್ಥವು, ಧ್ವನಿಯು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರಿವಾದ ನಂತರವೂ ನಾವು ಪಡೆಯುವ ಕವಿತಾನುಭವವೇ ಅನನ್ಯವಾದುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದಿದ್ದೇವಲ್ಲವೇ? ಹೀಗೆ ಆಂತರಿಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಾಹ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾಣದಂತೆ ರಸವು ಹೊಮ್ಮುವಂತೆ ಕವಿ ಯಾವ ಬಗೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆನಂದವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾರತಿಯಾರ್ ತಮ್ಮ ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಕಥಾ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ವೇದಾಂತದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹಾಡಿನ ಕೊನೆಯ ಮೂರು ಸಾಲುಗಳು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ವೇದಾಂತ ವಸ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಎರಡು ವಿಧದಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಅದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಒಳಾರ್ಥ ಅಥವಾ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಸ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿರುವ ಕಥೆಯೊಂದನ್ನು ಈಗ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಒಂದು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಲಿಯು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಮನುಷ್ಯನೊಬ್ಬನು ಪಾಳುಬಿದ್ದ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದನು. ಬಾವಿಯ ತಳದಲ್ಲಿ ಕ್ರೂರ ವಿಷಸರ್ಪವೊಂದು ಹೆಡೆಬಿಚ್ಚಿ ಆಡುತ್ತಿತ್ತು. ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಜೋತು ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಆಲದ ಮರದ ಬಿಳಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅವನು ನೇತಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆಲದ ಬಿಳಲುಗಳನ್ನು ಬೂದುಬಣ್ಣದ ಇಲಿಗಳು ಕಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದವು. ಇಂತಹ ಅಪಾಯದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನಿಂದ ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕುತ್ತಿರುವ ಜೇನಿನ ಹನಿಗೆ ನಾಲಿಗೆ ಚಾಚುತ್ತಿದ್ದ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಇದು ಜಗದ ಜೀವನವನ್ನು ಒಳಾರ್ಥವಾಗಿ ಹೊಂದಿರುವ ಕಥೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಒಳಾರ್ಥದ ಸಂಕೇತಗಳಾಗಿವೆ. ಕಾಡೆಂಬುದು - ಈ ಜಗತ್ತು; ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು

ಬರುವುದು- ಆಸೆ; ಬೀಳುವುದು - ಆಪತ್ತು; ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರುವುದು- ಜೀವ; ಅದನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವುದು-ಹಗಲು, ಇರುಳು; ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಜೀವನ ಹನಿಗೆ ನಾಲಿಗೆ ಚಾಚುವುದೇ ಜೀವನದ ಸವಿ ಎಂಬುದು ಕಥೆಯ ಒಳಾರ್ಥವಾಗಿದೆ. ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿರುವ ಒಳಾರ್ಥವನ್ನು ಕುರಿತು ಅಲೋಚಿಸೋಣ. ಅಯೋಧ್ಯೆ ರಾಜಕುಮಾರ (ರಾಮ) ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ವಾನರರ ಜೊತೆಗೂಡಿ, ರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ಕೊಂದು ಸೀತಾಮಾತೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದನು ಎಂಬುದು ಕಥೆ. ರಾಮನು 'ಪರಮಾತ್ಮ', ಸೀತೆ 'ಜೀವಾತ್ಮ', ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಕೊಂಡೊಯ್ದದ್ದು ಹತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯಗಳು. ಜೀವಾತ್ಮನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುವುದು ಗುರು. ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಜೀವಾತ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೆಂಬ ಸೆರೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಇದು ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಸ್ತು, ವೇದಾಂತದ ವಸ್ತು. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಕೇತಗಳೇ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಸ್ತುವೋ ಅಥವಾ ವೇದಾಂತ ವಸ್ತುವೋ ಇದೆಯೇ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೇಳುತ್ತವೆ. ಕವಿ 'ಹೌದು' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಅದು ಏನೆಂದೂ ಅವರೇಕೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮತ್ತೆ ಮೂಡುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳು ಇರುವುದಾಗಿ ನಮಗೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಚಿಂತನೆ ಇದೆ ಎಂತಲೂ ಭಾವಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಒಳಚಿಂತನೆ ಹೊರಬರಲು ಕವಿಗೆ ಸಂಕೋಚವಾಗಿರಬಹುದು. ಪ್ರೇಮ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಕವಿಯೇ ಕಥೆಯ ನಾಯಕ. ತಮ್ಮ ಪ್ರೇಮ ನಾಟಕವನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಲು ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲಿ ಸಂಕೋಚವಾಗುವುದು ವಾಸ್ತವ. ಪ್ರೇಮದ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಳಾರ್ಥವು ಬೇರೆಯೇ ಆಗಿದ್ದರೂ, ಅದು ಅತಿಯಾದ ಸಂಕೋಚಕ್ಕೆ ನಾಂದಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದರಿಂದ ಕವಿಯು ತಮ್ಮ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಳಾರ್ಥವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಒಗಟಾಗಿಯೇ ಇದೆ.

ಕಲ್ಪಿಸಿ ಹೇಳುವ ಒಳಾರ್ಥ:-

- 1) ಮೊದಲಿಗೆ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿನ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಮುಂಜಾನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾವಿನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡುತ್ತದೆ. ಕವಿಯು ಹಾಡನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಮೈಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡುವುದು ಪ್ರೇಮಗೀತೆ. ಹಾಡಿನ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕವಿ ಮತ್ತು ಕೋಗಿಲೆಯ ನಡುವೆ ಪ್ರೇಮದ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ದಿನ ಭೇಟಿಯಾಗುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೋಗಿಲೆ ಹಾರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ; ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಅದೇ ತೋಟ; ಅದೇ ಕೋಗಿಲೆ. ಈಗ ಕೋಗಿಲೆ ಕೋತಿಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೇಮ ನಾಟಕವಾಡುತ್ತದೆ. ಕವಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೋಪವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂರನೆಯ ದಿನ ಅದೇ ತೋಟ, ಅದೇ ಕೋಗಿಲೆ ಅದೇ ಕಳ್ಳ ನಾಟಕವನ್ನು ಈ ಸಲ ಒಂದು ಮುದಿ ಎತ್ತಿನೊಡನೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ದಿನ ಕವಿ-ಕೋಗಿಲೆಯ ಭೇಟಿ. ಕವಿಯ ಕೋಪಕ್ಕೆ ಕೋಗಿಲೆಯು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಕವಿಯ ಹತ್ತಿರ ಆಶ್ರಯ ಕೇಳಿತು. ಕೋಗಿಲೆಯ ರೂಪ ಬದಲಾವಣೆ. ಮಾಯಾಜಾಲದ ಪತನ, ಸುಖದ ನೆಲೆ.

ಈ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಾಂತದೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡೋಣ. ವೇದಾಂತದ ತಳಹದಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಗಿಲೆ, ಮಾಡನ್, ಕುರಂಗನ್, ಕಥಾನಾಯಕ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಯಾರು? ಇಲ್ಲಿ ಕೋಗಿಲೆಯು ಚೇತನ ಅಥವಾ ಜೀವಾತ್ಮ. ಜೀವಾತ್ಮ 'ನಾನು' ಎಂಬ ಅಹಂಭಾವದಿಂದ 'ತನದು' ಎಂಬ ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನಿಂದ ತನಗೆ ಲಭಿಸುವ ನಿಜವಾದ ಆನಂದವನ್ನು ಮರೆತು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಜೀವವು ಮೋಕ್ಷ ಅಥವಾ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಐಕ್ಯವಾಗುವ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಚಂಚಲ ಎಂದು ಮಹಾ ಮುನಿವರ್ಯರುಗಳು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಜೀವಾತ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮನೊಡನೆ ಹೊಂದಿರುವುದು ಎಲ್ಲೆಗೆ ಒಳಪಡದ ಕವಿತಾ ಪ್ರೇಮ, ಆದರ್ಶ ಪ್ರೇಮ. ಜೀವಾತ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮನೊಡನೆ ಐಕ್ಯಗೊಳ್ಳುವುದೇ ಆ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಜಯ. ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೋಗಿಲೆಯ ಪ್ರೇಮವು ಮನಸ್ಸಿನ ಬಯಕೆ, ಅಂದರೆ ನಾಯಕನನ್ನು ಪಡೆಯಲೇಬೇಕೆಂಬ ಮಹದಾಸೆಯನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಅಗಲಿಕೆಯ ನೋವನ್ನೂ, ಮಿಲನದ ಸುಖವನ್ನೂ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಕೋಗಿಲೆಯು ಕವಿಯನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ದುಃಖವನ್ನು, ಅವರ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಹಾಗೆ; ಜೀವಾತ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮವನ್ನು

ಆಶ್ರಯಿಸಿ ವಿರಹವನ್ನು, ಪರಮಾತ್ಮನೊಡನೆ ಬೆರೆತು ಸಂತೋಷವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ವಿವರಿಸಬಹುದು.

ಕೋಗಿಲೆ-ಜೀವಾತ್ಮ: ಕವಿ- ಪರಮಾತ್ಮ ಎಂಬ ಸಂಕೇತಗಳು ಸರಿಯೇ? ಆದರೆ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕೋತಿ ಹಾಗೂ ಎತ್ತು ಯಾವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ? ಕೋಗಿಲೆ ಇವುಗಳೊಡನೆ ಪ್ರೇಮದ ನಾಟಕ ಆಡುವುದು ಏಕೆ? ಇವುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು 'ಕೈವಲ್ಯಮ್' ಎಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಕೃತಿ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಚಂಚಲಗೊಳಿಸುವ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ವೇದಾಂತದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು 'ಆವರಣ ಶಕ್ತಿ' ಮತ್ತೊಂದು 'ವಿಕ್ಷೇಪ ಶಕ್ತಿ'. ವಿಷಯದ ನಿಜ ರೂಪವನ್ನು ಮರೆಮಾಚುವುದು ಆವರಣ ಶಕ್ತಿ. ಮನಸ್ಸು ಇದಕ್ಕೆ ವಶೀಕರಣಗೊಂಡು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಎಂದರೇನೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ, ವಾಸ್ತವವನ್ನು ಮರೆತು ಮರುಳಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಈ ಶಕ್ತಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಸೇರಲು ಬಿಡದೆ ಪರಿತಪಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪರಮಾತ್ಮವನ್ನು ಮರೆಸುವುದು 'ಎತ್ತು' ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಹೊಸದಲ್ಲ. 'ದಾರಿ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟುವುದು ಬೆಟ್ಟದಂತಹ ಒಂದು ಎತ್ತು' ಎಂದು ನಂದನಾರ್ ಹಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಅರಿಯಬಹುದು. 'ಎತ್ತು' ಎಂಬುದು ಆವರಣ ಶಕ್ತಿ. ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡನ್ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಬಂದು ಕೋಗಿಲೆಯನ್ನು ಮರಳುಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡ ಕೋಗಿಲೆ ಮಾಡನೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೇಮ ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಬುದ್ಧಿಭ್ರಮಣೆಯ ಪಿಶಾಚಿ ರೂಪ ತಾಳುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ರೂಪ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳುವುದು ವಿಕ್ಷೇಪ ತಂತ್ರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ರೀತಿಯ ಮಾಂತ್ರಿಕ ವಿದ್ಯೆಯಂತಹದ್ದು. ಪ್ರತಿಕ್ಷಣದಲ್ಲೂ ಇದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಥಳದಿಂದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಕಾಣುವುದರಲ್ಲೂ ವೇಗವೊಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ; ಆ ವೇಗದಲ್ಲೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯಲ್ಲೂ ಕಪಟ ಸುಖವು ತಡೆಯುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ವಿಕ್ಷೇಪ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಬಂಧಿಸಲಾದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕೋತಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ನಿರಂತರ ಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡುವ ಕುರಂಗನ್ ಮಧ್ಯೆ ಹೋಗಿ ಕೋಗಿಲೆಯನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಕೋಗಿಲೆ ಕುರಂಗನೊಡನೆ ಕಳ್ಳ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸುವುದು ವಿಕ್ಷೇಪ ಶಕ್ತಿಯ ಗೆಲುವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೋಗಿಲೆಯು ಕವಿಯ ಕೈಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದು ಶರಣಾಗತಿಯ ಮೂಲಕ ಪರಮಾತ್ಮನೊಂದಿಗೆ ಐಕ್ಯವಾಗುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ನಿಜವಾದ ಪ್ರೇಮ ಗೆಲ್ಲುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆವರಣ ಶಕ್ತಿ, ವಿಕೀಪ ಶಕ್ತಿಗಳ ಆಟವೇ ಪ್ರತಿ ಜನ್ಮದಲ್ಲೂ ಏರ್ಪಡುವ ಸಂಬಂಧ. ಈ ಎರಡು ಶಕ್ತಿಗಳ ಆಟವು ಮುಗಿದ ನಂತರ ಮಿತಿಯಿಲ್ಲದ ಮಹಾದಾನಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲ ಕೋತಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಲ ಎತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಕೈಕತ್ತಿಯನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಬೀಸುವುದು, ಸುಳ್ಳಿನ ಮಾಯಾಜಾಲವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಬೀಳಿಸುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಕತ್ತಿಯೂ, ಈಟಿಯೂ ಜ್ಞಾನದ ಸಂಕೇತಗಳಾಗಿವೆ. 'ಜ್ಞಾನಸುಡರ್ ವಡಿವಾಳ್' (ಕಂದರ್ ಅಲಂಗಾರಮ್-25) 'ವಳಿಕ್ಕು ತುಣೈ ವಡಿವೇಲ್' (ಅದೇ.70) ಎಂಬ ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

2) ಈ ಹಾಡಿನ ತತ್ವವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧವಾಗಿ ಕೂಡ ಆಲೋಚಿಸಲು ಎಡೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಹಕ್ಕಿ ಒಂದು ಎತ್ತಿನೊಡನೆ, ಒಂದು ಕೋತಿಯೊಡನೆ ಪ್ರೀತಿ ಮಾಡುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ನಡೆಯುವುದು ಸಂಭವಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುವಂತದ್ದು. ನಂತರ ಮಾಡನ್, ಕುರಂಗನು ಪಿಶಾಚಿಯಾಗಿ ಕೋಗಿಲೆಯು ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ರೂಪವನ್ನು ಮರೆತು ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಾದ ನಂತರ ಕೋಗಿಲೆ ತೆಂಕಣಪರ್ವತದ ಮಹಾಮುನಿಯ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ತನ್ನ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ಕಥೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಜ್ಞಾನ ಪಡೆದ ನಂತರ, ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ರೂಪ ಪಡೆದು ಪತಿ ಎಂಬ ಆತ್ಮದೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ನಿಜವಾದ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿ ಇಬ್ಬರೂ ಉಸಿರಲಿ ಉಸಿರು ಬೆರೆತು ಸುಖಿಸುವುದು ಚಿಂತನಾರ್ಹವಾದುದು. ಕೋಗಿಲೆ ಎಂಬುದು ಜೀವಾತ್ಮನನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಒಂದು ಸಂಕೇತ. ಪುಟ್ಟ ಕೋಗಿಲೆ 'ತಾನು' ಎಂಬ ಅಹಂಕಾರದಿಂದಲೂ 'ತನ್ನದು' ಎಂಬ ಮಮತೆಯಿಂದಲೂ ಪತಿ ಎಂಬ ಆತ್ಮದೊಂದಿಗೆ ತನಗೆ ಸಂಭವಿಸುವ ನಿಜವಾದ ಆನಂದವನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಾಳೆ. ತನ್ನ ಮಾವನ ಮಗನಾದ ಮಾಡನ್ ಜೊತೆಯೂ 'ತಾನು' ಎಂಬ ಅಹಂಭಾವವುಳ್ಳ ಕುರಂಗನ್ ಜೊತೆಯೂ ಕಪಟ ಪ್ರೀತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಈ ದುಷ್ಕರ್ಮದ

ಫಲದಿಂದ ಮರುಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ರೂಪವನ್ನು ಮರೆತು ಜಡವಾಗಿ, ಪೂರ್ವ ಗುಣದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿರುವ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಆ ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದ ನಂತರ ದೇಹಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಉನ್ನತವಾದ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಸ್ನೇಹ ತೋರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಮನಸ್ಸು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿರದೆ ನಮ್ಮೊಳಗೆ ನೆಲೆ ನಿಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಅಲೆದು, ಓಡಿ, ಜಿಗಿದು ತುಂಟತನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸನ್ನು, ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಕೋತಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಹೇಳುವುದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿದೆ. ನಂತರ ಕೋಗಿಲೆ ಪರಮಗುರುವಿನ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಪಡೆದು ಇಬ್ಬಗೆಯ ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನೂ ನೀಗಿ, ಪುರುಷನೆಂಬ ಆತ್ಮವನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅರಿಯುತ್ತಾಳೆ. ಆ ಆತ್ಮದೊಡನೆ ನಿಜವಾದ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ತೋರಿ ತನ್ನ ನಿಜವಾದ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದು ಆ ಆತ್ಮದೊಡನೆ ಒಂದಾಗಿ ಪರಮಾನಂದ ಹೊಂದುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಒಳಾರ್ಥವನ್ನು ಭಾರತಿಯಾರ್ ತಮ್ಮ ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು.

3) ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಆಲೋಚಿಸಲೂ ಇದು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಕೋಗಿಲೆಯು ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧವಾದ ಚೇರನಾಡಿನ ವೀರ ಮುರುಗನ್ ಎಂಬ ಬೇಡನ ಮಗಳಾಗಿ ಜನಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಮುರುಗನ್ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೂ ಸಾಹಸಕ್ಕೂ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಶೋಭಿಸುವವನು ಎನ್ನಬಹುದು. ಹಾಗಾಗಿ ಕೋಗಿಲೆ ಸುಂದರವಾದ ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಜನಿಸಿದಳೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಪ್ರೀತಿ, ಸೌಂದರ್ಯ ದೇವರನ್ನು ಸಮೀಪಿಸುವ ದಾರಿಗಳು ಎಂಬುದನ್ನು ಹಿರಿಯರು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತಿಯಾರ್ ಈ ರೀತಿಯ ಹಾದಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಭಾರತಿಯಾರ್ ಈ ರೀತಿ ಆಳವಾಗಿ, ಶೋಧಿಸಿದ ನಂತರವೇ ಮುರುಗನ್ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರಾ? ಇಲ್ಲವಾ? ಎಂಬುದು ಊಹಿಸಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೂ, 'ಮುರುಗನ್' ಎಂಬ ಪದ ಹಲವಾರು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಚಿಂತಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಚೇರನಾಡಿನ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವು ತಿಳಿದಿರುವುದೇ. ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಚೇರನಾಡಿನ

ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದಂತಹವರು ಎಂಬುದು ಜಗಜ್ಜಾಹಿರವಾದ ಸತ್ಯ.

“ಸಿಂಧು ನದಿಯ ಬೆಳದಿಂಗಳಲ್ಲಿ
ಚೇರನ ಉತ್ತಮ ನಾಡಿನ ಯುವತಿಯರೊಡನೆ
ಸುಂದರ ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಹಾಡುತ್ತಾ
ದೋಣಿಗಳ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಆಟವಾಡಿ ಬರುವೆವು”²

ಎಂಬ ಹಾಡನ್ನು ಚೇರ ನಾಡಿನ ಯುವತಿ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲೇ ಹಾಡಿದಂತಿದೆ. ಈ ನಾಡಿನ ಸ್ತ್ರೀಯರು ತಮ್ಮ ನಾಡಿನವಳಲ್ಲದ ಅತಿಶಯವಾದ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ದೈವದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಏರಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿದುದು ಶಿಲಪದಿಗಾರನ ಆಂತರಿಕ ವಸ್ತು ವಿಷಯವಾಗಿ ಶೋಭಿಸುವುದನ್ನು ಭಾರತಿಯಾರ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತಿದ್ದರು. ಪುಗಾರ್ (ಪೂಂಬುಗಾರ್) ನಗರ ಅತಿಯಾದ ಐಷಾರಾಮಿ, ಸುಖಕರವಾದ ಜೀವನದಿಂದ ನಾಶವಾದದ್ದನ್ನು; ವಿನಾಶಕಾಲದಿಂದಾಗಿ ಮಧುರೈ ಮಹಾನಗರ ವಿಚಾರಿಸದೆ, ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡದೆ ಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗ ಮೀರಿ ಆಡಳಿತ ತಪ್ಪಿ ಹೋದದ್ದನ್ನು, ನಂತರ ವೀರ ವನಿತೆಯನ್ನು (ಕಣ್ಣಿಗೆ) ಪೂಜಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಚೇರನಾಡು ತನ್ನ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನೂ, ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಗಳಿಸಿತೆಂಬುದನ್ನು ಭಾರತಿಯಾರ್ ಅರಿತಿದ್ದರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇವರು ಚೇರನಾಡಿನ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಸೌಂದರ್ಯ, ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣ, ಶೌರ್ಯ ಇವು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಸಂಯೋಜನೆಗೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕುಯಿಲಿ (ಕೋಗಿಲೆಯ ಪೂರ್ವಜನಾದ ಹೆಸರು) ಚೇರನಾಡಿನ ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತಾಳೆ; ಇಬ್ಬರ ವಿವಾಹವು ಅನಂತಕಾಲದವರೆಗೂ ಆತ್ಮವು ಪರಮಾತ್ಮವು ಒಂದುಗೂಡಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸೃಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

4) ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿನ ಸಂಕೇತವೊಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡಿನೊಂದಿಗೆ ಸಮೀಕರಿಸಿ ನೋಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಬಣ್ಣವುಳ್ಳ ಎರಡು ಹಕ್ಕಿಗಳು ಒಂದು ಮರದ ಕೊಂಬೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುವ

ಸನ್ನಿವೇಶವೊಂದನ್ನು ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಕ್ಕಿ ಆ ಮರದಲ್ಲಿರುವ ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಮೈಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತೊಂದು ಹಕ್ಕಿ ಸಹನೆಯಿಂದ ಆ ಹಕ್ಕಿ ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಹಕ್ಕಿ ನಮ್ಮ ಆತ್ಮವೆಂತಲೂ, ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ದೇವರೆಂತಲೂ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವುದಾಗಿ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು ಉದಾಹರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಹಕ್ಕಿ ದೇವರನ್ನು ಕಾಣಲಾರಂಭಿಸಿದೊಡನೆ, ಅದು ಲೋಕದ ಸುಖವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊರೆದು, ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಎಂದೆಂದೂ ಅಗಲದಿರುವಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪುತ್ತದೆ. ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎತ್ತು, ಕೋತಿಯು ನಶ್ವರವಾದ ಲೌಕಿಕ ಸುಖಗಳನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಕತ್ತಿ ಅವುಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಅದು ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಗಳ ದಾಸ್ಯತನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಅನಂತವಾದ ಸುಖವನ್ನು ನೀಡುವ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಕವಿಯು ಕೋಗಿಲೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಅಲೆಯುವುದು ಪಡೆಯಲಸಾಧ್ಯವಾದುದನ್ನು, ಅರಿಯಲಾಗದುದನ್ನು, ಹುಡುಕಿ ಹೊರಟ ಸುದೀರ್ಘ ಪಯಣವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಈ ಸುದೀರ್ಘ ಪಯಣವು ಭಾರತಿಯಾರ್‌ರವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಒಳಗೆ ನಡೆಯುವ ಪಯಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಡಿನ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕವಿಯು ತನ್ನ ಅಳಿವಿಲ್ಲದ ಆತ್ಮದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

5) ಭಾರತಿಯಾರ್ ಸಂಗೀತ ಕಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಗೌರವ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ತಾವೂ ಸಂಗೀತ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಣಾತರಾಗಿದ್ದರು. ಸಂಗೀತ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥರಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಮಹಾದಾಸೆ ಹೊಂದಿದ್ದರು.

-ರಸ

ಹೊಂದಿಕೆಯುಳ್ಳ ಹಾಡಿನಲಿ ತಾಳವು- ಬಹಳ

ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಚ್ಚೊತ್ತಿರಬೇಕು- ಹಲವು

ರಾಗಗಳಲಿ ಕೋಟಿ ಬಗೆಯ ಮಾಧುರ್ಯ-ನಾನು
ಹಾಡಿ ನಿಪುಣನಾಗಬೇಕು.³

ಎಂಬ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬಯಕೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಶಾರೀರವು ತುಂಬಾ ಇಂಪಾಗಿರಬೇಕು; ಅವರು ಸಂಗೀತ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಾಗು ಬಳುಕುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿತು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂಗೀತದ ಅಂತಿಮ ಉದ್ದೇಶವಾದ ಇನಿದಾದ ಸಂಗೀತದೊಳಗೆ ಅಡಗಿರಬೇಕು. ಸಂಗೀತದ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವು ವಿಧಿನಿಯಮಗಳು, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂಕೇತಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆ. ಕೆಲವು ಸಲ ಇವು ಸಂಗೀತ ಕಲೆಯ ಆತ್ಮವನ್ನೇ ಉಸಿರುಗಟ್ಟಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿಬಿಡುವುದೂ ಉಂಟು. ನಿಜವಾದ ಸಂಗೀತ ಕಲಾವಿದ ಸಂಗೀತದ ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ವಿಧಿಗಳನ್ನೂ, ನ್ಯಾಯಬದ್ಧ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಅವುಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಹಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮರೆತ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸಂಗೀತದ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರತಿಯಾರ್ ಅವರಿಗಿದ್ದ ಉನ್ನತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಾಗಿವೆ. ಮುದಿ ಎತ್ತು ಬಾನಿನ ಗುಡುಗಿನಂತೆ 'ಮಾ' ಎಂಬ ಧ್ವನಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಿರಿಚುವುದು, ಕೋತಿಯು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅರ್ಧವಿಲ್ಲದೆ 'ಗುರ್ ಗುರ್' ಎಂದು ಅರಚುತ್ತಿರುವುದು, ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೇಸರ ತರಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಗಿಯುತ್ತಿರುವುದು, ತಾಳಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸಂಗೀತದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವಿಲ್ಲದ ಒಬ್ಬ ಸಾಧಾರಣ ಸಂಗೀತ ಕಲಾವಿದನನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತರುತ್ತದೆ. ಇವನು ಅಂಗಚೇಷ್ಟೆಗಳು, ಮುಖ ಸಿಂಡರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಸಂಗೀತವೆಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವನು. ಕೋಗಿಲೆಯೋ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಪೂರ್ಣತೆ ಪಡೆದ, ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲದ ಸಂಗೀತ ಕಲಾವಿದನನ್ನು ನೆನಪಿಸುತ್ತದೆ; ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ 'ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು' ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ - ಅಷ್ಟೇ ಯಾಕೆ? ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿನ-ಸಂಗೀತ ಕಲಾವಿದರನ್ನೂ ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವ ಸಂಕೇತದಂತೆ ರಚಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆಲ್ಲಾ 'ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಬಹುದು. ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡುವವರ ಮೂಲಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಹಲವು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಈ ರೀತಿಯ 'ವಿಷಯ ವಿಸ್ತರಣೆ' ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಭಾರತಿಯಾರ್ ಈ ಬಗೆಯ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದಾರಾ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೆ, 'ಹೌದು' ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಧೈರ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. 'ಬಹುಶಃ ಹಾಗೆ ಇರಬಹುದು' ಎಂದು ನುಣುಚಿಕೊಳ್ಳುವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೂ ಬರಲಾಗದು. ಭಾರತಿಯಾರ್ ಹಾಡಿರುವ ಹಲವು ವೇದಾಂತ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಹಾಡಿನಲ್ಲಾದರೂ, ಜೀವಾತ್ಮ ಸುಳ್ಳಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಆವರಣ, ವಿಕ್ಷೇಪ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುವುದರ ಸೂಚನೆಗಳು ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾಯೆಯ ಈ ತಾರತಮ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರು ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪುರಾವೆಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಓದುಗರ ಯುಕ್ತಿಗೆ, ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡಿಗೂ, ವೇದಾಂತಕ್ಕೂ, ಉಳಿದವಕ್ಕೂ ಇಷ್ಟು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇರುವುದೆಂದು ತೋರಿಸಬಹುದೇ ಹೊರತು, ಭಾರತಿಯಾರ್ ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ವೇದಾಂತದ ಒಳಾರ್ಥ ಇದುವೇ ಎಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ.

ಸಾಮರಸ್ಯವುಳ್ಳ ಒಳಾರ್ಥ:-

ಭಾರತಿಯಾರ್‌ರವರ 'ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡಿಗೆ' ಸಾಮರಸ್ಯವಿರುವ ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಸೂಚಿಸಲಾಗದೇ? ಅದು ಬರೀ ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ತೊಡಗಿರುವ ಕವಿತೆ ಅಷ್ಟೇನಾ? ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸುವಾಗ 'ಸಾಧ್ಯ' ಎಂಬ ಉತ್ತರ ನಮ್ಮ ಮನದಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸುತ್ತದೆ. ಕೋಗಿಲೆಯನ್ನು ಕವಿತಾ ಶಕ್ತಿ, ಕವಿತಾ ಪ್ರಿಯೆ- ಎಂಬ ಸಂಕೇತಗಳಾಗಿ ಸೂಚಿಸಬಹುದು. ಕವಿತಾ ಶಕ್ತಿ ಕವಿಯನ್ನು ಅರಸುತ್ತದೆ; ಕವಿತಾ ಪ್ರಿಯೆ ಅವರನ್ನು ಅರಸುತ್ತಾಳೆ. ಕವಿಯು ಕವಿತೆಯ ಜೊತೆ ಮಿಡಿಯಿಲ್ಲದೆ ಮೋಹಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇತರೆ ಹಾಡುಗಳು ಕವಿಯ ಈ ಮೋಹ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಹಳೆಯ ಕೀಳರಿಮೆಗಳ ನಿವಾರಿಸಿ

ನನ್ನ ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕವಾದ ಸವಿಯು

ತೆಂಕಣ ತಮಿಳ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಹಾಡನ್ನು
ಮೇಯುವಂತೆ ಮಾಡುವಿರಾ! ⁴

ಎಂದು ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಬೇಡುವುದರಲ್ಲಿಯೂ,

“ಸಂಗೀತ ಜ್ಞಾನದಿಂದಲೇ-ಈ ಲೋಕವನ್ನು
ಪಾಲಿಸಬೇಕು”⁵

ಎಂದು ಪರಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು, ಎಕರೆ ನೆಲ ನೀಡುವಂತೆ ಬೇಡುವ
ಹಾಡಿನಲ್ಲೂ,

‘ಹಳೆಯ ಕಲೆ ತಮಿಳು ವಾಣಿ! ನಿನಗೊಂದು
ಭಿನ್ನಹವನಿಡುವೆ;
ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಸಮಯವೂ ವ್ಯರ್ಥ
ಆಗದಂತೆ ನನ್ನ ಜಿಹ್ವೆಯೊಳಗೆ
ಪ್ರವಾಹದಂತೆ ಪ್ರವಹಿಸುವಂತವಳಾಗು”⁶

ಎಂದು ಸರಸ್ವತಿಯನ್ನು ಬೇಡುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ಮೋಹವನ್ನು ಕಂಡು
ಆನಂದಿಸಬಹುದು. ಈ ಮೋಹದಾವೇಶವೇ ಅವರನ್ನು,

‘ಹಾಡಿನಂತಹ ಅಚ್ಚರಿ
ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೇ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲವಯ್ಯಾ’⁷

ಎಂತಲೂ,

“ಪಂಚಭೂತಗಳಲ್ಲಿ ನೂತನತೆಯೇ ಅತಿಶಯವೆಂದೆಡೆ
ನಾದಗಳು ಸೇರುವ ಸೊಬಗಿಗೆ ಎಣೆಯಾಗುವುದೋ”⁸

ಎಂದು ಹಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಕುರಂಗನ್ ಚಿತ್ರಕವಿತ್ವ ಅಲಂಕಾರಕ್ಕೂ ಹಾಗೂ ವರ್ಣನಾ ಕವಿಗಳಿಗೂ
ಸಂಕೇತವಾಗಿದ್ದಾನೆ; ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡನ್ ವ್ಯಾಕರಣದ ಭಾರವನ್ನು
ಹೊರುವ ವ್ಯಾಕರಣ ಕವಿಗೆ ಸಂಕೇತವಾಗಿದ್ದಾನೆ; ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಕವಿಗೂ

ಕವಿತೆಗೂ ನಡುವೆ ಪೈಪೋಟಿಯಿಡುವ ನಕಲಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ತಮಿಳು ಕವಿತೆ ಎಂಬ ನಾಯಕಿ ದೀರ್ಘಕಾಲ ತನ್ನ ನಾಯಕನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಗಲಿದ್ದಳು. ನಿಜವಾದ ಕವಿಯನ್ನು ಉಸಿರಿಗೆ ಉಸಿರಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸಿದ್ದಳು. ಕವಿಗೂ, ಕವಿತೆಗೂ ವ್ಯಾಕರಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಸಂಬಂಧವುಂಟು. ಭಂದಸ್ಸನ್ನು, ಅಲಂಕಾರವನ್ನು, ಆಧರಿಸಿಯೇ ಕಾವ್ಯಕೃತಿಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲವೇ? ಕವಿತೆಗೆ ಈ ಕವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗೌರವವುಂಟು. 'ವರಕವಿ' ಅಂದರೆ ಚಿತ್ರಕವಿತ್ವವನ್ನು ರಚಿಸುವವರು ಕವಿತೆಯೊಂದಿಗೆ ಆಟಾಟೋಪದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಗರ್ವಕ್ಕೆ ಮರುಳಾಗಿ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಹೆತ್ತವರು ಇವರಿಗೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡಲು ಸಮ್ಮತಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕುರಂಗನೂ ಮಾಡನೂ-ಅಂದರೆ ಚಿತ್ರಕವಿತ್ವ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಕರಣ ಕವಿಗಳು- ಕೋಗಿಲೆಯೊಂದಿಗೆ ಕಪಟ ನಾಟಕ ನಡೆಸುತ್ತವೆ. ನಿಜವಾದ ಕವಿ ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಒಳಗೊಳಗೇ ಕೊರಗುತ್ತಾರೆ. ಕೋಪ ನೆತ್ತಿಗೆರುತ್ತದೆ. ನಿಜ ಬಹಿರಂಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಕವಿತಾಕನ್ನಿಕೆ ಕವಿಯೊಡನೆ ಐಕ್ಯವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. 'ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು' ಎಂಬ ಅದ್ಭುತ ಕಥನ ಕಾವ್ಯ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ.

ಈ ರೀತಿಯ ಒಳಾರ್ಥವು ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದ್ದರೆ ಕವಿ ಇದನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹೇಳದಿದ್ದರೂ ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿಯಾದರೂ ಏಕೆ ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ದೊರೆತುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಕವಿಯ ಸ್ವಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ; ಕಾವ್ಯದ ರಸವೂ ಕುಗ್ಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕಲ್ಪನೆಗೆ ತಳಹದಿಯಾಗಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂಬುದು ಕವಿಯ ಬಯಕೆ. ಆದರೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಸಂಕೋಚ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡಿನ ಅಂತಿಮ ಮೂರು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿನ ಉದ್ದೇಶವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಭಾರತಿಯಾರ್‌ರವರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲೇ ಏನಾದರೂ ಆಧಾರಗಳು ಗೋಚರವಾಗುವುದೇ? ಎಂದು ನೋಡೋಣ.

“ಬಾರೆ! ಕವಿತೆಯೆಂಬ ಪ್ರಿಯತಮೆ!

ಹಲವು ವರ್ಷಗಳುರುಳಿದವು,

ನಿನ್ನ ಆನಂದದ ಮೊಗವ ನಾನು ನೇರವಾಗಿ ಕಂಡು

ಆ ದಿನ ನೀ ಎನ್ನ ದಾಸನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ, ನಾನು
ಮನುಜ ಕುಲದಿಂದ ದೂರಾಗಿ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿರುವಾಗ
ಅಪಾರ ಮಾಧುರ್ಯದ ಇಬ್ಬಗೆಯ ಕಡಲಲ್ಲಿ ಓಲಾಡಿದೆವು;
ಕಲಿತು ನಾವು ಭಾಷೆಯೊಡನೆ ಆನಂದಿಸಿದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ
ಹೂದೋಟದ ಕೋಗಿಲೆಗಳ ಇಂಪಾದ ಸ್ವರದಂತೆ
ವಿಕೃತ ದನಿಯ ಸಣ್ಣಹಕ್ಕಿಯನೊಂದ ಕಂಡೆ;”⁹

ಭಾರತಿಯನ್ನು ತೋಟದಲ್ಲಿ ಆಕರ್ಷಿಸಿರುವುದು ಇವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಹಾಡಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಕವಿತೆಯನ್ನು ಹೆಣ್ಣಾಗಿಯೂ, ಪ್ರಿಯತಮೆಯಾಗಿಯೂ, ಕೋಗಿಲೆಯನ್ನು ಅಪಸ್ವರದಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವುದಾಗಿಯೂ ವರ್ಣಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಕವಿತಾಕನ್ನಿಕೆಯ ಕತ್ತಿಯಂಚಿನ ಕಣ್ಣುಗಳ ಹೋಲುವ ಹೂಗಳು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಕವಿತೆಯ ತಂಪಾದ ಸ್ವರಗಳ ಹಾಗೆ ಜಲಾಶಯದ ನೀರೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಂಗೀತವು ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಕೋಗಿಲೆಯ ಸ್ವರ ಅವರನ್ನು ದಾಸನಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ ತಳಹದಿಯಾಗಿ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಅದ್ಭುತವಾದ ಅಮರ ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡು ಈ ತಳಹದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತಿಯಾರ್ ಆಂತರ್ಯದ ದನಿಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ, ಲೋಕವೇ ಕೇಳುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮವು ಸತ್ಯವನ್ನು, ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಸಾಗುವ ದೃಢತೆಯನ್ನು ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಕವಿತೆಯು ಕವಿತೆಗಾಗಿಯೇ ಪಕ್ಷವಾಗುವ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಚಾರವೋ, ಉದ್ದೇಶವೋ, ಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಯೋ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಈ ಉನ್ನತ ಪರಂಪರೆಯನ್ನೇ ಲೋಕದ ವಿಮರ್ಶಕರು ನೈಜ ಕವಿತೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಲಕ್ಷಣವೆಂದು ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

“ವರ್ಣಿಸಲಾಗದ ಅತಿಶಯದ ಹೆಣ್ಣಾಗಿ-ಸೌಂದರ್ಯದ ವನಿತೆಯಾಗಿ
- ಮಾರ್ಪಟ್ಟು ನಿಂತ ಕೋಗಿಲೆಯ ಸೊಬಗನ್ನು ಹೇಗೆ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ
ಹಾಡಲಿ?” ಎಂದು ಪರಿತಪಿಸಿದವರು ತಮಿಳು ಕವಿ ಭಾರತಿಯಾರ್.
ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗಂದೇ ಅವರು ಹೇಳುವ ಮಾತಿದು.

ಹಾಡಿನ ಒಳಾರ್ಥ

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು-ಒಂದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ

“..... ಕವಿತಾಫಲವನ್ನು ಹಿಂಡಿ
ರಸದಲ್ಲಿ ರಾಗ, ನರ್ತನಗಳೆಂಬ ಸಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ
ಸುರಿಸಿ, ಅದಕೆ ಇನಿಯ ಅಮೃತವ ತಾ ಬೆರೆಸಿ
ಪ್ರೇಮವೆಂಬ ಬಿಸಿಲಲಿ ಒಣಗಿಸಿದ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ
ಮಾಧವನ ದೇಹವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದನು ಬ್ರಹ್ಮನ್ನೆನ್ನುವೆ.”¹⁰

ಹಾಡಿನ ಒಳಾರ್ಥ:-

ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ತೆಂಕಣಪರ್ವತದ ‘ಮಹಾಮುನಿಗಳು’ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರೇ ಕೋಗಿಲೆಗೆ ಅದರ ಪೂರ್ವಜನಾದ ಕಥೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದವರು. ಅದು ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಪ್ರಿಯಕರನನ್ನು-ಆಸೆಯ ನಾಯಕನನ್ನು - ಪಡೆಯುವಂತೆ ದಯೆಗೈದವರೂ ಅವರೇ. ಆ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದ ಮುನಿಗಳು ‘ಅಗಸ್ತ್ಯರು’, ತಮಿಳರಲ್ಲಿ ‘ಗಿಡ್ಡಮುನಿ’ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾದವರು. ಅವರು ಪುರಾಣ ಪರಂಪರೆಯ ತಮಿಳು ಕವಿತೆಗೆ-ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ಒದ್ದಾಡುವ ತಮಿಳು ಕವಿತೆಗೆ - ಶುದ್ಧ ರೂಪವನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡಿನ ಒಳಾರ್ಥಕ್ಕೂ, ಗಿಡ್ಡಮುನಿ ಮತ್ತೊಂದು ಆಧಾರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದೇ ಉಸಿರಿನಲ್ಲಿ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಹಲವು ಸಲ ಓದಿದರೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳು ಹೊಳೆಯುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಕಾವ್ಯದ ಹಿರಿಮೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಲು ಅವಕಾಶಗಳು ಒದಗುತ್ತವೆ.

ಕೊನೆಯ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು:

1. ಭಾರತಿಯಾರಿನ್ 'ಕುಯಿಲ್' (ಕಲ್ಯಾಣಗಲಿನ್) - 1935 ಆಮ್ ಆಂಡು ಪಿರ್ಪಗುದಿಯಿಲ್ ವೆಳಿವಂದ ಕಟ್ಟುರೈ).
2. ದೇಶೀಯ ಗೀತಮ್. ಭಾರತ ದೇಶಂ - 5
3. ತೋತ್ತಿರ ಪಾಡಲ್ಗಳ್: ಯೋಗಸಿದ್ಧಿ - 7
4. ಅದೇ, ಮಾಲೈ-30
5. ಅದೇ, ಕಾಣಿನಿಲಮ್-3
6. ಅದೇ, ಓಂ ಶಕ್ತಿ-5
7. ಕುಯಿಲ್ ಪಾಟ್ಟು : ಕುಯಿಲುಮ್ ಮಾಡುಮ್-ಸಾಲು-96
8. ಅದೇ, ಸಾಲು (97-98)
9. ತಮಿಳ್ ಪಾಟ್ಟು : ಕವಿದೈ ಕಾದಲಿ. (ಒರು ಮದಿಪ್ಪಿಲ್ ಇದು ಕವಿತಾದೇವಿ 'ಅರುಳ್ ವೇಂಡಲ್' ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿದೆ)
10. ಕುಯಿಲ್ ಪಾಟ್ಟು : ಕುಯಿಲಿನ್ ಮುರ್ಪಿರಪ್ಪು ವರಲಾರು-ಸಾಲು-241-45

ಅಧ್ಯಾಯ-8

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು: ಒಂದು ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯ

ಕವಿತೆಯ ಸಾರ:-

‘ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡು’ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಅನನ್ಯವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ಕಥನಕಾವ್ಯ. ಭಾರತಿಯಾರ್‌ರ ನೀಳವಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕವಿತೆ ಇದುವೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇವರ ಶಕ್ತಿ ಸಿದ್ಧಾಂತದೊಳಗೆ ಅಡಗಿಸಿಡಲಾಗದ ಸ್ವೋಪಜ್ಞತೆಯ ಕಾವ್ಯವಿದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾರತಿಯಾರ್‌ರವರ ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿ ಗರಿಗೆದರಿ ಹಾರಾಡುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಈ ಕೋಗಿಲೆಯ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರೇಮ ಕಥೆ,

ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಕವಿತೆಯ ಆವೇಶವು ಮೂಡಿ ಪ್ರಜ್ಞಾಹೀನನಾಗಿ
ಹಾಡು ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಕವಿಗೆ ತೋರುವುದಂತೆ
ನೀಳ ಕನಸಿನ ದೃಶ್ಯದಲ್ಲಿ.....¹

ನೋಡಿದ್ದು ಕವಿಗೆ ಒಂದು ಮೋಹಕ ಕನಸಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕನಸಿನ ಫಲವೇ ‘ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡು’ ಎಂಬ ಅದ್ಭುತ ರಚನೆ.

ಎಷ್ಟೇ ಅಡೆತಡೆಗಳು ಬಂದರೂ ನಿಜವಾದ ಪ್ರೇಮ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿವಾರಿಸಿ ಗೆಲ್ಲುತ್ತದೆ ಎಂಬುದೇ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಈ ಪ್ರೇಮಕಥೆ ನಮಗೆ ನೀಡುವ ಸಂದೇಶವಾಗುತ್ತದೆ. “ಪ್ರೇಮದ ದಾರಿಯು ಕಲ್ಲು-ಮುಳ್ಳು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ” ಎಂದು ಕವಿಗಳು ಹೇಳುವ ಮಾತು ನಿಜವಾದ ಪ್ರೇಮದ ಹಾದಿ ಎಂದಿಗೂ ನೇರವಾಗಿ ಸಾಗುವುದಿಲ್ಲ. (The Course of true love never runs Smooth) ಎಂಬ ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್‌ನ ಮಾತನ್ನು ಇದು ನೆನಪಿಗೆ ತರುವಂತಿದೆ. ಆದರೂ ಪ್ರೇಮದ ಶಾಶ್ವತ ಗೆಲುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ

ಅನುಮಾನ ಪಡುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಹಾಡನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಪ್ರೇಮ, ಪ್ರೇಮ, ಪ್ರೇಮ
ಪ್ರೇಮವಿಲ್ಲದಿರೆ, ಪ್ರೇಮವಿಲ್ಲದಿರೆ
ಸಾವೇ, ಸಾವೇ, ಸಾವೇ

ಎಂಬ ಪ್ರೇಮ ಸಂಗೀತದ ಪಲ್ಲವಿಯು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಧ್ವನಿಸತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮಿಗಳಿಬ್ಬರೂ ರೋಮಿಯೋ ಜೂಲಿಯೆಟ್ ಎಂಬ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಾವ್ಯದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರೇಮಿಗಳ ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ ದುರ್ವಿಧಿಯ ಕಾರಣದಿಂದ ತಮ್ಮ ಮಹದಾನಂದದ ಪ್ರೇಮ ಜೀವನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಸಾವಿನಿಂದ ಅಗಲುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಿಯಕರ (ಚೇರ ಅರಸ) ಸಾಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ,

“ಮರಣದಲ್ಲಿ ದುಃಖವಿಲ್ಲ; ಹೆಣ್ಣೇ ಮತ್ತೆ ನಾವು
ಭೂಮಿಯಲ್ಲೇ ಹುಟ್ಟುತ್ತೇವೆ; ಚಿನ್ನಾ ನಿನ್ನ ಕಂಡು
ಕಾಮೇಚ್ಛೆ ಪಡೆವೆ; ನಿನ್ನೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಆನಂದದಿ ಬಾಳುವೆ;
ಇನ್ನೊಂದು ಜನ್ಮವುಂಟು; ಹೆಣ್ಣೇ, ಸುಖವೂ ಉಂಟು
ನಿನ್ನೊಡನೆ ಬಾಳುವೆನು ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ”²

ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳು ಪ್ರೇಮದ ಶಾಶ್ವತ ಜಯದ ಭೇರಿ ಎಂತಲೇ ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲೂ ಆ ನಿಜ ಪ್ರೇಮಿಗಳನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುವ ಪಿಶಾಚಿಗಳು, ಮಾಯಾಜಾಲಗಳು ಹಲವು. ಈ ಹುಸಿ ಪಿಶಾಚಿಗಳನ್ನು, ಮಾಯಾಜಾಲಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಾ ಪ್ರೇಮ ಸೂರ್ಯನು ತನ್ನ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ಸೂಸುತ್ತಾ ಉದಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದೇ ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿನ ಸಾರಾಂಶವಾಗಿದೆ

ಆರಂಭ:-

ಹಾಡಿನ ಆರಂಭವೇ ಬಹಳ ಉನ್ನತವಾದ ಗಾಂಭೀರ್ಯದಿಂದಲೂ ಅಪಾರ ಸೊಬಗಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡಿದೆ.

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು: ಒಂದು ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು-ಒಂದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ

“ಮುಂಜಾನೆಯ ಎಳೆಯ ಸೂರ್ಯನು ಸೂಸುವ ಕಿರಣಗಳು
ನೀಲಿ ಕಡಲಿನಲಿ ಬೆಂಕಿಯ ಉಂಡೆಯಂತೆ,
ಮನಮೋಹಕವಾದ ಜ್ಯೋತಿಯೊಡನೆ ಕ್ರಮ ತಪ್ಪದೆ,
ವೇಗದ ತೆರಗಳಿಂದ ವೇದಾಂತವನ್ನು ಹಾಡಿ
ಬಂದು ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಮೃದ್ಧವಾದ ತೀರವುಳ್ಳ
ಸೆಂದಮಿಳಿನ ತೆಂಕಣ ಅತಿಶಯವ”³

ಎಂಬ ಕವಿತೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತವಾದ ಗಾಂಭೀರ್ಯವೊಂದನ್ನು
ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕೋಗಿಲೆಯು ಹೊರಡಿಸುವ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಇಂಪಾದ
ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಹೇಳುವೆಡೆಯಲ್ಲೂ ಈ ಉನ್ನತವಾದ ಗಾಂಭೀರ್ಯವನ್ನು
ಕಾಣಬಹುದು.

“ಸುತ್ತುವರಿದು ನಿಂತ ಹೆಂಗಸರ ಕಂಕಣದ ಕೈಗಳು ದನಿಗೈಯುತಿರೆ
ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿ ದನಿಗೈವ ಗುಂಪಿನ ಅಮೃತ ಗಾನದಲಿ”⁴

ಎಂಬ ಸಾಲುಗಳು ನಮ್ಮ ಮನದಲ್ಲಿ ಮರೆಯಲಾಗದಂತೆ
ಆಳವಾಗಿ ಬೇರೂರಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಸರಳವಾದ ಪ್ರತಿಮೆ, ಇಂಪಾದ ಸ್ವರ, ಶೃತಿ
ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿರುವ ಮಾಯೆ ಹೇಳಲಸದಳವಾದುದು.

ಮುಕ್ತಾಯ:-

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡಿನ ಮುಕ್ತಾಯವು ಶುಂಭಾ ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ರಚಿತವಾಗಿದೆ.
ಕೋಗಿಲೆ ಕವಿಗೆ ಚುಂಬಿಸಿದಾಗ ಅದು ಒಂದು ಜ್ಯೋರ್ತಿಮಯ ಹೆಣ್ಣಾಗಿ
ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಕವಿ,

ಆಸೆಗಡಲಿನ ಅಮೃತವಯ್ಯಾ! ಅಚ್ಚರಿಯ
ನಾಡಯ್ಯಾ! ಹೆಣ್ಣಿನವೊಂದು ದೈವವಾದ ದೃಶ್ಯವಯ್ಯಾ!
ಹೆಣ್ಣೊಬ್ಬಳು ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತಳು: ಪ್ರೇಮದಿಂದ
ಕಂಗಳ ಬೆರೆಸಿ ನನ್ನನ್ನೊಂದು ಕ್ಷಣ ನೋಡಿದಳು;
ಸ್ವಲ್ಪವೇ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿದಳು; ಸ್ವಾಮಿ! ಇಷ್ಟು ಚೆಲುವನು
ತಮಿಳಿನಲಿ ಹಾಡುವುದೇಗೆ? ಕಣ್ಣೆರಡು

ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ನುಂಗುವ ಅತಿಶಯವೆಂದು ಹೇಳಲೇ?
 ಮಾನೋಟದಲ್ಲಿ ತೇಲುವ ಕವಿತೆಯೆಲ್ಲಾ
 ಮಾತಿಗೆ ನಿಲುಕುವುದೇ? ಶುಭ್ರ ಬೆಳಕೊಂದು ಮುತ್ತನ್ನು ಹೋಲುವ
 ಹಲ್ಲು, ತುಂಬು ತುಟಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾದು ಹೋದಂತಾದುದು
 ಎಂದಿಗಾದರೂ ಮರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಗಗನದಿ
 ನಿಂತ ಒಂದು ಮಿಂಚುಬಳ್ಳಿಯಂತೆ ವಿರಾಜಿಸಿದ ನಾರೀಮಣಿಯ
 ದೇಹ ಸಿರಿಯನ್ನು ಅಪಾರ ಸೊಬಗನ್ನು
 ಜೀನಿನಂತೆ ಇನಿಯಳು ಬದಲಾದುದನ್ನು
 ಅನ್ಯರಿಗೆ ನುಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?”⁶

ಎಂದು ತನ್ನನ್ನು ಮರೆತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕವಿ ಮಾತಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕವಿತ್ವದ
 ತುತ್ತ ತುದಿಯನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಹಿತಮಿತ ವರ್ಣನೆ:-

ಕಥೆ ಕಾವ್ಯವಾಗಿ ರೂಪಾಂತರವಾಗುವಾಗ ಆ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ
 ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸವಿಯು ಮತ್ತು ಅವು ಹೇಗೆ ಪದೇ ಪದೇ
 ಬದಲಾಗಿ ಮುಕ್ತಾಯವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತವೆಂದು ಆಲೋಚಿಸುವುದರಲ್ಲಿ
 ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳೂ ಇರಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕವಿಗಳ ರಚನೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ
 ವರ್ಣನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಕಥೆಯನ್ನು ಮರೆತವರ ಸ್ಥಿತಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ.
 ಇದು ಈ ರೀತಿಯ ಕಾವ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎದುರಾಗುವ
 ಕೊರತೆಯಾಗಿದೆ. ಭಾರತಿಯಾರ್ ಇದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ
 ಅರಿತುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ,

“ವಿನಾಶದ ಕಥೆಯನ್ನು ಮಧ್ಯೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ
 ವರ್ಣಿಸುವಾಗ ಅರ್ಥದ ಹಿಂದೆ ಅರಿವನ್ನು ಬಳಸಿ
 ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕಥೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ”⁶

ಎಂಬ ಮಾತುಗಳ ಮೂಲಕ ಕಥೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ
 ವಿಶಿಷ್ಟತೆ ಓದುಗರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಹಾದಿನಲ್ಲಿ ಕಥೆಯ

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು: ಒಂದು ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು-ಒಂದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ

ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಾದರು ವರ್ಣನೆಯಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ; ಅಲ್ಲದೆ ಅವು ಕಥೆಯು ಹೇಗೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೋ ಎಂಬ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ಓದಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಒಂದೇ ಉಸಿರಿನಲ್ಲಿ ಕೊನೆವರೆಗೆ ಓದಿ ಮುಗಿಸಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವಂತಹ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿದೆ. ಕಥೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕವಿಯ 'ತೋಟ-ಕೋಗಿಲೆ-ಪ್ರೇಮ' ಎಂಬ ಕನಸೆಲ್ಲಾ ದಿಢೀರನೆ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿ ಹೋಗಿ, ಅವರು ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನೋಡಿದಾಗ,

ಸುತ್ತಲೂ ಹರಡಿದ್ದ ಹಳೆಯ ತಾಳೆಗರಿ, ಲೇಖನಿ,
ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ರಾಶಿ, ಹಳೆಯ ಚಾಪೆ ಸಾಲಾಗಿ
ಕಂಡು ನಾನು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ' ಎಂಬುದನರಿತೆನು.

ಎಂದು ಕನಸಿನ ಒಡೆಯುವಿಕೆ ನೋವಿನಿಂದ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಕವಿಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹಗಲುಗನಸು,

ಸಂಜೆಯ ಸೊಬಗಿನ ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ
ಕಾಣಿಸಿದೊಂದು ಕಲ್ಪನೆಯ ತಂತ್ರ

ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕಥೆಯೂ, ಕವಿಯ ಕಥೆ ಹೇಳುವ ಶೈಲಿಯೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚರಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಸೂರೆಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಸಂಬಂಧಿತ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು:-

ಸನ್ನಿವೇಶವು ನಿರೂಪಿಸುವ ಕವಿತೆಯ ವಿಧಕ್ಕೆ (Narrative poem) ಸೇರಿದ ಈ 'ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡು' ಅತ್ಯಂತ ಅದ್ಭುತವಾದ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಕಥೆ ಸಾಗುವ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೂ ಈ ವಿಧದ ಕವಿತೆಯ ಮುಖ್ಯವಾದ ಗುಣವಾಗಿದೆ. ಕವಿತೆಯನ್ನು ಓದಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವವರು ಅದನ್ನು ಓದಿ ಮುಗಿಸುವ ತನಕ ಕೆಳಗೆ ಇಡಲಾಗದಂತಹ ರಸವು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕೆಂದರೆ ಕಥಾಪಾತ್ರಗಳು, ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ, ಕ್ರಮವಾಗಿ ಒಂದರ ನಂತರ ಒಂದರಂತೆ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ವರ್ಣನೆ, ಜ್ಞಾನಬೋಧೆ, ಹೇಳಿಕೆ ಮುಂತಾದ ನಿಂತ ನೀರುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲು ಬಿಡದೆ, ಕಥೆ ಎಂಬ

ವೇಗವಾಗಿ ಸಾಗುವ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಓದುಗರ ಮನಸ್ಸು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಗುಣವೆಂದರೆ 'ಪ್ರಮಾಣ' (scale) ಎಂಬುದಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಮಾಣವೇ ಕವಿತೆಗೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸೊಬಗನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅವಯವಗಳೋ, ಭಾಗಗಳೋ ಎಷ್ಟೇ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಸುಂದರವಾಗಿದ್ದರೂ, "ಅವು ಆನೆಯ ಪ್ರಮಾಣದ (ತೂಕದ) ಕುದುರೆಯನ್ನೂ, ಕುದುರೆಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಆನೆಯನ್ನೂ, ಮಹಾಗೋಪುರದ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರುವ ಮನೆ" ಎಂಬ ರೀತಿ ರಚಿತವಾದರೆ ಅವು ವಿಕೃತ ದೃಶ್ಯಗಳಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಕೃತಿಗಳಿಗೂ ಜೀವಂತ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಿರುವಂತೆ ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಇದ್ದರಷ್ಟೇ ಸೊಗಸು. ಕಥೆಗೆ ತಕ್ಕ ಕಥಾಪಾತ್ರಗಳು, ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಬೆರೆತು ಕವಿತೆಯಾಗುತ್ತದೆ. 'ಪ್ರಮಾಣ' ಎಂಬುದು ಉಳಿದೆಲ್ಲಾ ಚಿಲುಪನ್ನು ತನ್ನೊಳಗೆ ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ಮಹಾಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಮಹಾಸೌಂದರ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು' ತುಂಬಾ ಆಕರ್ಷಕವಾದ ರಚನೆ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡನ್ನು ಒಂದೇ ಉಸಿರಿನಲ್ಲಿ ಓದಿ ಮುಗಿಸಬಹುದು, ಹಾಗೆಯೇ ಓದಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಓದಿ ಮುಗಿಸುವವರು ತಮ್ಮ ಮನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಏಕರೂಪದ ತಾಳ ಸ್ವರೂಪವು ಗೋಚರಿಸುವುದನ್ನು ಅರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಆ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ಅವನ ಅವಯವಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲ ; ಅವನ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳ ಪಟ್ಟಿಯೂ ಇಲ್ಲ ; ಅವನ ವಿದ್ಯಾ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪಟ್ಟಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮೀರಿದ ಒಂದು ರೂಪ ಆ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದಲ್ಲವೇ? ಈ ರೀತಿಯ ಏಕತೆ (Unity) ಈ ಪುಟ್ಟ 'ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ' ಹಾಡನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿರುವ ತಮಿಳು ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದು ಕೃತಿ ಈ ರೀತಿಯ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದು ಅಪರೂಪವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಕವಿಯ ಮಾತಿನಲ್ಲೇ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, 'ಒಡಲ ಅಂದವನ್ನು, ಒನಪು ವಯ್ಯಾರಗಳನ್ನು.....ವರ್ಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು: ಒಂದು ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು-ಒಂದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ

ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ನಿರೂಪಿಸುವ ಕವಿತೆಯ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕವಿ ಜೆಫ್ರಿ ಚೌಸರ್ ಬರೆದ The Nun's Priest Tale ಎಂಬುದನ್ನು ಹಾಗೂ ಪೋಪ್‌ನ The Rape of the Lock ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಹೆಸರಿಸಬಹುದಾಗಿವೆ; ಈ ಎರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಮೇಳೈಸಿದೆ ಎಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅವರು 'ಕಥೆಯಲ್ಲಿನ ಆಕರ್ಷಣೆಯಲ್ಲೂ, ನವಿರಾದ ಹಾಸ್ಯದಲ್ಲೂ, ಕಥಾಪಾತ್ರಗಳ ಸಹಜ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಸೊಗಸಿನಲ್ಲೂ, ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಂತ್ರದಿಂದ ಬಳಸುವುದರಲ್ಲಿಯೂ, ಅಡಗಿರುವ ಒಳಾರ್ಥಗಳಲ್ಲೂ, ಕವಿತೆಯ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ವಸ್ತುವಿಷಯಕ್ಕೂ ಭಾವಕ್ಕೂ ಹೊಂದುವಂತೆ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಪ್ರತಿಭೆಯಲ್ಲೂ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನ ಕಿರು ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡು ಸೋಲಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆಂದು ಸಂಶೋಧಕರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ⁷. ಹುಸಿ ಇತಿಹಾಸ ಕಾವ್ಯಗಳು ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಾಷದದಂತೆ. ಇದೇ ಧಾಟಿಯನ್ನು ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿ ರಸರಮ್ಯತೆಯನ್ನು ಅನಾವರಣ ಮಾಡಿದ ಭಾರತಿಯಾರ್‌ರವರ ಕಾವ್ಯ ಮಾಧುರ್ಯದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಗೆ ಕೈಗನ್ನಡಿಯಾಗಿದೆ.

ಶೈಲಿ:-

ಕವಿತೆಯ ಶೈಲಿಗೆ 'ಅಗವಲ್', 'ಕಲಿವೆಣ್ಣಾ', 'ಎಣ್‌ಚೀರ್' ವಿರುತ್ತಮ್ ಎಂಬ ಛಂದೋಬಂಧಗಳು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸುತ್ತವೆ. ಭಾರತಿಯಾರ್ ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲವರು. 714 ಸಾಲುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡು ಅಗವಲ್ ಛಂದೋ ನಡೆಯಂತೆ ಒಂದು ಶೈಲಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ; ನಾದಭರಿತವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಕಲಿತ್ತಳ್ಳೆ' (ಕಲಿ ಎಂಬ ಗಣಬಂಧ) ಇಣುಕು ಹಾಕುತ್ತದೆ. ಕಲಿತ್ತಳ್ಳೆ ಒಂದು ಪಾದದ ಆರಂಭದಲ್ಲೂ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲೂ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವೆಡೆ 'ವೆಂಡಳ್ಳೆ' ಬರುವಂತೆ ರಚಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡನ್ನು ಕಲಿವೆಣ್ಣಾ ಎಂಬ ಛಂದೋಬಂಧಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಕಲಿವೆಣ್ಣಾದ ಪ್ರತಿ ಎರಡನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪದವೊಂದನ್ನು ಇರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.

ಭಾರತಿಯಾರ್‌ಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ಮಾಣಿಕವಾಚಗರ್ ತಮ್ಮ 'ಶಿವಪುರಾಣಂ' ನಲ್ಲೂ, ಅರುಣಗಿರಿಯಾರ್ ತಮ್ಮ 'ಕಂದರ್ ಕಲಿವಣ್ಣಾ' ನಲ್ಲೂ ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. 'ಕಲಿವಣ್ಣಾ'ವಿನಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಸಾಲು ಮೂರು ಗಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಕೊನೆಯ ಗಣವು ನಾಳ್,(ನೇರ್ ಏಕಾಂಶದ ಗಣ) ಕಾಸು(ನೇರ್+ನೇರ್ ಎರಡಂಶದ ಗಣ), ಮಲರ್(ನಿರೈಯಸೈ ಏಕಾಂಶದ ಗಣ), ಚಿರಪ್ಪು (ನಿರೈ+ನಿರೈ ಎರಡಂಶದ ಗಣ) ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಗಣಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಪಡೆದು ಮುಗಿಯಬೇಕು. ಈ ನಿಯಮವನ್ನೂ ಸಹಾ ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿನ ಭಂದಸ್ಸು ಆಸಿರಿಯ ಬಂಧವೇ, ಕಲಿವಣ್ಣಾವೇ, ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗದು. ಈ ಭಂದೋ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಭಾರತಿಯಾರ್ ಕಿತ್ತೆಸೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೊಸ ರಚನಾ ವಿಧಾನ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ದನಿಯ ಲಯವುಳ್ಳ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ 'ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡಿನ' ಶೈಲಿಯು ಓದುಗರ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು, ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವಂತೆ ರೂಪುಗೊಂಡುಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಭಂದಸ್ಸಿನ ಧಾಟಿ:-

'ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡಿ'ನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಭಂದಸ್ಸಿನ ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತಿಯಾರ್‌ರ ಪಕ್ಷವಾದ ಕವಿತಾ ರಚನಾಶಕ್ತಿ, ಹೆಮ್ಮೆಯ ಧೋರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಶೋಭಿಸುವ ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿ, ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೂರೆಗೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಸಂಗೀತದ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಶಕ್ತಿ ಒಂದಾಗಿ ಸೇರಿ ಆನಂದ ನರ್ತನಗೈಯುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ಬತ್ತದ ಅಮೃತದ ಚಿಲುಮೆಯಿಂದ ಹಾಡಿನ ತುಂಬೆಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಹವು ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯುವುದನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸಬಹುದು. ಮಾವಿನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಕೋಗಿಲೆಗೆ ಮರುಳಾಗಿ ಪ್ರೇಮಿಸಿದ್ದನ್ನು, ಅದರ ಹಾಡನ್ನು ಕೇಳಿ ತನಗಾದ ಅನುಭವವನ್ನು; ತನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಚಡಪಡಿಸಿದುದನ್ನು ಆರಂಭದಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಜೇನಿಗಿಂತ ಮಧುರವಾದ ಸಂದಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಅಡೆತಡೆಗಳಿಲ್ಲದ ಇನಿದಾದ ಸಂಗೀತದೊಡನೆ ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕವಿತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದೆಡೆ ಇಟ್ಟು ನೋಡಿದರೆ 'ಕುಯಿಲ್ ಪಾಟ್ಟು'(ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡು), 'ಕಣ್ಣನ್

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು: ಒಂದು ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು-ಒಂದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ

ಪಾಟ್ಟು'(ಕೃಷ್ಣನ ಹಾಡು), 'ಪಾಂಚಾಲಿ ಶಪತಮ್'(ಪಾಂಚಾಲಿಯ ಶಪಥ) ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಪೈಪೋಟಿಯಿಟ್ಟು ನಾನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂದು ಸಾರುವಂತೆ ಭಾಸವಾದರೂ ಕೆಲವರಿಗೆ ಇದೇ ಅತಿಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಮೂಡಿಸಬಹುದು.

ಹಾಡು ನಿರೂಪಿಸುವ ಕಥೆ ಅತಿಶಯವಾಗಿಯೂ, ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿಯೂ, ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೂ ಕಂಡರೂ ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡು ಒಂದು ಅದ್ಭುತವಾದ ಪ್ರೇಮಕಾವ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ವಿಮರ್ಶಕರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಗಂನ ತುರೈ (ವಿಭಾಗ)ಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸದೇ ಹೋದರೂ ಅದರ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವುದನ್ನು ಸಂಗಂ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಓದಿದವರು ತಮ್ಮ ಸ್ಮೃತಿಪಟಲದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಡಿನ ಸರಳ, ಜೀವಂತವಾದ, ಮೋಹಕವಾದ ಅಗವಲ್ ಛಂದೋಬಂಧದ ಶೈಲಿ, ಅದರ ಅನನ್ಯತೆಗೆ ನೆರವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರಾದ ಸುಂದರಂ ಪಿಳ್ಳೈರವರ 'ಮನೋನೃಣಿಯ' ಕಾವ್ಯದ ಶೈಲಿಯು ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾದುದಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿನ ಶೈಲಿ ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕಂಡಿರದ ಒಂದು ಇಂಪಾದ, ಮೃದುವಾದ ನಾದವುಳ್ಳ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ; ರೇಷ್ಮೆಯ ಹೊದಿಕೆಯಂತೆ, ತಳತಳನೆ ಹೊಳೆವ (Mercirised) ತುಂಬಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ (Superfine) ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ನೇಯ್ದ ಪಂಚಿಯ ಹಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸಬಹುದು. ಇದು ಭಾರತಿಯಾರ್‌ರವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಯಶಸ್ಸು; ಹಾಡಿನ ತುಂಬೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಲಯ ಸುಭಗತೆ. ಒಂದೇ ಕವಿತಾ ಪ್ರವಾಹ, ಜೀವಂತಿಕೆಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕುಂದುಂಟಾಗಿಲ್ಲ. ತಿರುವಾಚಕಮ್ ಕೃತಿಯ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡಿನ ಶೈಲಿಯೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು. ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು (ಕುಯಿಲ್‌ಪಾಟ್ಟು), ತಿರುವಾಚಕಮ್ ಎರಡೂ ಕೃತಿಗಳು ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯ ಮಾಧುರ್ಯಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲೆ ಎಂತಲೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಪೆರಿಯಾಳ್ವಾರ್, ಆಂಡಾಳ್ ಇವರ ಪಾಸುರಮ್(ಸ್ತೋತ್ರ)ಗಳು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕರಗಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ಕವಿತೆಯ ಭಾವದಲ್ಲಿಯೂ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಎರಡು ಕೃತಿಗಳಿಗಿಂತ ಒಂದು ಹಂತ ಮೇಲಿದೆಯೇನೋ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ

ಮಾಧುರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ, ನಾದದಲ್ಲಿಯೂ ಅವು ಒಂದು ಹಂತ ಕೆಳಗಿರುವುದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು.

ಪದ ಸಂಪತ್ತು ಮೊದಲಾದವು:-

ಭಾರತಿಯಾರ್ ಪದ ಸಂಪತ್ತು, ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳ ಸಮೃದ್ಧಿ ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿವೆ. ಸಾಧಾರಣ ನುಡಿಗಳು, ಆಡುಭಾಷೆಯ ನುಡಿಗಳು ತಾವು ಯಾರ ಕೈ ಸೇರಿವೆಯೋ ಅವರ ಪುಣ್ಯದಿಂದ ಉನ್ನತ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ; ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಸೋಂಕಿದ ಸರ್ಪಾಸ್ತ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆದಂತೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪದಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಕವಿತೆಯನ್ನು ಓದುವಾಗಲೇ ಅರಿತು ಆಸ್ವಾದಿಸಬಹುದು. ಕವಿಯ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಭಾಷೆಯು ಬಾಗಿ ಬಳುಕುವ ಅದ್ಭುತವನ್ನು ಹಾಡಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ಕಂಡು ಆನಂದಿಸಬಹುದು. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪದಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದಷ್ಟೇ ಪದ ಸಂಪತ್ತು ತುಂಬಿ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪದಗಳು ಪ್ರೇಮ ವಿವಾಹವಾಗಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಬೆರೆತು ಬಾಳುವ ದೃಶ್ಯವೇ ಪದ ಭಂಡಾರದ ಸಮೃದ್ಧಿ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲೂ ಭಾರತಿಯಾರ್‌ರವರ ಕೈಚಳಕವನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

1. ಪುಟ್ಟ ಪದಸಮುಚ್ಚಯ

ಮಿಂಚಿನ ಸವಿ	ಮೌನಕಾಂತಿ
ನಾದದುರಿ	ಅಚ್ಚರಿಯ ಕೊರಲು
ಕವಿತಾವೇಶ	ಅತಿಶಯಗೈವ ಕಾಂತಿ
ಮೋಹನ ಗಾನ	ಮೋಹದ ಹಳೆಯ ಕಥೆ
ಮಾಧುರ್ಯದ ಕಿಚ್ಚು	ಮುದಿ ಎತ್ತು
ಕಂಕಣಕ್ಕೆ	ನೀಚ ಹುಟ್ಟು
ಜೇನ್ಗಡಲು	ಸುಳ್ಳಿನ ಹಾಡು
ಸೊರಗದ ಕೋತಿ	ಗಾನಾಮೃತ
ಇಂಪಾದ ಸ್ವರ	ದೇವ ಸುಖ
ಕೀಳನದ ಕೋತಿ	ಕಾಮದುರಿ
ಮನ್ಮಥನ ಮಾಯಾಜಾಲ	ಉಸಿರು ಬೆರೆವುದು

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು: ಒಂದು ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು-ಒಂದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ

ಅಶುದ್ಧ ಕೋತಿ	ಕಾಂತಿ ಪ್ರವಾಹ
ತೀರ ಮೀರಿದ ಕಾಮ	ಅಮೃತ ಸುಖ
ನೇಹದ ನುಡಿ	ಯೌವನವ ಮೀರಿದ
ಸೊಬಗು	
ತೀವ್ರ ವೇದನೆ	ಕಾಯುವ ಕೋಪ
ಅನಲದ ಇನಿದನಿ	ವೇಗದಲೆ
ಬೇಡುವ ಹಕ್ಕಿ	ಕಣ್ಣ ಸಂಕೇತ
ಹುಸಿ ಹಕ್ಕಿ	ಹಬ್ಬದ ಶುಭದಿನ
ಅಮೃತ ಒಸರುವಂತೆ	
ಹಾಡುವುದು	ಕಂಗಳಲ್ಲಿ ತೇಲುವ ಕವಿತೆ
ವಿನಾಶದ ಕಥೆ	ಆಂತರಿಕ ಕಿಚ್ಚು

2. ದೊಡ್ಡ ಪದಸಮುಚ್ಚಯ:-

‘ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೊಲಿಯಲು ನೀಳನೋಟವ ಬೀರುವಿರಿ’
‘ಮಧುರಾಮೃತ ಗಾಳಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬೆರೆತಂತೆ’
‘ಕಾಂತಿ ಕಡಲಲಿ ತೋರುವ ಕಪ್ಪು ಚುಕ್ಕಿಯಂತೆ’
‘ಕಡಲ ಮಹದಲೆಯಂತೆ ಬಂದ ಆನಂದ’
‘ನೀರ್ ಹರಿವ ಒಡಲು ಬೆಂಕಿಯಾಡುವ ಕಣ್ಣು’
‘ಚುಂಬಿಸಿ ಚುಂಬಿಸಿ ಮೋಹ ಭ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ತ ಭ್ರಮಿತನಾಗಿ’

ಈ ರೀತಿಯ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಇನಿದಾದ ಪದ ಸಮುಚ್ಚಯಗಳನ್ನು ಕವಿಯು ತಮ್ಮ ಹೃದಯವೆಂಬ ಕಮ್ಮಟದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವ್ಯತ್ಯಸ್ಥಗೊಂಡು ಬರುವ ತಮ್ಮ ಮನೋಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ, ಕೋಗಿಲೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಅನನ್ಯ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಉದಾ: ಕನ್ನೆ ಕೋಗಿಲೆ	ನೀಲ ಕೋಗಿಲೆ
ಮಾಯ ಕೋಗಿಲೆ	ಹೆಣ್ಣು ಕೋಗಿಲೆ
ಪುಟ್ಟ ಕೋಗಿಲೆ	ಸಣ್ಣ ಪಿಶಾಚಿ ಕೋಗಿಲೆ

ಸಣ್ಣ ಕೋಗಿಲೆ	ಕುಪ್ಪೆ ಕೋಗಿಲೆ
ಕೂಸು ಕೋಗಿಲೆ	ಬಣ್ಣದ ಕೋಗಿಲೆ
ಒಂಟಿ ಕೋಗಿಲೆ	ಸುಳ್ಳಿನ ಕೋಗಿಲೆ
ಗಾನ ಕೋಗಿಲೆ	ಸಣ್ಣ ಕಪ್ಪು ಕೋಗಿಲೆ
ಅತಿಶಯದ ಕೋಗಿಲೆ	ಆಸೆ ಕೋಗಿಲೆ

ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ರಚಿತವಾಗಿದೆ. ಇವು ಹಾಡಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೊಸ ಮೆರುಗನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಸರಳವಾದ ಸಣ್ಣ ಪದಗಳು ಹಾಡಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು, ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಂದೂ ಕಂಡರಿಯದ ಒಂದು ಅದ್ಭುತವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತವೆ. ಕವಿತಾಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇದು ಎಂದೂ ಕಾಣದ ಹೊಸ ಯುಗವನ್ನು ಆವಿಷ್ಕರಿಸಿದೆ. ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅಚ್ಚರಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಬಳಸುವ 'ಅಬ್ಬಾ', 'ಅಯ್ಯೋ', 'ಅರೆರೆ' ಎಂಬ ಪದಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಇವರು ಬಳಸಿರುವ 'ಸಾಮಿ' ಎಂಬ ಪದದ ಸೊಬಗು, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೇಳಲಸದಳವಾದುದು.

ಪ್ರೇಮ ಭಾವನೆ:-

ಭಾರತಿಯಾರ್ ಪ್ರೇಮದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹಾಡಿ ಹೊಗಳಿರುವುದನ್ನು ಇದೇ ಕೃತಿಯ ಬೇರೊಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.* ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯನು ದಾಸನಾಗುವಂತೆಯೇ ಉಳಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಆಗುತ್ತವೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರೇಮ ಭಾವನೆಯು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಪ್ರೇಮ ಭಾವನೆಯು ಅಂತಃಸ್ರಾವಕ ಪ್ರಚೋದನೆ (Hormonal drive) ಯಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಪ್ರೇಮ ಭಾವನೆಯು ಅಂತಃಸ್ರಾವ ಪ್ರಚೋದನೆ ತಣಿದ ಮೇಲೆ ಶಾಂತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರೇಮ ಭಾವನೆ ಅರಿವು ಇರುವತನಕ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಭಾವನೆಯೇ ಹಲವು ಅದ್ಭುತವಾದ ಪ್ರೇಮಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ತಳಹದಿಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರೇಮ ಇಲ್ಲದ ಜೀವನ ಪಾಳು; ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ಬೆಂಕಿಯಂತೆ ಉರಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಂಗೀತವು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿದೆ. ಪ್ರೇಮದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಪಟ ನಾಟಕಗಳು ಕಂಡುಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳೂ ಉಂಟು. ಆಕಸ್ಮಿಕ ಅಡೆತಡೆಗಳು ಎದುರಾಗಿ ಪ್ರೇಮದ ಮಧುರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು: ಒಂದು ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು-ಒಂದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ

ನೋವಿನ ಭಾವನೆಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ, ಪ್ರೇಮವಿಲ್ಲದ ಮದುವೆ, ವಾಸನೆ ಮತ್ತು ಬಣ್ಣವಿಲ್ಲದ ಹೂವಿನಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಶೀಲಕ್ಕಾಗಿ, ಶೀಲವನ್ನು ಪ್ರೇಮಕ್ಕಾಗಿ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವ ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಜೀವನದಲ್ಲೂ ನೇರವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಶ್ರೇಷ್ಠರು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಳತೆಗೋಲಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು ಸಾರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗದು. ಆದರೆ, ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಹಾಡಿನ ಸಾರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ? ಎಂಬುದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಆಂಗ್ಲ ಕವಿ 'ಶೆಲ್ಲಿ' ರಚಿಸಿದ ಎಪಿಸೈಕ್ಚಿಡಿಯಾನ್ (Epipsychidan) ಎಂಬ ಅದ್ಭುತವಾದ, ಮಹತ್ವವಾದ ಪ್ರೇಮ ಕವಿತೆಯೊಂದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಆಂಗ್ಲ ವಿಮರ್ಶಕರು 'ಅದರ ವಸ್ತು ವಿಷಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಿರುವುದುಂಟು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಆ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಕುಂದೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಸಂಗೀತವೂ, ಕವಿತೆಯೂ ತುಂಬಾ ಉನ್ನತವಾಗಿ ರಚನೆಗೊಂಡಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಕಲ್ಪನೆ:-

ಕವಿತೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಅಲಂಕಾರವಾಗಿರುವುದು ಕಲ್ಪನೆ. ಕಲ್ಪನೆ ಎಂಬುದು ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ನೇರವಾಗಿ ವಸ್ತುವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲಾಗದೇ ಇರುವಾಗಲೂ ಆ ವಸ್ತುವನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಂಡು ಆ ವಸ್ತುವನ್ನು ಪುನಃ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅನುಭವಿಸಬಲ್ಲ ಒಂದು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ. ಕಲ್ಪನೆ ಎನ್ನುವ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ ಉಪಮೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಅಲಂಕಾರಗಳೂ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಕವಿಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು, ಸಹೃದಯಿಗಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಅಂಶಗಳ ಸೊಬಗನ್ನು ಹಿರಿದಾಗಿಸಿ ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕಲ್ಪನೆಯು ಕವಿತೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮದರ್ಶಕ (Microscope) ವನ್ನಾಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಭಾರತಿಯಾರ್‌ರವರ ಹಾಡುಗಳು ನಮಗೆ ಎಂದೆಂದೂ ಮಹದಾನಂದವನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಪನೆಯ ಅಂಶಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕವಿಯು ತಾನು ಕಾಣುವ ಲೋಕಕ್ಕಿಂತ

ವಿನೂತನವಾದ ಲೋಕವೊಂದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ನೀರಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕುಡಿಯಲು ಬಂದ ಗಂಡು ಜಿಂಕೆಗೂ ಹೆಣ್ಣು ಜಿಂಕೆಗೂ ಆ ನೀರು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿ ಮಾತ್ರ ಕುಡಿಯುವಷ್ಟು ನೀರಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅರಿತ ಗಂಡು ಜಿಂಕೆ ತಾನು ಕುಡಿಯದೆ ದೂರ ನಿಂತು ಹೆಣ್ಣು ಜಿಂಕೆ ಕುಡಿಯಲೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಜಿಂಕೆಯೂ ಅದೇ ತರಹ ತುಸು ದೂರ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಆಗ ಗಂಡು ಜಿಂಕೆ ಒಂದು ಉಪಾಯ ಹೂಡುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಜಿಂಕೆಯೊಂದಿಗೆ ತಾನೂ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಎರಡೂ ಜಿಂಕೆಗಳು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಾಯಿಯನ್ನಿಡುತ್ತವೆ. ಗಂಡು ಜಿಂಕೆಯು ಕುಡಿಯುವ ಹಾಗೆ ನಟಿಸಿ ನೀರನ್ನು ಒಳಗೆ ಹೀರಿಕೊಂಡು, ಕುಡಿಯದೆ ಉಸಿರನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಜಿಂಕೆಯು ನೀರಿನ ಬಾಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ತಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಗಂಡು ಜಿಂಕೆ ತನ್ನ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಈ ರೀತಿ ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ತನಗೆ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಬಳಲುವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

“ಕೊಳದಲ್ಲಿನ ಇನಿತೇ ನೀರು ಸಾಲದೆಂದು ಚಿಂತಿಸಿ
ಹೆಣ್ಣು ಜಿಂಕೆ ನೀರು ಕುಡಿಯಲೆಂದಂಬಲಿಸಿ-ಗಂಡು ಜಿಂಕೆಯು
ನೀರ ಹೀರುವಂತೆ ನಟಿಸುವ ಕಾಡಹಾದಿಯೆಂಬರು ಪ್ರಿಯಕರನು
ಸಾಗಿದಾ ಹಾದಿ”

ಎಂಬುದು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಕವಿತೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದು ಕವಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಆದರೂ, ಪ್ರೀತಿಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಗಂಡು ಜಿಂಕೆಯು ಹೆಣ್ಣು ಜಿಂಕೆಗೆ ಬೇರೆ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದುದನ್ನು ಅರಿತ ಕವಿಯ ಮನಸ್ಸು ಈ ರೀತಿಯ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಮುಂದಾಗಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕವಿತೆಯ ಮನೋಭಾವವುಳ್ಳ ನಾವು ಅದನ್ನು ಓದಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಸ್ವಾದಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕವಿಯ ಅನುಭವವು ನಮ್ಮ ಅನುಭವವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಕವಿಯು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ಹಗಲುಗನಸಿಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಹಗಲುಗನಸು ಕಾಣುವಾಗ ಆಲೋಚನೆಗಳು

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು: ಒಂದು ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು-ಒಂದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ

ಪ್ರವಾಹೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಸಬೇಕೆಂದು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಾವು ಬಯಸಿದಂತೆ ಬಾನ ಕೋಟಿಯ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಾವು ಬರೆಯುವ ಕಲ್ಪನಾ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನೇ ಕಥಾನಾಯಕನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗೆ ಜಾಗೃತಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಹಲವಾರು. ಕನಸನ್ನು ಕಾಣುವ ನಾವು ಇರುವುದನ್ನು ಇರುವಂತೆಯೇ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ; ಮನಸ್ಸು ಬಯಸಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುವ ವಿಷಯಗಳು ನಮ್ಮ ಆತ್ಮವು ಬಯಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಆಗಲೇ ಆತ್ಮವು ಆ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹುದೂರ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಬಹುದು.

ಭಾರತಿಯಾರ್‌ರವರ ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕನಸಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಉದಯಿಸಿದ ಒಂದು ಹಾಡಾಗಿದೆ. ಸಂತೋಷದ ಉನ್ಮಾದದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅತಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವಂತೆ, ಕವಿತಾ ದೇವಿಯ ಕೃಪೆ ಒದಗಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಮರೆತು ಧಾರೆಯಾಗಿ ಹರಿದ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಕೋಲಿಡ್ಜ್ ಬರೆದ 'ಕುಬ್ಲಾಖಾನ್' ಎಂಬ ಕವಿತೆಯಂತೆಯೇ ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡು ಕೂಡ ರೂಪುಗೊಂಡುಬಿಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶವೇ. ಸಂದಮಿಳಿನ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಪುದುಚೇರಿ ಎಂಬ ನಗರವೊಂದರ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಮಾವಿನತೋಟದಲ್ಲಿ ಬೇಡರು ಬಾರದ ಹಬ್ಬದ ಶುಭದಿನದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಕೋಗಿಲೆಯೊಂದು ಮರದ ರೆಂಬೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕವಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ವಾಸ್ತವಲೋಕದ ದೃಶ್ಯ. ಇದೇ ಕನಸಿನ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪನೆಯ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದು 'ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿನಂತೆ' ರೂಪು ತಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಕವಿಯ ಭಾವನೆ:-

ಭಾರತಿಯಾರ್‌ ಏನನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಆಳವಾಗಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ, ನೋಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದವರು. ತಾವು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಕಥಾಪಾತ್ರಗಳು ಅಥವಾ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನೇ ತಾವು ಲೀನಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕಲಾವಿದನಿಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗುಣವೆಂಬುದೇನೂ ಇಲ್ಲ; ಆತ ತಾನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಕಥಾಪಾತ್ರಗಳಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಒಬ್ಬ ಕಲಾವಿದನ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವಾಗ ಬಹುಪಾಲು ಈ ವೈರುಧ್ಯದ ಗುಣವನ್ನೇ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನೇ ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಸಹಾನುಭೂತಿ (Empathy) ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಹಾನುಭೂತಿ ಎಂಬುದು ತನ್ನನ್ನು ಅನ್ಯರಂತೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತದೆ. ಕೋಗಿಲೆಯು ಕೋತಿ, ಎತ್ತನ್ನು ಸಂಬೋಧಿಸಿ ಮಾತಾಡುವಾಗ, ಕೋತಿಯು ಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವಾಗ, ಕವಿಯು ಕೋಗಿಲೆಯಾಗಿಯೂ, ಕೋತಿಯಾಗಿಯೂ ಬದಲಾಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆಯಾಯ ಕಥಾಪಾತ್ರಗಳಾಗಿ ನಿಂತು ಮಾತಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೋತಿಯ ಕುರಿತ ವರ್ಣನೆಯೂ ಎತ್ತಿನ ಕುರಿತ ವರ್ಣನೆಯೂ ಭಾರತಿಯಾರ್‌ರವರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನೋಟದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿದೆ.

ಹಾಸ್ಯಸಂಬಂಧೀ ಅಂಶಗಳು:-

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯದ ಅಂಶಗಳು ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡಿದ್ದು ಹಾಡಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಹಾಸ್ಯವೆಂದರೇನು? ವಾಸ್ತವಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಾವು ಏನನ್ನಾದರೂ ಊಹಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದು ನಗುವನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಗಂಡಸು ಹೆಣ್ಣಿನ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಪಂಚೆಯಂತೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಹೋದರೆ, ಅವನನ್ನು ನೋಡುವವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೊಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೇ ನಾವು ಹಾಸ್ಯ ಮನೋಭಾವವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೇವೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬುದ್ಧಿ ಸ್ವಾಧೀನವಿಲ್ಲದೆ- ಹುಚ್ಚುತನದಿಂದ-ಮಾಡುವ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಂತೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾತನಾಡಿದರೇ, ನಡೆದರೇ, ಆಗಲೂ ನಗೆಯುಳ್ಳ ಬರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ವಾಸ್ತವಿಕವಲ್ಲದ ಅಂಶಗಳೇ ಹಾಸ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ; ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ವಾಸ್ತವಕ್ಕೆ ದೂರಾದ ಅಂಶಗಳು ಅಲ್ಲಿರುತ್ತವೆಂಬ ಸತ್ಯವು ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಾಸ್ಯವು ಶೃಂಗಾರದಿಂದ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆಂದು ಭರತ ಮುನಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶೃಂಗಾರವು ಅರ್ಹತೆಯಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ಅದು ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಹೇತುವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರೇಮವೆಂಬುದು ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣು ಎಂಬ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸಮಾನವಾದುದು. ಅದು ಒಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಿದ್ದರೆ ಹಾಸ್ಯ ಮೂಡದೆ ಇರಲು

ಕಿಡೀಗಿಲೆ ಹಾಡು: ಒಂದು ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು-ಒಂದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ

ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಸೀತಾಮಾತೆಯನ್ನು ರಾವಣನು ಅಶೋಕವನದಲ್ಲಿಟ್ಟು
ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಾನೆ; ದೇವಿ ಅವನನ್ನು ತಿರುಗಿಯೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಹುಲ್ಲಿಗಿಂತಲೂ
ಕಡೆಯಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ಅವನನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆಸೆಯನ್ನು
ಮೂಡಿಸುವ ಅವನ ಪ್ರೇಮ ನುಡಿಗಳು ಪರಿಹಾಸವನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತವೆ;
ಆ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಓದುವ ನಮಗೆ ನಗದೇ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೂ,
ಇರಬೇಕಾದ ಸ್ಥಿತಿ ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾವುದೇ ಆಗಲಿ ನಗುವನ್ನು ಉಕ್ಕಿಸಲು
ಸಾಧ್ಯ ಎಂದಿರುವಾಗ, ಶೃಂಗಾರ ಅಥವಾ ಶೃಂಗಾರ ರಸದಿಂದ ಹಾಸ್ಯ
ಅಥವಾ ನಗು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವ ಭರತ ಮುನಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ
ಏನೋ ಆಳವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದ್ದಿರಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡಿಗೆ ಬರೋಣ. ಕೋತಿಯೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ
ಎತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ಕೋಗಿಲೆಯು ಮಾತನಾಡುವ ಪ್ರೇಮ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ,
ಕೋತಿಯ ಚೇಷ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಸ್ಯರಸವನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸಿ ಆನಂದಿಸಬಹುದು.
ಕೋಗಿಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತದೆ.

“-ವಾನರನೇ!

ಸರಿಸಾಟಿಯಿಲ್ಲದ ಸೌಂದರ್ಯವುಳ್ಳವನೇ! ಹೆಣ್ಣಿನವೆಂಬುದು
ಯಾವ ಜನ್ಮ ಪಡೆದರೂ, ಉನ್ನತವೇ!

- - - - -

ವಾನರ ಜಾತಿಗೆ ಮನುಷ್ಯರು ಸರಿಸಮವಾಗುವರೋ

ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ

ರೇಷ್ಮೆಯ ಕೂದಲಿನಂತಹ ರೋಮದಿಂದ ಮುಚ್ಚಿದ ತಮ್ಮ ದೇಹವನು

ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮೆದುರು ಬಂದರೂ,

ಮೀಸೆ ದಾಡಿಯಿಂದ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ವಾನರರಂತೆ ತಮ್ಮ

ಆಸೆಯ ಮುಖವನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ,

ಆಡಿ ಜಿಗಿಯುವ ನಿನ್ನ ಅಂದಕ್ಕೆ ಸಮನಾದುದೇ?

ಗುಂಪುಗೂಡಿ ಕುಣಿದು ಕುಪ್ಪಳಿಸಿದರೂ, ಗೋಪುರವನ್ನು

ಹತ್ತಲು ತಿಳಿಯದೆ ಏಣಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹತ್ತಿದರೂ

ಬೇರೇನು ಮಾಡಿದರೂ ವೇಗವಾಗಿ ನೆಗೆಯುವುದರಲ್ಲಿ

ವಾನರರಂತಾಗುವರೇ? ಬಾಲವನ್ನು ತರುವುದೆಲ್ಲಿಂದ?
 ಹೀನವಾದ ಕಚ್ಚೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗುವುದೋ?
 ಪೇಟಕ್ಕೆ ಬಾಲವಿರುವುದ ನೋಡಿದ್ದುಂಟು,
 ವೇಗವಾಗಿ ಜಿಗಿಯುವಾಗ ಬೀಸಿ ಮೇಲೇಳುವುದಕ್ಕೆ
 ದೇವನು ಕೊಟ್ಟ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಬಾಲಕ್ಕೆ ಅದು ಸಮನಾಗುವುದೇ?
 ಶುದ್ಧ ಸಸ್ಯಹಾರ ಭೋಜನವೂ, ಚಾತುರ್ಯದ ನೋಟವೂ
 ವಾನರನಂತಹ ಜಾತಿಯೊಂದು ಈ ಜಗದ ಮೇಲಿಹುದೋ?”¹⁰

ಎಂದು ಕೋಗಿಲೆ ವಾನರನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವ ಮಾತಿನಲ್ಲೂ, ಮಾನವನಿಗಿಂತ ಕೋತಿಯ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಉನ್ನತಕ್ಕೇರಿಸಿ ಹೇಳುವ ಧಾಟಿಯಲ್ಲೂ ಹಾಸ್ಯ ಮೂಡುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಅದರ ನಂತರ ‘ನೀಚ ಕೋಗಿಲೆಯು ಬೆಂಕಿಯ ಸವಿಯ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ, ಆಸೆಯುಳ್ಳ ಅಮೃತ ಹರಿವ’ ಹಾಗೆ ಹಾಡುತ್ತದೆ.

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡುವ ಇಂಪಾದ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಕೋತಿ ಮಾಡುವ ಚೇಷ್ಟೆಗಳು:

“ಕೃಶವಾದ ಕೋತಿಯು ಮತಿಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಹೆಂಡವನ್ನು ಕುಡಿದು
 ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆವೇಶಗೊಂಡು, ಆ ಆವೇಶದಲ್ಲೇ
 ನೆಗೆಯುವುದು, ಜಿಗಿಯುವುದು, ತಾಳಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು.
 ‘ಮನಸ್ಸು ಕರಗುತ್ತಿದೆ, ಆಹಾ! ಹಾ!’ ಎನ್ನುವುದು.
 ಕಣ್ಣು ಮಿಟುಕಿಸುವುದು, ಕಾಲಿನಿಂದ ಕೈಯಿಂದ
 ಮಣ್ಣನ್ನು ಕೆರೆದು ತೆಗೆದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಬಿಸಾಡುವುದು,
 ‘ಪ್ರೀತಿಯ ಕೋಗಿಲೆಯೇ! ದಿವ್ಯಾತ್ಮವೇ! ದೈವವೇ?
 ಹೇಳಲಾಗದಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿರುವೆ,
 ಪ್ರೇಮವಿಲ್ಲವಾದೆಡೆ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಮರಣವೆಂದೆ,
 ಪ್ರೇಮಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಯುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ತಂದೆ,
 ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಿನ್ನ ಅಗಲಿಕೆಯನು ನಾನು ಸಹಿಸೆನು
 ಈಗಲೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಚುಂಬಿಸಿ ಸಂತೋಷಗೊಳ್ಳುವೆ”¹¹

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು: ಒಂದು ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು-ಒಂದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ

ಎಂದು ಹಲವು ಮಾತನಾಡಿ ತನ್ನ ಹಂಬಲವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಸ್ಯವು ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ.

ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಮೇಯ್ದು, ಮೇಯ್ದು ಹುಲ್ಲನ್ನು ಮೆಲುಕು ಹಾಕುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೇನೂ ತಿಳಿಯದ ಎತ್ತನ್ನು, ಮೃದುವಾದ ಕೋಗಿಲೆಯ ಪ್ರೇಮ ಭಾಷೆಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಏನೊಂದೂ ನುಡಿದ ಅರಿವಿಲ್ಲದ ಕೀಳು ಎತ್ತನ್ನು ಕೋಗಿಲೆಯು ಪ್ರೀತಿಸಿ, ಅದರೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಬಯಕೆಯ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಕೇಳಿದರೂ ಹಾಸ್ಯವು ಎಲ್ಲೆ ಮೀರಿ ಉಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಕೋಗಿಲೆಯ ಪ್ರೇಮದ ಮಾತು-

“ನಂದಿಯೇ!

ಹೆಂಗಳೆಯರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೆಳೆವ ಆಯಸ್ಕಾಂತವೇ!

ಕಾಮನೇ! ಎತ್ತಾಗಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ! ಮೂರ್ತಿಯೇ!

ಜಗದಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿನಂತೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿರುವ ಜಾತಿಯುಂಟೇ?

ಮನುಷ್ಯರು ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿವಂತ ಮಗನನ್ನು

ದೇಹದಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿನಂತೆ ಬಲಿಷ್ಠ ಎಂದು ಹೊಗಳುತ್ತಾರೆ

ಬಸವನೇ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು ಆಯ್ಕೆ!

ನೀಳವಾದ ಮುಖ, ನೆಟ್ಟಿಗಿರುವ ಕೊಂಬುಗಳು,

ಹತ್ತಿಯ ಬೆಟ್ಟದಂತೆ ಹೊಳೆವ ಶ್ರೀರೂಪ

ಅಧಿಕ ಭಾರವ ಹೊರುವುದು, ವೀರತೆಯ ಸೂಚಕವಾದ ಬಾಲವೂ

ಬಾನ ಗುಡುಗಿನಂತೆ ಮೊರೆವ ‘ಮಾ’ ಎಂಬ ಕೂಗು

ಪುಟ್ಟ ಹಕ್ಕಿಯು ನಿನ್ನ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೂತರೆ

ಬಾಲವನ್ನು ಬೀಸಿ ಹೊಡೆಯುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಗಳ

ಬಹಳ ದಿನಗಳು ನೋಡಿ ನಾನು ಬಲು ಮೋಹಗೊಂಡಿರುವೆ”¹²

ಎಂದು ಎತ್ತಿನ ಸೊಬಗನ್ನು ಹಾಡಿ ತನ್ನನ್ನು ಅಡಿಯಾಳಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳೆಂದು ಬೇಡಿಕೆ ಇಡುತ್ತದೆ. ತನಗೆ ಆ ಭಾಗ್ಯ ಸಿಕ್ಕರೆ ತಾನು ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಬಗೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ

ಆಯಾಸದಿಂದ ಮಲಗಿರುವಾಗ, ತಾನು ಅದರ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಮಧುರ ಸಂಗೀತ ಹಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ನಂತರ,

ಬಂದು ನಿನ್ನ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಮಲಗುವೆ,
ಬಾಲದ ಏಟಿನಿಂದ ಮುದಗೊಳುವೆ, 'ಮಾ' ಎಂದು
ಕೂಗುವ ನಿನ್ನ ಜೋರಾದ ದನಿಯೊಡನೆ ನಾನೂ ದನಿಗೂಡಿಸುವೆ
ಹೊಲವೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಿ, ಹಸಿರು ಹುಲ್ಲು ಮೇಯ್ದು, ನೀರು
ಕುಡಿದು, ಮೆಲುಕು ಹಾಕುತ್ತಿರುವಾಗ
ಪಕ್ಕ ಕುಳಿತು ಹಲವು ಕಥೆಗಳ ನುಡುವೆ
ಎತ್ತು ದೇವನೇ, ಕಾಡಿನಲ್ಲೇ ಅತಿವೀರನೇ,
ನಿಮ್ಮಡಿಗೇ ಶರಣಾಗುವೆ ದಯೆಯಿಂದ ಅನುಗ್ರಹಿಸು,
ಪ್ರೇಮದಾಗ್ನಿಯಲಿ ಉರಿದು ಹೋಗುತ್ತಿಹೆನು'

ಎಂದು 'ಚಿನ್ನದಂತಹ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಮಿಂಚಿನಂತಹ ಮಾತುಗಳಿಂದ' ಮಾತಾಡುತ್ತದೆ. ಎತ್ತಿನ ಸೌಂದರ್ಯದ ವರ್ಣನೆ, ಕೋಗಿಲೆಯ ಶರಣಾಗತಿಯ ಮಾತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯವನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದಲ್ಲವೆ? ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ ಕೋತಿಯ ಹಿರಿಮೆ, ಎತ್ತಿನ ಮಹಿಮೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೋಗಿಲೆಯು ಹೊಗಳಿ ಹಾಡುವ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ, ನಿಜವಾದ ಪ್ರೇಮವೆಂದು ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಎಡೆಗಳಲ್ಲಿ, ಹಾಸ್ಯ ಅಂತರ್ಯದಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಪರೋಕ್ಷವಾದ ನಿರ್ವಚನವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾದ ಕಾವ್ಯಲಕ್ಷಣವೊಂದು ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತದೆ. ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಗೋಚರವಾಗುವ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದ ಅಂಶಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಹಾಸ್ಯರಸವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತವೆ.

ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೂ ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಧ್ಯೋತಕವಾಗಿದೆ. ಮಹರ್ಷಿಯು ಕೋಗಿಲೆಯ ಪೂರ್ವಜನಾದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ- 'ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ ಮಾಡುವ ಸಮಯವಾಯಿತು' ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಕ್ಷಣ

ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು: ಒಂದು ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು-ಒಂದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ

ಕಥೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಹಾಸ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಉನ್ನತ ರಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲು ಎಡೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. “ಯಾವ ಪಟ್ಟಣ ಹೇಗೆ ಕೊಳ್ಳೆ ಹೋದರೂ ಸರಿ, ಯಾವ ಬಡವರ ಮನಸ್ಸು ಹೇಗೆ ಪರಿತಪಿಸಿದರೂ ಸರಿ, ನನ್ನ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಬಾರದಂತೆ ನನ್ನ ಆತ್ಮವನ್ನು ನಾನೇ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆ” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪರಮ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇದು ಚಾಟಿ ಏಟು ನೀಡುವಂತಿದೆ. ಹಾಸ್ಯದೊಡನೆ ಅಪಹಾಸ್ಯವೂ ಬೆರೆತು ನಮಗೆ ಮುದ ನೀಡುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸಬಹುದು.

ಭಾರತಿಯಾರ್‌ರವರ ‘ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡು’ ಎಂಬುದು ಇಂಪಾದ ಸಂಗೀತ ಸ್ಫುರಿಸುವ, ಕವಿತಾ ಮಾಧುರ್ಯ ತುಂಬಿದ ತಮಿಳು ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ರಚನೆ; ಕಲೆಯ ಮೆರುಗುಳ್ಳ ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ಶಬ್ದಚಿತ್ರ. ಸರಳವಾದ ಪದಗಳು, ಓದುವವರ ಮನಸ್ಸು ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಉತ್ತಮ ಛಂದೋಬಂಧವಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪಾಂಡಿತ್ಯವಿಲ್ಲದ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಮಿಳು ಓದುಗರೂ ಸಹಾ ವಸ್ತುವಿಷಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು, ಮನ ಕರಗಿ ಹಾಡನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸಬಹುದು. ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಅದ್ಭುತ ಶಬ್ದಚಿತ್ರವಾಗಿ ಇದು ಬೆಳಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸಬಹುದು. ಈ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿತೆಯ ರಚನೆಯಿಂದ,

ಪಂಡಿತರು

ಅಪಹರಿಸಿ ಒಯ್ದ

ಎಳೆಯ ತಮಿಳ ಕೂಸನ್ನು

ಕಂಡು ಹಿಡಿದು

ಕೊಂಡು ತಂದ

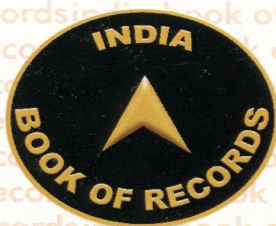
ಆರಕ್ಷಕ ನಿಲಯ!¹³

ಎಂಬುದು ನವೀನ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಕವಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಸುಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಕವಿತೆಯ ವಿಧಿನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ

ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಭಾರತಿಯಾರ್‌ರವರ ಮಹದಾಸೆಯನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಕವಿ ಆ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಗೆಲುವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ನಿಜವನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕೊನೆಯ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು :

1. ಕುಯಿಲ್ ಪಾಟ್ಲು, ಸಾಲು, (22-24)
2. ಅದೇ -ಸಾಲು (163-164)
3. ಅದೇ 3 ಕುಯಿಲ್ - ಸಾಲು (1-6)
4. ಅದೇ. 3 ಕುಯಿಲಿನ್ ಕಾದಲ್ ಕದೈ-ಸಾಲು (39-40)
5. ಅದೇ. 9. ಕುಯಿಲಿನ್ ಮುರ್ಪಿರಪ್ಪಿನ್ ವರಲಾರು-ಸಾಲು (227-241)
6. ಅದೇ. 6, ಇರುಳುಮ್ ಒಳಿಯುಮ್, ಸಾಲು (25-27)
7. ಭಾರತಿಯಿನ್ 'ಕುಯಿಲ್' (ಪ್ರೊ. ಕೆ. ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್ ಬರೆದಿದ್ದು) ತಲೈಮಗಳ್-ತೊಗುದಿ, ಅ. 1935-(ಯುವ-ಆಡಿ-ಮಾರ್ಗಗಳಿ ತೊಗುಪ್ಪು) ಪುಟ. 222
8. ಇದೇ ಕೃತಿ ಪುಟ. (24-28)
9. ಐಂದಿಣೈ ಐಂಬದು-38
10. ಕುಯಿಲ್‌ಪಾಟ್ಲು-5 ಸಾಲು (21-47)
11. ಅದೇ, ಸಾಲು (59-70)
12. ಅದೇ, ಸಾಲು (15-28)
13. ಕವಿಜ್ಞರ್ ವಾಲಿ - ಭಾರತಿ ಒರು^Yಪಿಳ್ಳೆಯಾರ್ ಸುಳಿ (ಕಲ್‌ಕಿ ವಿಡುಮುರೈ ಸಿರಪ್ಪು ಮಲರ್- 1981)

India

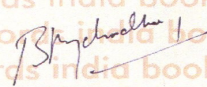
Book of Records

CERTIFICATE

CENTENARY CELEBRATIONS OF PROF DR. N SUBBU REDDIAR

Prof Dr S Ramalingam (born on 13 Oct 1949) Organizing Secretary, Na Subbu Reddiar 100 Educational Trust, Chennai, Tamil Nadu, has conceived, designed and meticulously executed 108 Centenary Events throughout Tamil Nadu during the Centenary Year (2015-2016) of Prof. Dr. N Subbu Reddiar who served the cause of education for 65 years and written 135 books in various fields (100 books after retirement).

Biswaroop Roy Chowdhury
Chief Editor
India Book of Records

Date: March 19, 2018

India Book of Records is registered with the Government of India with RNI no. HARENG/2010/32259.

India Book of Records is affiliated to Asia Book of Records and follows Asian Protocol of Records (APRs) as per the consensus arrived at the meeting of the Chief Editors of National Record Books, Ho Chi Minh City, Vietnam.

Prof Dr N Subbu Reddiar had published “குயில் பாட்டு ~ ஒரு மதிப்பீடு” in 1982, during the *Centenary Year of Mahakavi Subramaniya Bharathiyar*.

This KANNADA translation

“Kokile Haadu – Ondu Moulya Nirnaya ”

has been rendered by:

Dr Jayalalitha
Associate Professor
Dept of Kannada & Translation Studies,
Dravidian University,
KUPPAM—517 426, Andhra Pradesh

ISBN 978-81-948697-1-9

9 788194 869719 >

